

Inhoudsopgave

65. 20240814_werkboek_ZOETWATER_def - opm NE-F	2
66. Initiatievenlijst Excel Prio's	18
67. Initiatievenlijst Excel Prio's (pdf)	40
68. Initiatievenlijst Excel bij memo	58
69. Initiatievenlijst Excel 2	81

An aerial photograph of a water management facility. On the left is a large, rectangular area covered with dark, corrugated metal sheet piling. To the right of this area is a canal or river. Further right is a blue building with a grey roof, which appears to be a pump station or control building. A red container is visible near the building. The surrounding area includes green grass, trees, and a paved road. In the bottom right corner, there are some residential buildings.

Werkboek ZOETWATER

Gebiedsplan Friese Waddenkust

OVER DIT WERKBOEK

Naar een gebiedsplan Friese Waddenkust

De 1DYK partners werken samen aan een Integraal inrichtingsplan (IIP), ook wel Gebiedsplan, voor de Friese Waddenkust. Met dit plan wordt uitwerking gegeven aan de ambities zoals vastgelegd in het Gebiedsdocument Koehool Lauwersmeer (2022): de dijk versterkt, randen verzacht, gebied verrijkt.

In het Gebiedsdocument worden 3 thematische dragers voor gebiedsontwikkeling benoemd:

- Ecologische plus
- Zoetwaterbeschikbaarheid
- Brede welvaart

Aan de hand van deze dragers zijn ook mogelijke bouwstenen in de vorm van initiatieven en projecten geïnterviewd.

Als start van het ontwerptraject richting een Gebiedsplan is met de 1DYK partners in juni '24 een ronde Werkplaatsen gehouden met als doel deze 3 dragers met elkaar goed te doorgronden en een gedeeld beeld te krijgen van de werking van het systeem, de opgaven en de kansen. Door deze informatie ook letterlijk in kaart te brengen leggen we de basis voor het Gebiedsplan en krijgen we inzicht in 'de logica van de plek'.

De werkplaatsen zijn voorbereid door Witteveen+Bos in samenwerking met [REDACTED] [REDACTED]. Tijdens de werkplaatsen is door de deelnemers gereflecteerd op de beschrijvingen en kaartbeelden van het systeem en de opgaven en is in deelgroepen gewerkt aan het in kaart brengen van kansrijke bouwstenen.

Dit werkboek vat de resultaten van de werkplaats samen en sluit qua opbouw aan bij de genoemde 3-deling: systeem, opgaven en kansen. Het werkboek vormt daarmee een bouwsteen voor het vervolgproces om te komen tot een integraal gebiedsplan.

Dit werkboek bevat de inzichten over het thema zoetwater, als input voor het integrale ontwerpproces.

Werkplaats zoetwater

Op 25 juni vond de werkplaats Zoetwater plaats te Burdaard. Met betrokken partners en deskundigen is tijdens deze bijeenkomst gesproken over het watersysteem, de opgaven en de kansen voor verbetering van het watersysteem, ten dienste van belanghebbenden zoals de landbouw. De opbrengst van deze werkplaats is de belangrijkste input voor dit werkboek. Daarmee is dit werkboek tevens een beeldend en tekstueel verslag van de resultaten van deze werkplaats.

Opbouw van dit document

- Beeld en beschrijving van:
 - systeem
 - opgaven
 - kansen

- Conclusies

- Bijlagen:
 - schetsen van de werkplaats
 - deelnemerslijst
 - presentaties

Gebiedsdocument Koehool - Lauwersmeer

Langs de hele Friese waddenkust hebben we grote en diverse opgaven. Hoogwaterveiligheid maakt daar nagenoeg altijd deel van uit, net als de opgave om de natuur te versterken, het realiseren van een duurzaam perspectief voor de landbouw en het vergroten van de leefbaarheid van het gebied.

Wetterskip Fryslân heeft de opdracht om vanuit het Hoogwaterbeschermingsprogramma de dijk tussen Koehool en Lauwersmeer te versterken. Rijkswaterstaat wil met de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW) de ecologische randen van het Wad vergroten en verzachten. Het Fries Programma Waddenkust heeft als doel om er voor te zorgen dat het gebied een maatschappelijke en economische plus krijgt, die recht doet aan de ambities rondom Brede Welvaart, waarbij Provincie Fryslân en gemeenten Waadhoeke & gemeente Noardeast-Fryslân trekker zijn. Daarnaast hebben gebiedspartners als LTO Noord en It Fryske Gea als vertegenwoordigers van landbouw en natuurorganisaties, een belangrijke rol als het gaat om het waarborgen van de unieke waarden van het agrarisch landschap en de natuur langs de kust. Om die reden wordt voor de ontwikkeling van dit gebied integraal samengewerkt aan ambities en plannen voor de toekomst. De ambitie luidt:

Dijk versterkt, randen verzacht, gebied verrijkt.

De overheden zoeken met hun gebiedspartners naar mogelijkheden om zoveel mogelijk 'meekoppelkansen' te benutten. Dat is logisch en uitdagend: als we aan de slag gaan en grote ingrepen doen, combineren we die waar mogelijk met de opgaven, wensen en belangen van anderen. Dat geeft ook ruimte om samen met gebiedspartners te verkennen op welke plekken kansen zijn, waar energie zit om samen te werken en hoe de verschillende belanghebbenden hun betrokkenheid zien. Met elkaar de samenhang organiseren en versterken is een belangrijke wens.

aanleiding van het integraal inrichtingsplan is het gebiedsdocument Koehool - Lauwersmeer.

GEBIEDSDOCUMENT KOEHOOL - LAUWERSMEER

Dijk versterkt, randen verzacht, gebied verrijkt

29 november 2022

An aerial photograph showing a wide river delta at the top, with a complex network of smaller channels and fields below. The landscape is a patchwork of green and tan agricultural fields, with some small clusters of buildings visible. The word "SYSTEM" is centered in the middle of the image in a dark blue, sans-serif font.

SYSTEM

SYSTEEM OP HOOFDLIJNEN

Kaart watersysteem. Topografische ondergrond, overlaagd met transparante laag van kwel/inlijging.

Beschrijving systeem op hoofdpijnen

De zoetwatertoevoer in het gebied is afhankelijk van aanvoer vanuit het Friese Boezem systeem. Water komt onder vrij verval de Friese Boezem in vanuit het IJsselmeer, vanwaar het door de hele provincie wordt doorgevoerd. Er zijn veel verschillende inlaatpunten in de polders in dit gebied. Via een aantal gemalen rondom de polders en via de uitlaat van de spuisluis van de Friese Boezem wordt water afgevoerd uit het systeem naar de Waddenzee. De zoetwatervraag komt voornamelijk vanuit het op peil houden en doorspoelen van het watersysteem. Hiervan profiteert zowel landbouw, als natuur, als de recreatievaart. Het huidige watersysteem is voornamelijk in de droge periodes afhankelijk van het IJsselmeer. Met het oog op de toekomst is er de behoefte om meer zelfvoorzienend te worden en minder afhankelijk te worden van de zoetwater aanvoer vanuit het IJsselmeer.

Het doorspoelen in deze polder is lastig omdat het water vanuit de inlaat de kortste weg zoekt naar gemaal Miedema. Door diverse kleinere gemalen en stuwen, rondom en in de polder, is het wel mogelijk om voldoende doorspoeling te creëren.

Gemaal Heining staat over het algemeen maar een paar uur per dag aan om water naar de Waddenzee af te voeren. Dit heeft het effect dat de afvoergeul dichtslibt omdat er te weinig water doorheen stroomt.

Langs bijna de gehele kust ligt een zone met hoger liggende gronden en een hoger grondwaterpeil. Hier bevindt zich een zoetwaterlens van 3-4 meter. De klei-/zavelgrond is daarnaast vruchtbaar, wat dit gebied zeer geschikt maakt voor akkerbouw. Door de hogere ligging heeft dit gebied minder last van verzilting: op de akkers en in de boezems komt minder zout water omhoog. In de dieper gelegen sloten komt wel zout water omhoog doordat de sloten zijn uitgegegraven in de kleigrond en het slootpeil lager ligt dan het peil in de boezem en het grondwaterpeil.

De hogere gronden en akkerbouwzone zijn voor hun zoetwatertoevoer afhankelijk van opmalingen vanuit het Frieze boezemsysteem. Het water wordt voornamelijk gebruikt voor aanvulling van het systeem en in mindere mate voor doorspoeling. Het landgebruik is gericht op poot aardappelteelt en de bijbehorende rotatiegewassen zoals uien en kool.

Polders Oost en West Dongeradeel, zijn de laagst gelegen delen in het projectgebied. In de lage delen is de zoute kwel het sterkst. Deze polders hebben een inlaat in het noordwesten. Overtollig water wordt via gemaal Dongerdielen bij Ezumazijl op het Lauwersmeer gepompt. De hoogste polders liggen tegen de dijk.

An aerial photograph showing a wide river delta at the top, with a complex network of smaller channels and a dense patchwork of agricultural fields in various shades of green and brown below. The word 'OPGAVEN' is centered in the middle of the image.

OPGAVEN

ZOETWATER OPGAVEN

Kaart wateropgaven: Topografische ondergrond, overlaagd met transparante laag van kwel/inzijging.

Voor het gebied spelen er voornamelijk drie zoetwater opgaven met het oog op de toekomst.

Zoetwaterbeschikbaarheid

In droge periodes (voornamelijk voorjaar en zomer) kan er gebruik gemaakt worden van een watervoorraad in het IJsselmeer van 400 miljoen m3. Hiermee worden grote delen van Noord-Nederland van water voorzien. Er wordt geen toename van het toekomstige zoetwateraanbod vanuit het IJsselmeer verwacht. Er is een toename van de kans op voorkomen van situaties waarin er niet genoeg water in het IJsselmeer zit om iedereen de benodigde hoeveelheid te leveren. Dan gaat de verdringingsreeks in, waarin iedereen 'recht heeft' op een bepaalde hoeveelheid water afhankelijk van hoe belangrijk die watervraag is. Er moet rekening worden gehouden met een toenemende kans op zoetwaterschaarste in de (nabije) toekomst, vergelijkbaar met situaties zoals in 2018

Waterberging en afvoer

Er is een disbalans in waterberging tussen de winter en de zomer periodes. In de winter wordt er geprobeerd de waterberging snel leeg te hebben om een eventuele nieuwe piekbui op te kunnen vangen. De toename van piekbuien en de weersextremen in de toekomst kan waarschijnlijk niet opgevangen worden met de huidige gemaalcapaciteit. In de zomermaanden is er een zoetwatervraag, maar dan is het overschot aan water van de winter niet meer bruikbaar, omdat dat water al is afgevoerd.

Verzilting

Verzilting is een toenemend probleem in dit gebied, waarschijnlijk wordt dit in de toekomst nog extra versterkt door het veranderende klimaat (zeespiegelstijging + langere periodes van droogte). Op dit moment speelt verzilting vooral in de lagere delen verder van de dijk, ook wel het 'lage midden' genoemd. Het systeem doorspoelen met zoetwater werd vroeger gedaan maar gebeurt tegenwoordig minder. In de toekomst zal de doorspoelvraag toenemen door toenemende zoute kwel.

Er is een 'zoetwatervraag' vanuit ecologie / de Wadden. Dit gaat om een zoetwatervraag voor de zomerpolders en de kwelders om de unieke natuurwaarden in stand te houden. Voor de zoetwatervraag loopt een onderzoek bij de Waddenacademie.

Voor de poot aardappelteelt is er nu geen acuut probleem qua aanvoer (zomer) aangezien ze geen oppervlakte water (mogen) gebruiken i.v.m. risico op bruinrot. Echter deze zoetwatervraag kan wel ineens gaan spelen als er een oplossing wordt gevonden tegen bruinrot. Voor andere teelten ligt dat genuanceerder (m.n. kolen in jonge fase hebben veel zoetwater nodig). Deze zoetwatervraag is dus per jaar verschillend omdat er gewasrotaties plaatsvinden. De vraag is, hoe kan de landbouw geholpen worden met waterbeschikbaarheid door waterberging, en andere maatregelen. De maatregelen voor waterberging kosten vaak ook weer (landbouw)ruimte. Waterbergingsystemen zouden zowel collectief als zelfstandig aangelegd kunnen worden.

Het uitgaande water bij Dokkumer Nieuwe Zijlen is zo zilt dat terugpompen en gebruiken in de polders geen zin heeft. Daarnaast speelt er met het oog op de toekomst een grote opgaven rondom de spuicapaciteit, deze neemt af als het waterpeil van het Lauwersmeer omhoog gaat.

Bodemdaling als gevolg van gaswinning in de regio van Anjum veroorzaakt maaiveld daling. Hierdoor neemt de drooglegging af, want het waterpeil wordt constant gehouden t.o.v. NAP. Hierdoor is er een bergingscapaciteitsverlies wat gecompenseerd moet worden.

An aerial photograph showing a wide river delta at the top, with a dense network of smaller channels and a patchwork of agricultural fields below. The fields are in various shades of green and brown, indicating different crops or stages of growth. A small town or village is visible in the lower right corner, surrounded by more developed land. The word 'KANSEN' is overlaid in the center of the image.

KANSEN

KANSEN - ZOET WATER

Kaart kansen en maatregelen zoetwater.

Beschrijving kansen, maatregelen en initiatieven

In het gebiedsdocument en tijdens de werkplaats zijn er initiatieven en maatregelen benoemd en opgehaald die kunnen helpen met de zoetwateropgaven om te gaan. De meest relevante en kansrijke worden in dit kaartbeeld benoemd en hiernaast beschreven. Op de volgende pagina is de lijst met initiatieven uit het gebiedsdocument opgenomen. Wat betreft de maatregelen is het streven om deze op een plek te laten landen waar het past bij het water- en het bodem systeem, ookwel water en bodem sturend.

De kwaliteit van de bodem bepaalt onder meer de capaciteit van de bodem om water vast te houden. Bij een hoger gehalte organische stof en een toename van het bodemleven, ontstaat er een bodem met een luchtigere structuur. Hierdoor kan water beter infiltreren in de bodem en stroomt minder water oppervlakkig af. Het water wat zo in de bodem wordt opgenomen, kan daarna langzaam weer worden afgegeven. Dit wordt vaak de sponswerking van de bodem genoemd.

Het vasthouden van water op perceelsniveau om de zoetwaterlens te vergroten en een waterbuffer te creëren in de bodem kan op verschillende manieren:

- sloten dempen
- sloten/greppels verondiepen of afdammen
- greppels/sloten afsluitbaar maken
- duikers verhogen of verkleinen
- plaatsen van stuwen in detailwaterlopen
- systeemgerichte drainage

De plekken met de meeste potentie om de zoetwaterlens te vergroten zijn de hogere zones langs de kust.

De laagste delen in het landschap, diepe veenpolders of oude kregen, kunnen een locatie zijn voor waterberging. Hiermee wordt ook de toestroom van zoute kwel vermindert, omdat het waterpeil omhoog gaat en wordt veenoxidatie tegen gegaan. Door het oxideren van veen verdwijnt het veen langzaam en daalt de bodem. Hierdoor neemt de zoute kwel toe.

Ondergrondse wateropslag heeft veel potentie en zou veel voordelen met zich mee kunnen brengen. Het zorgt in de eerste plaats voor een zelfvoorzienende zoetwatervoorziening voor de boeren. Daarnaast tonen de eerste onderzoeken dat het grondwater mogelijk vrij is van bruinrot (en ook van meerdere andere ziektekiemen). Hierdoor zou het water gebruikt kunnen worden voor de pootaardappelen, wat een betere oogst oplevert. Een meekoppelkans van ondergrondse wateropslag is het verminderen van de afvoer van water (tot 15%) bij piekbuien.

In het gebied rondom Anjum komt vanuit de NAM geld vrij om waterbergingscompensatie maatregelen te nemen vanwege de verminderde waterberging door bodemdaling. Deze zouden gecombineerd kunnen worden in de lage delen waar ook de verziltingsopgave groot is.

KANSEN - ZOET WATER - INITIATIEVENLIJST

Overzicht van de relevante maatregelen en initiatieven uit het Gebiedsdocument

Maatregel/initiatief	Effect/extra info	Locatie specifiek	Zoekgebied	Vervolgonderzoek
Zoetwater bufferzone langs de dijk	buffer tegen verzilting		Gaat om de logische plek (in gesprek met grondeigenaren) Gebiedsprocessen Dongeredielen en Ternaard	
(her)inrichten slim watersysteem	- o Spaarwatertechnieken (zoetwaterlens behouden, persceelsniveau, anti-verziltingsdrainage) - o Waterberging vergroten - o Boezemcapaciteit vergroten - o Klimaat adaptieve landbouw - o Waterlopen doorspoelen			- o Klimaat adaptieve landbouw: met landbouw verder over praten, inzet op bodemmaatregelen, kenniscentrum verzilting. - o Waterlopen doorspoelen: wordt al gedaan, niet vergroten. Uitzoeken of doorspoelen voor kwaliteit (ivm blauwalg) nodig is. Benoemd: mogelijkheden circulair doorspoelen en gebruik lauwersmeerwater als doorspoelwater.
bereik zoetwater tot diep in de boezem	Het versterken van gebieden voor Wadvogels en voor vismigratie dient gecombineerd te worden met een groot bereik van zoetwater diep in de boezem, tot aan de Grote Wielen en het Lauwersmeer.			
Kanaal Westhoek - Zwarte Haan	Herstel het kanaal tussen Westhoek en Zwarte Haan als zwemplek, voor sportvissen, zoetwaterbuffer voor landbouw en ecologische functie.	Kanaal Westhoek - Zwarte Haan		
Herstel opvaarten			overall	
Verticale drainagepilot	Buis in de grond met filters. Brengt continue zoetwaterstroom op gang, zoute kwel wordt eerder afgevangen.			De Heining (poldergemaal, boezemgemaal en vishevel). Optie met blue energy verder verkennen, mogelijk voor stroomvraag van het gemaal.
Swiet Wetter Wierum Ternaard	klimaatadaptatie, landbouw, natuurontwikkeling, leefbaarheid en recreatie & toerisme (R&T) komen samen in het Klimaatwetterplan waar zoet water de rode draad is	Wierum Ternaard		Vispassage brengt zoutwater naar binnen. Vraag is of dat afweegt tegen de ecologische voordelen.

An aerial photograph showing a wide river at the top, with a patchwork of green and brown agricultural fields below. A small town or village is visible in the bottom right corner. The word "CONCLUSIES" is overlaid in the center in a dark blue, serif font.

CONCLUSIES

CONCLUSIES

Geen urgentie voor zoetwaterhuishouding

Tijdens de werkplaats over zoet water en voorbereidende gesprekken met It Wetterskip zijn actuele wateropgaven naar voren gekomen. De huidige omstandigheden zijn relatief gunstig voor de landbouw, voor zover het de landbouw (akkerbouw) in de zone direct achter de dijk betreft. De primaire bedreigingen die de landbouw ervaart zijn niet direct verbonden aan het watersysteem. Het veranderende klimaat is wel een zorg, met name dat de huidige gunstige omstandigheden kunnen veranderen. Rekening houdend met deze veranderende toekomst, zijn de volgende drie thema’s als belangrijkste naar voren gekomen:

1) Voorkomen wateroverlast en verzekeren van voldoende afvoer

De afvoer van piekbuien en daarmee voorkomen van inundatie van akkers. De capaciteit van watergangen en gemalen, is hoogstwaarschijnlijk niet voldoende voor de toekomst. Daardoor zijn meer bergingsgebieden nodig. Op de hoge gronden water vooral vasthouden en in de lage delen liggen er vooral kansen voor waterberging. Op grotere schaal kan waterberging in de laagste plekken in het gebied plaatsvinden, het overschot van de hoge gebieden zal dan snel naar de lage gebieden afgevoerd moeten kunnen worden.

2) Borgen waterbeschikbaarheid

Grotere zelfvoorzienendheid voor de gehele provincie wat betreft zoetwaterbeschikbaarheid met het oog op de toekomst is een wens. Volledige zelfvoorzienendheid, is niet realistisch. Er moet mogelijk rekening gehouden worden met een verminderde zoetwatertoevoer vanuit het IJsselmeer. Om de zelfvoorzienendheid te versterken moeten er maatregelen op perceelsniveau getroffen worden.

3) Tegengaan verzilting

De akkerbouwzone direct achter de dijk heeft hoger gelegen gronden waar relatief weinig last van verzilting wordt ervaren en waar de gronden vruchtbaar zijn en het goed boeren is. In de lagere gebieden, meer in het binnenland is meer last van verzilting, daar kunnen maatregelen worden getroffen om de verziltingsproblematiek tegen te gaan.

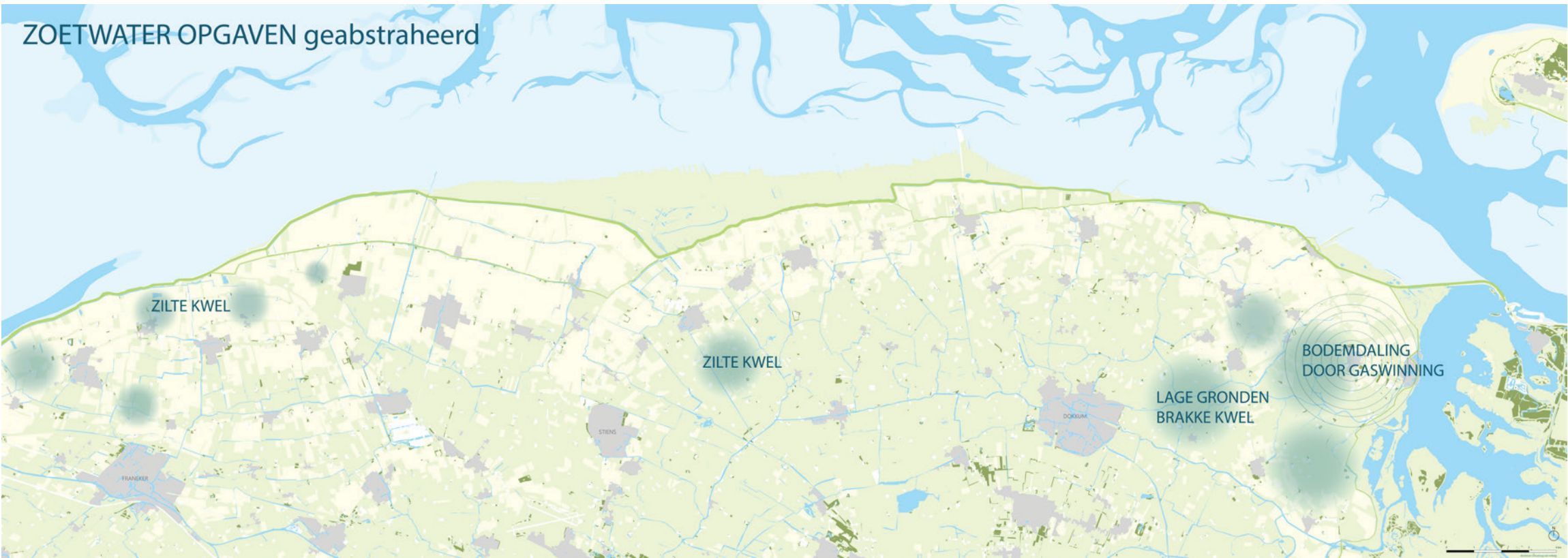
Onderzoeksvragen/vervolgvragen:

- Hoeveel water is nodig om gedurende erg droge zomers de ergste overlast te voorkomen?

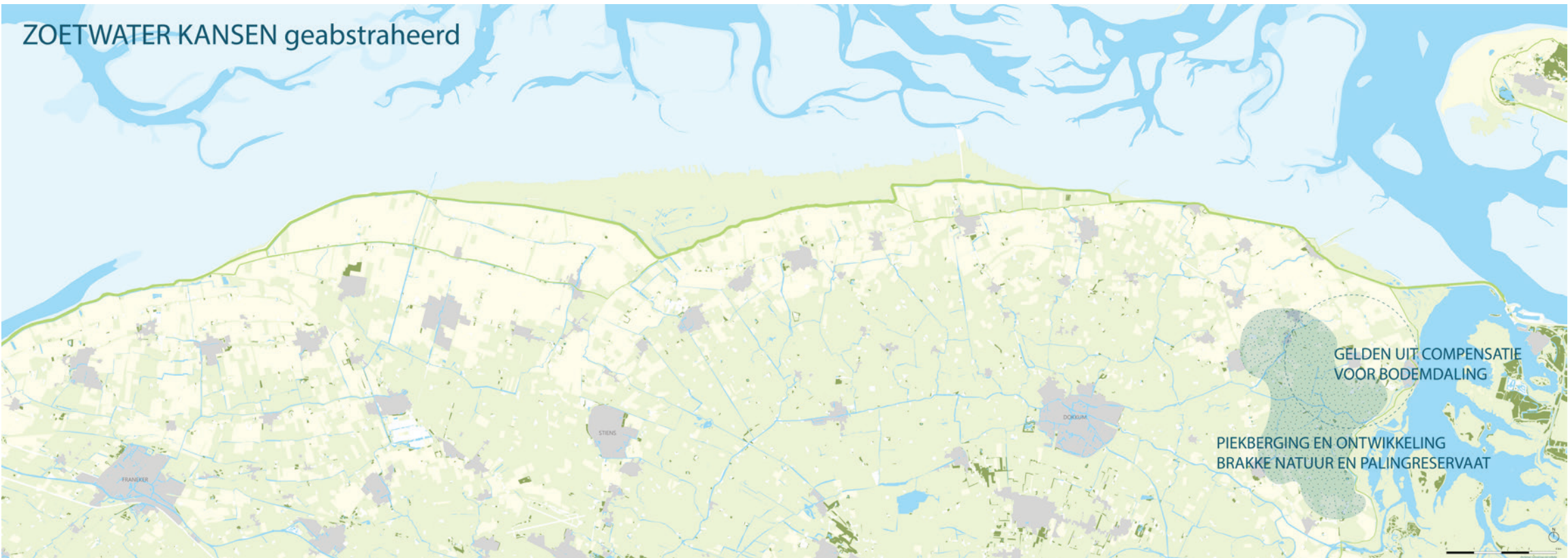
Het huidige watersysteem is afhankelijk van de toevoer van zoet water uit het IJsselmeer. Via inlaten in de polders, opmaling op sommige plekken en afvoer naar de Waddenzee vanuit een aantal grote gemalen wordt de toe en afvoer van zoetwater voor dit gebied geregeld.

Voldoende afvoer en berging in tijden van wateroverlast is een opgave. Daarnaast is voldoende zoetwaterbeschikbaarheid en de toenemende verzilting een opgave in de gebied.

Kansen gaan voornamelijk in op waterberging op perceelsniveau, of in collectieve vorm, om zowel wateroverlast als watertekort (waterbeschikbaarheid) jaarrond te regelen. Veelal kunnen met deze maatregelen ook verziltingsopgaven worden aangepakt.

BRONNEN

Bronnen

- Gebiedsdocument Koehool-Lauwersmeer
- Holwerders polders - Klaar voor de 21ste eeuw, concept landbouwagenda Holwerd aan Zee (verzie 27 mei 2024)

An aerial photograph showing a wide river delta at the top, with a complex network of smaller channels and a dense patchwork of agricultural fields in various shades of green and brown below. The word 'BIJLAGEN' is centered in the middle of the image.

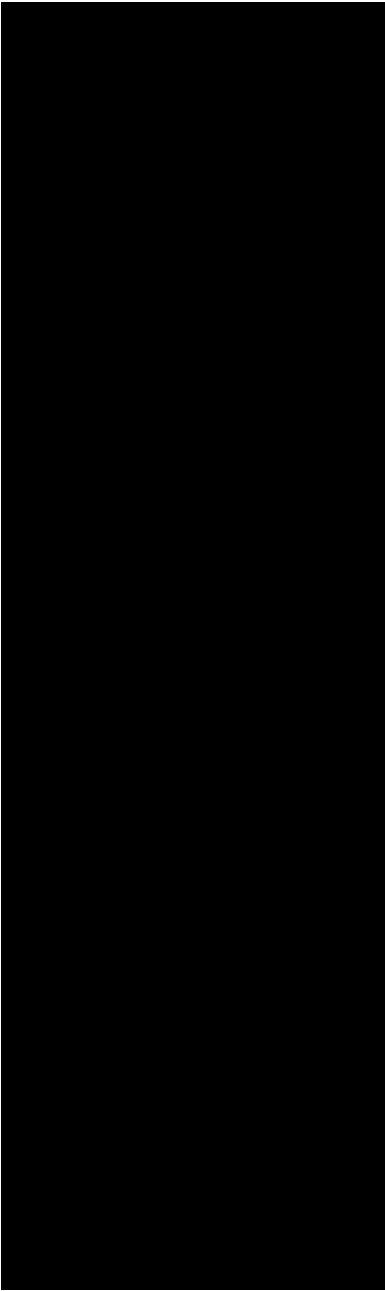
BIJLAGEN

BIJLAGE 1: DEELNEMERS VAN DE WERKPLAATS

Tijdens de werkplaats ZOET WATER op dinsdag 25 juni 2024, waren de volgende deelnemers aanwezig:

Deelnemerslijst:

- It Fryske Gea
- Fixeau
- LTO Noord
- LTO Noord
- Gemeente Noardeast Fryslân
- Gemeente Noardeast Fryslân
- Gemeente Waadhoeke
- Gemeente Waadhoeke
- Provincie Fryslân
- Provincie Fryslân
- Provincie Fryslân
- Provincie Fryslân
- Provincie Fryslân
- Rijkswaterstaat
- Wetterskip Fryslân
- Wetterskip Fryslân
- Wetterskip Fryslân
- Vereniging Circulair Friesland
- Waddenvereniging
- Investeringskader Waddengebied
- NMDM
- Witteveen+Bos
- Witteveen+Bos
- Witteveen+Bos
-

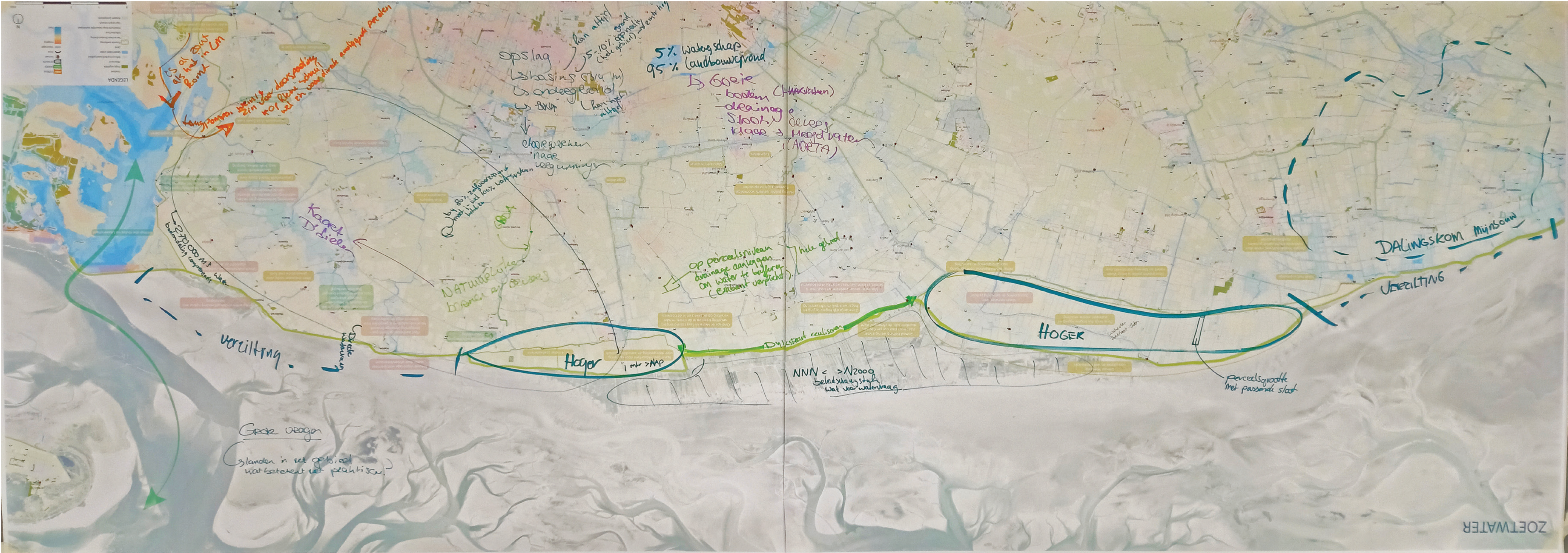

BIJLAGE 2: SCHETSKAARTEN WERKPLAATS: GROTE OPGAVEN

- Samenvattend:
- Vooral aandacht besteed aan doorgronding systeem en opgaven.
 - Positie van dit gebied binnen het grotere vraagstuk.
 - Conclusie: vraagt om betere doorgronding en precisering opgaven (bv verzilting)
 - Niet alleen zoetwater maar ook afvoer / wateroverlast
 - In verlengde daarvan: maatregelen > dus nog niet heel concreet in beeld = actie

Schetskaart met opbrengst: tafel 1

Schetskaart met opbrengst: tafel 2

[illegible]

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	N	O	P	U	V	W	X	Y	Z	A	AB	AC	AD	AX	AY
	IDnr	ID (KLM)	Ambitie/project	Typering	Strategielijn	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Doelgroep	Thema	Kern/initiator	Eigenaar	Planning	Actoren	Prioriteit	Uitwerking	Verantwoordelijke	Wettelijk kader	Maatregel	Yield	Zorgplicht	Aanpak	Beleidsplan	Financieringsbron	Projectfase		
4		02	Hoogwatervluchtplaats binnendijks	R	lijn 2	Verhoging in het landschap die droog blijft bij laagstaande hoogwaterstanden. Onduidelijk wat wordt bedoeld.		SWWT	DP 3	Natuur		IFG, PAGW														heeft een begin mee gemaakt, in ieder geval 1 project dat loopt tot over de zeedijk. Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen zeef1. Moet deze?? is vervallen, gecombineerd met maatregel id 5	format gebiedsproces
52		527 KE-0116	Infoborden, verrekijkers(s)	MKK-0094	lijn 2	Plaats bij museum 't Fiskershúse infoborden en verrekijkers op en aan de dijk.	Op paad langs it Wad		DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur																	
53		510 KE-0169	Kanaal Westhoek - Zwarte Haan		lijn 2	Herstel het kanaal tussen Westhoek en Zwarte Haan als zweemplek, voor sportvissen, zoetwaterbuffer voor landbouw en ecologische functie. Natuurvriendelijke inrichting oevers, onderwaterstructuren.		KN	DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur.	Natuur														Opm. *** Geen prioriteit in watersportnota Waadhoeke. Is nu ook al zoetwaterbuffer. Zijn meerdere zweemplekken in de buurt van Zwarte Haan. St. Annaparochie. Wellicht zou je alleen aan de kant van Westhoek een zweemplek kunnen realiseren. Dan moet echter wel helder zijn wie met dit initiatief gekomen is/darwel moet contact worden gezocht met dorpsbelang St.labri over behoeften aan nieuwe zwemspeiger (zweemplek). Er is bij de gemeente niets bekend over plannen van Sportvisserij Fryslân in dit gebied. Geschikt maken als sportvisplek lijkt dan ook niet aannemelijk. Koppelen aan id 58, herstel opvaarten, vismigratie Koppelen aan id 42, natuurvriendelijke oevers binnendijks		
54		511 KE-0189	Kleinperij	raakvlak	lijn 2	Realiseer een kleinperij. Slibwinning voor de dijk, door middel van kwelderwerken, heeft mogelijk invloed op het oplossen van de veiligheidsopgave.	vervallen als MKK KLM (overzicht mkk LRelatics 2020302)	alle	DP 1,2,3	Be gebiedsproces																	
55		56	Kleinwinning	raakvlak	lijn 2	Kleinputten leveren grondmateriaal voor dijkersterking, maar geen invloed op dijkverbetering. Te combineren met vissenaalpaalplaat en recreatieve benutting van opvaarturen.		SWWT, alle	DP 3	Waterbeheer en Landbouw		aanpakende														Kan vervallen, samenvoegen met aanleg kleinputten en herstel opvaarten.	
56		552 MKK-0108	Klepduikers in dode hoeken	KE-0188	lijn 2	Aanleg van duikers in dode hoeken van binnendijkse polders om afwatering beter te laten verloppen.			DP 1,2,3	Waterbeheer en Landbouw		WF															
57		525 KE-0129	Kromme Horne	raakvlak	lijn 2	Renoveer het karakteristieke paalscherm bij Wierum. Bewaar de oude aspecten van het gebied.			DP 3	Overige		dbW															
58		608	Kromme Horne	R	lijn 2	Verschillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Sense of Place	?	DP 3	Recreatie, natuur, toerisme en cultuur		P, Sop, WKH, dbW													(01-06): petite Redd de Kwelder vanuit wkh & dbW vanaf 11 juni Gecombineerd met: #663 Sense of Place-Kromme Horne. #527(KE-0138) Geen pier bij wierum (belang). Veel mensen zijn tegen de komst van een pier en zwembad (zie enquête 1018)		
59		17 MKK-0062	Kwelders ontwikkelen		lijn 1	Het uitbreiden van de bestaande kwelder draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden			DP 3	Natuur															Het getijdenbad is een natuurlijk zwembad in zee dat tijdens hoog water volloopt, met een Geen PAGW voor dp 1 en 2 volgens notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1, wel voor dp3		
62		10 MKK-0093	Level Blocks		lijn 1	Levelblocks kunnen vooral op harde bekleding aangebracht worden om oprispingen op te vangen. Of het relief dat deze levelblocks bieden ook ecologische meerwaarde biedt vergt	PAGW maatregel harde dijk		DP 1, 3	Natuur																Samenvoegen met ID 52, Hard substraat PAGW maatregel	
63		343 KE-0186	Markering Slachtedyk	MKK-0106	lijn 2	Maak de aansluiting met de Slachtedyk herkenbaar vanaf de zeedijk. We vertellen het verhaal van de vijf delen van de Slachte als bijzonder startpunt of			DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur															Opm. *** Goed idee. Kan er echter af, betreft Oosterburium (ten westen van Koehool). => meenemen fase 1 Paad lins it Waad ???		
65		71	meer dynamiek kwelder Paezemerlannen	zelfstandig	lijn 2	Meer dynamiek toestaan in de kwelders door barrières weg te halen en harde structuren te vervangen voor zachtere voor ecologische meerwaarde. Aanvullend hierop ook luwe plekken		PM	DP 3	Natuur		FG													Mogelijk komt hier grondmateriaal beschikbaar, werk-met-werk, FPW/gemeente is op de hoogte en neemt in plan mee dat er mogelijk klei naar de dijk kan. Gemeente doet onderzoek naar samenstelling met Grip op grond. Geen onderdeel PAGW, zie notitie maatregelen PAGW zeef 1.		
67		314 KE-0033	Meer recreatie		lijn 3	Stimuleer recreatie en toerisme door de natuur toegankelijk te maken. Bijvoorbeeld door het aanleggen van		alle	DP 1,2,3	Be gebiedsproces																Samenvoegen met andere initiatieven Paezemerlannen: Gebiedsproces Vervallen als initiatief. Is net als het initiatief 'minder recreatie' een algemeen belang. De hoeveelheid/vorm/balans van toeristische & recreatieve initiatieven wordt al zorgvuldig afgewogen in het 8ste gebiedsproces.	
68		321 MKK-0086	Minder maaien op de dijk	KE-0177	lijn 1	Minder vaak maaien op de dijk beschermt de grond tegen zon/droogte en langer gras houdt daarvan vast			DP 1,2,3	Natuur																Afhankelijk van of de grasmat mee moet doen aan de waterveiligheid. Als de grasmat niet meer mee hoeft te doen staat de vegetatie vrij.	
69		404 KE-0136	Mobiliteitsnetwerk Wierum	belang	lijn 3	Ontwikkeling van binnendijkse poelen t.b.v ecologische waarde vogels en vis + grondmateriaal voor de dijkersterking. Tevens als recreatielandbouw en landbouw. Het natuurvriendelijker inrichten van de diepe teensloot in dijksectie 2 en 3 heeft ecologische meerwaarde. Een brede binnendijkse teensloot met flauw talud in sectie 1 draagt bij aan een ecologisch systeem tussen de dijk	Kleinputten met ecologische zone van ongeveer 10-15 ha, voor overtijdende vogels en vissen. Klei kan gebruikt worden voor de dijkersterking (zie PAGW-procedure)	Alle	DP 1,2,3	Natuur		PAGW	als KLM grond nodig heeft													Verwijderd van lijst: Initiatief betreft een omschrijving van een huidige situatie die niet gewenst is en niet relevant als 'koppelkans'.	
70		5 MKK	Natuurlijke plas van kleinputten maken, ook als hoogwatervluchtplaats binnendijks en als	R	lijn 1				DP 1,2,3	Natuur		PAGW														Opgenomen inde lijst PAGW maatrelen zeef 1. IFG partner in ontwikkeling + evt. eindbeheerder Zie ook initiatief id 676. Gecombineerd met vervallen id 62, hoogwatervluchtplaats binnendijks.	
72		42 MKK-0077	Natuurvriendelijke oevers teensloot binnendijks	KE-0193	lijn 1			KN, FB	DP 3	Natuur		WF, PAGW														Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen, notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1 onder "Dijk/gebied", voor dp1 en 3. Zie voor de PAGW opgave het PAGW-proces/vka-pagw Koppelen aan kanaal Westhoek Zwarte Haan voor dp1 id 510	
73		25	Natuurvriendelijke onderwaterbekleding in binnendijkse vaartrassen (Combineren met initiatief 58: Herstel opvaarten, natuurvriendelijke oevers)	Z	lijn 2			KN	DP 1, 3	Natuur		PAGW														Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen, notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1 onder "gebied", alleen voor DP 1 en 32de voor de PAGW opgave het PAGW-proces/vka pagw Vervallen => gecombineerd met id 58, herstel opvaarten	
74		503 MKK	Netwerk landbouwverkeer	R	lijn 2			alle	DP 1,2,3	Be gebiedsproces		P, G														Graag een verdere toelichting van de initiatiefnemer - IFG denkt dan graag mee	
75		334	Ontwikkelen en (her)inrichten slim watersysteem	Z	lijn 3	Om verzilting tegen te gaan dient een slim watersysteem uitgewerkt worden. Zie ook 315 en 363	Voorbeelden: 1. zoet water (ijsselmeer is niet altijd geschikt/beschikbaar; 2. spaarwatertechnieken (zoetwaterlens behouden); 3. zoet water aanvoeren; 4. Door het slootwater op peil te houden, wordt verzilting niet verder versnelt.	alle	DP 1,2,3	Waterbeheer en Landbouw		P, W, L															
76		603	Ontwikkeling Bolsterdijkje	R	lijn 2	Toegankelijk maken en onderzoek mogelijkheden zwemgelegenheid		SWWT	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		Stb														Komt vanuit de recreatiewerkgroep van Dorpsbelang Ternaard - Initiatief gaat op in ID516	
77		323	Ontwikkeling grondinstrumentarium	Z	lijn 3	Ontwikkelen van een tool om interdisciplinaire relaties te monitoren (biodiversiteit, verzilting, economische gevolgen verzilting, zeespiegelstijging etc.)		alle	DP 1,2,3	Be gebiedsproces		P														Een gezamenlijke visie van overheden, grondeigenaren en natuurorganisaties op beleving van het kustgebied (gastheerschap) gezamenlijke beheer- en toezichtinspanning	Staat niet ingetekend op de kaart
78		504 (MEF)	Ontwikkeling Hoek van de Bant & Lauwersmeergebied	Z	lijn 3	kunnen initiatieven in ondergebracht?			DP 3	Overige		P														In het krw project van 2015 (of zoiets) zijn de natuurvriendelijke oever gerealiseerd. Wordt groot onderhoud hier bedoeld. Volgens mij functioneren de mvo's naar behoren maar dat kan *** beter beoordelen.	
81		601 MKK-0078	Op pad langs it Waad	KE-0192	lijn 1	De fietsroute langs de dijk is een initiatief om de dijk of de bijbehorende onderhoudswegen langs het gehele tracé fietsbaar te maken. Hiervoor is afstemming	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur																(01-06) - Mogelijke koppeling aan nr. 605 Pad langs de Eendenskooi?	Oppakken vanuit Pad lins it Waad, valt buiten scope dijkersterking. Van deze lijst maar niet uit het oog.
82		533 KE-0152	Openluchttheater		lijn 3	Onderzoek naar Stichting Oud Herman de mogelijkheden voor een permanent openluchttheater nabij de dijk, ter hoogte van Koehool.		alle	DP 1	Be gebiedsproces																Samenvoegen met id 548, *** , zoeken naar een locatie	
85		540 KE-0183	Oude trap Wierum	MKK-0102	lijn 2	Herstel de oude dijktrap bij Wierum		SWWT	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		?														(26-04) Verschillende belangen: eigenaar onbekend	
86		605	Pad langs de eendenskooi	Z	lijn 2	Wandelpad rond Ternaard. Tevens wens (KE-0063) voor toekomstige verzilting van Ternaardse.	Op paad langs it Wad	SWWT	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		Stb														(01-06) - Mogelijke koppeling aan initiatief nr. 601 Op pad lins it Waad? - initiatief samenvoegen met ID516	
87		526 KE-0133	Parkeerplaatsen		lijn 2	Realiseer nieuwe parkeerplaatsen bij Wierum. Het huidige aantal parkeerplekken is niet voldoende voor de bewoners en recreanten.	Mobiliteit, bereikbaarheid	alle	DP 3	Be gebiedsproces																	Projectsheet
88		611	Peilbeheer i.r.t. verzilting	Z	lijn 3			alle	DP 1,2,3	Waterbeheer en Landbouw		W														Kan vervallen, combineren met bufferzone verzilting id 33	
89		520 KE-0067	Plaats bankjes	MKK-0092	lijn 1	Voeg meer bankjes toe aan de dijk.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	recreatie, toerisme en cultuur																	
90		511 MKK-0082	Rastering voor schapen		lijn 2	Rastering voor schapen op de dijk			DP 1,2,3	Be gebiedsproces																Samenvoegen met andere initiatief voor schapen: 'Schaduwplek schapen' (#519, #KE-0061, MKK-0091)	
91		561	Realisatie TOP		lijn 3	Toeristisch Overstappunt: zoekgebied St.Annaparochie-Oude Bildtlijn	Paad lins it waad		DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Gemeente Waadhoeke															
92		513 KE-0029	Recreatemeer	raakvlak	lijn 2	Realiseer een meer in noordwest. Rondom een beheers van recreatie. Andere voorbeelden zijn klei voor dijkophoging, zand voor handel, waterbergingsoppervlak		KN	DP 1																	Opm. *** Kan oerf. Wordt niet genoemd als actiepoint of prioriteit in zowel de nota Toerisme als de Watersportnota Waadhoeke.	
94		519 KE-0061	Schaduwplek & rastering schapen	MKK-0091	lijn 1	Bescherm de schapen op de dijk beter tegen de hitte, door bomen of andere schaduwplekken te plaatsen.			DP 1,2,3	Be gebiedsproces																Gecombineerd met initiatief 'rastering voor schapen' #11, MK-0082)	
96		663	Sense of Place	raakvlak	lijn 2	Verschillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Herstel pier Kromme Horne	SWWT	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		Sop, P, G	onderzoek en procedures lopen													Het getijdenbad is een natuurlijk zwembad in zee dat tijdens hoog water volloopt, met een 'beheersde' oeverlijn. Er wordt een dam de 'Waddeceen' in gepland, waar dan aan het eind stroming ontstaat. Die stroming vormt dan een spoelgat, waarbij gezwoemen kan worden. Tijdens een enquête in 2017 werd duidelijk dat het dorp wel te zoren is voor het plan. De initiatiefnemers hoorden in 2018 nog een aanpak bij de provincie in te dienen, het is onduidelijk of dit ook gebeurt is. Is gekoppeld aan de Kromme Horne	
97		608	Sense of Place alle Sense of Place projecten zijn als aparte initiatieven opgenomen	R	lijn 2	Verschillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Naam 6	alle	DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur		P, Sop														Samenvoegen met initiatief #535 (KE-0160) Historische Opgang Reddingsboot	
99		649 MKK-0079	Sloep overgang behouden	mkk	lijn 2	Bij monument Fiskers Huisde realiseren en storm sein toevoegen. Detailsuivering. Maar rekening mee houden in overgang met eendstap		PM	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		MF														Samenvoegen met initiatief #535 (KE-0160) Historische Opgang Reddingsboot	
101		564	Starbam Zwarte Haan		lijn 3	Ontwikkeling van een sterrenobservatorium, 5 trekkerhutten en een nachttuin.			DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Kunstwerk en Restaurant														Zit nog in de planfase,	
102		523 KE-0117	Stormsein op nieuw toevoegen op dijk	MKK-0095	lijn 2	Plaats op nieuw het stormsein nabij Moddergat op de dijk.			DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur																Samenvoegen met initiatief #535 KE-0160 Historische opgang reddingsboot	
103		513 KE-0026	Terpelanden met veedersontwikkeling		lijn 2	Realiseer een bufferzone van terpelanden in het Waddeceen gebied, zo is er nu de kust. De tussenliggende lagune staat onder invloed van getijden waar afzetting			DP 1,2,3	Be gebiedsproces																Ingebracht door pachter/eigenaar FB, past niet in PAGW/HWBP opgave en in N2000 beheerplan.	
106																											

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	N	O	P	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AX	AY		
	Dir	ID (K/M)	Ambitie/project	Typering	Strategielijn	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dinak	Thema	Bron/ Initiator	Eigenaar	Planning	Actoren															
4		651	Terpen en Wierden project	Z	lijn 3	Aankopen van terpen en wierden bij Paessens		PM	DP 3	Overige		?																	
107		516	KE-0046	Toegankelijkheid 't Schoor	zelfstandig	lijn 3	Maak 't Schoor beter toegankelijk door het 'boelstendykje' begaanbaar te maken, een wandelpad langs de Eendenkooi richting Wobourten te realiseren, en parkeerruimte te maken. Denk ook aan fietsroutes, recreatie, zoals een strandje in de buurt van de dijk, heeft mogelijk lokaal invloed op het ontwerp																			(26-04) - Eigenaarschap onbekend en wordt uitgezocht (01-06) - Op dit moment nog geen vervolgproject Terpen & Wierdenland P	format gebiedsproces		
108		610		Toevoegen parkeermogelijkheden (Ternaard)	R	lijn 2	Het uitbreiden van de bestaande kwelder bij Westhoek draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden	bereikbaarheid, mobiliteit	PM, SWWT, KN	DP 3	8e gebiedsproces		gemeente														Van wie is dit initiatief? WF De gemeenteraad wil graag de alldyk en de weingaten behouden		
109		2	MIK-0061	Uitbreiden kwelder Westhoek		lijn 1	Het uitbreiden van de bestaande kwelder bij Westhoek draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden			DP 1	Natuur																Geen PAGW, valt af volgens notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1 ingebracht door IFG. Nagaan of deze opgenomen is in N2000 beheerplan. *** neemt contact op met IFG wat hiermee te doen.		
111		562	Vaarroute Oude Bildtzijs- St.Annaparochie		lijn 2	Vaarroute Oude Bildtzijs- St.Annaparochie opwaarderen naar vaarklasse F				DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Gemeente Waadhoeke														Onduidelijk hoe deze vaart moet lopen => navragen bij wie?		
112		686	MIK-0099	Verkerende shoot Paessensmerlaanen	KE-0161	lijn 1	Het Fryskt Gas heeft de meestgopenaans opbrengst van een beleving aan de buitenside van de dijk in sectie 7 bij Paessens te vervangen door een verkerende shoot. In het harkwerk blijft ina		PM	DP 3	Overige	IFG	IFG														Samenvoegen met andere initiatieven Paessensmerlaanen: 'Gebiedsproces Paessensmerlaanen' #667.		
113		572	MIK-0085	Verbeteren onderwaterstructuur	KE-0174	lijn 1	Het verbeteren van de onderwaterstructuur is een inpassingmaatregel met als doel een gunstige verhoging in maken voor speciale inheemse soorten en het versterken van de biodiversiteit.			DP 1,3	Natuur																Geen PAGW, valt af volgens notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1 Koppelen aan id 510, kanaal Westhoek-Zwarte Haan		
116		537	KE-0164	Verbind wandel- en fietsroutes		lijn 3	Verbind wandel- en fietsroutes met elkaar.	Op paad langs it Wad	alle	DP 1,2,3	8e gebiedsproc																		
118		686	MIK	Verbinden (nieuwe) faciliteiten op de dijk en dijkopgangen	R	lijn 1	Verbinden met achterland en concentreren recreatieve infrastructuur. zie ook dijkopgangen en 63. Dorpsommetjes met op de kruin een beleving van binnen en buitendijks landschap.	Op paad langs it Wad	alle	DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur		P, WF, G																
119		46	MIK-0099	Verbinding binnendijks- buitendijks voor roofvogels		lijn 2	Exakte ingreep en ecologische meerwaarde niet geheel duidelijk.			DP 1,2,3	Natuur																Ingebracht door wadvogel werkgroep. Onderdeel van PAGW opgave maar niet opgenomen als aparte maatregel		
120		519	KE-0053	Vergroot toegankelijkheid		lijn 2	Vergroot toegankelijkheid van de dijk, ook voor mensen met een lichamelijke handicap die zijn aangewezen op een scootmobiel of een rolstoel.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	8e gebiedsproces																Kan vervallen, zelfde als ID553	Zelfde als 553, kan vervallen	
121		553	MIK-0110	Vergroot toegankelijkheid	KE-0053	lijn 1	Vergroot toegankelijkheid van de dijk voor mensen met een lichamelijke beperking die zijn aangewezen op een scootmobiel of een rolstoel.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur																		
122		531	KE-0144	Verkeer Zwarte Haan		lijn 2	Verkeer de verkeerssituatie en het parkeren rond Zwarte Haan. Er ontstaan gevaarlijke situaties, er is weinig ruimte voor de verkeerssituatie.		KN	DP 1	8e gebiedsproces																Samenvoegen met id 583, verkeersmaatregelen Zwarte Haan		
123		563		Verkeersmaatregelen Zwarte Haan		lijn 3	Verkeersmaatregelen om inwoners tegenover te komen in de ervaren overlast door bezoekersverkeer	bereikbaarheid, mobiliteit		DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Gemeente Waadhoeke, Stichting g. & & &														Zit nog in planfase, verwachte uitvoering in 2023 Combineren met vervallen id 531, KE 0144		
124		560		Vermakting & &		lijn 3	Projectplan vermarkting & & en in St Annaparochie. Nieuwe en actualiseren van oude wandel, fiets en vaarroutes onderdeel van projectplan + dijkwer museum.			DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur																		
125		570	MIK-0076	Vispassages	KE-0194	lijn 2	Vispassages kunnen de visinfrastructuur te verbeteren. Een vispassage is een schuif, stuw, gemaal of vishevel waarbij zoet- en zoutwater kunnen vermengen en vissen vrij kunnen passeren.			DP 3	Natuur		PAGW															Niet bij Holwerd aan zee zie notitie PAGW maatregelen, wel bij Wierum, dp 3	
127		523	KE-0068	Vogelruktigpunten	MIK-0093	lijn 1	Plaats beschutte vogelruktigpunten (vogelhutten). Daardoor hoeven vogelspotters niet de kwelder in.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur																		
128		673		Wandelpad zomerkade Paessensmerlaanen	R	lijn 2	Benutten van aanwezige zomerkades voor begrazing en recreatie in kwelders.		PM	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		FG														Onderdeel van Wij en Wadvogels, is belegd, trekker is IFG Samenvoegen met andere initiatieven Paessensmerlaanen: 'Gebiedsproces Paessensmerlaanen' #667.		
129		515	KE-0039	Wegen/fietspad verbreden		lijn 2	Maak de wegen op en rond de dijk breder en dus veiliger. Ze zijn nu te smal, zeker als toerisme voor meer drukte zorgt	Mobiliteit, bereikbaarheid	alle	DP 1,2,3	8e gebiedsproces																		
130		61		Winning grondstoffen, combineren met initiatief 5 "natuurlijke plas van kleiputten"	R	lijn 3	Grondstoffen winnen voor (toekomstige) dijkversterking uit laagte in het landschap (bij Wierum en Paessens Moddergat).		PM, SWWT	DP 3	8e gebiedsproces		P, PAGW															IFG denkt binnendijks mee over hwp's en is beschikbaar voor gesprek over beheers(Terpen) of voor vogel? zie regel 23 Ook opgenomen als PAGW maatregelen, zie notitie zeef 1. Ook opgenomen als PAGW maatregelen, zie notitie zeef 1 >> als onderdeel van "natuurlijke plas van kleiputten maken"Zie voor de PAGW opgave het PAGW-proces/vka-pagw Gecombineerd met maatregel id 5	
131		547		Woonherstel leefomgeving Waadhoeke	Z	lijn 3	Plannen om oude huizen en gebouwen op te (laten) knappen		KN	DP 1	Overige		G																
132		304		Zoetwaterliens behouden	zelfstandig	lijn 3	Ten behoeve van verzilting de zoetwaterliens in de bodem behouden. Zie eerder opmerkingen bij verzilting, graag deze initiatieven combineren.		SWWT	DP 3	Waterbeheer en Landbouw		Boeren zelf															(01-06) Koppeling aan gebiedsproces Ternaard?	
134		15		Zoet-zout verbindingen	R	lijn 2	Creëren van een overgangzone aan de binnenside van de dijk, waarin de overgang tussen Waddenzee en achterland geleidelijk wordt gemaakt (nat-droog en zoet-zout).		Bartpolder	DP 3	Natuur		PAGW															Opgenomen in notitie Maatregelen PAGW zeef1. (Zie voor de PAGW opgave het PAGW-proces/vka-pagw)	
135																													

[illegible]

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AK			
		ID	ID KLM	Amplitude/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Locatie	Categorie	Digtheid	Programma	Beleidsrichting	Maatregel	Project NEE	Project NEE	Project NEE	Kosten metering	Kosten EBS	Trekker	m2 (in ha's)	m3	Inhoud	Plaats	Acties	Acties	Kosten (orde grootte)*6	Dekking (ja, nee, nog niet)*7	Medefinanciering (schattende percentage)*7	Risico's & kansen *8	Beleidsrichting	Beleidsrichting	Beleidsrichting	Beleidsrichting	Beleidsrichting	Beleidsrichting	Beleidsrichting	Beleidsrichting	Beleidsrichting		
3		312		Ophogen zomerdijs	Ophogen van de zomerdijs inclusief de infrastructuur die nodig is om de gronden te bereiken. Tegengaan zoute kwel. Zomerspoelen behouden als agrarisch, cultuurhistorisch en weidevogel gebied.		FB	lijn 2	DG 2	Brede welvaart		Negatief. Is gemeente geen voorstander van ophogen, wel voor het behoud van de zomerdijs.	N		U raakt onze beheersverordening			VvE																			Ingebracht door pachters. Gesprek wordt gevoerd. Staat los van KLM proces. Maar sluit aan bij ecologisch perspectief. Scherp punt: ruimtelijke ordening en wet- en regelgeving grond.		
21		334		Ontwikkelen en (her)richten slim watersysteem	Om verzilting tegen te gaan dient een slim watersysteem uitgewerkt worden. Sparwatertechnieken (zoetwaterlens behouden, perceelniveau, anti-verziltingsdrainage) Waterberging vergroten Boezemcapaciteit vergroten Klimaat adaptieve landbouw Waterlopen doorspoelen	Wenselijk voor tegengaan verzilting landbouwgronden. Draagvlak ophalen op grondniveaugeniveau + logische plek ontwerpen. Zorgen voor goede borging in breder zoetwaterverhaal (BOVI, Blauwe Drager, DeltaPlan Zoet Water, RWLG – water & bodem sturend), kijken naar koppelmogelijkheden proces Dongeradeilen. Sparwatertechnieken: om tot de logica van de plek te komen is kennis van individuele percelen nodig → moeten Boeren Meten Water en Freshem. Waterberging vergroten op de lage plekken van percelen welke landbouw-technisch ook niet de beste zijn. Kan nog steeds voor landbouw gebruikt worden, maar loopt eens in de zoveel tijd over. Gezamenlijk met LTO-Noord gesprek hierover voeren om juiste plekken te vinden. En koppeling ANLB en PGL zoeken.	alle	lijn 3	DG 1, 3	Zoetwaterstrategie	Postief	H		R (met provincie + WF)					PF																				
22		501		Aanbod Wadloopcentrum gebruik terrein.	Voor biodiversiteit inrichtingen kleinschaligheid. Mogelijkheid voor nachtclub concept met PMF.		FB, SWWT	lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Belevingsplek langs de dijk, kijken naar koppeling Op paad l'ns it Waad, passend bij ontwikkelingen R&T van het gebied.	N		G			Wadloopcentrum																			NEF kan hier af. Is geen initiatief van gemeente NEF. Is initiatief van Wadloopcentrum		
23		504		Ontwikkeling Hoek van de Bant & Lauwersmeergebied	kunnen initiatieven in ondergebracht?	In het KRW project van 2015 zijn de natuurvriendelijke oevers gerealiseerd. Wordt groot onderhoud hier bedoeld. Vervolg ontwikkeling zit in 3e tranche PAGW, is nog niet definitief. Zie opmerking in kolom J NE-F: Gemeente is voorstander om grote natuurverbinding te creëren bij het Lauwersmeer.		lijn 3	DG 3	Brede welvaart								P																				In het KRW project van 2015 (of zo iets) zijn de natuurvriendelijke oever gerealiseerd. Wordt groot onderhoud hier bedoeld. Volgens mij functioneren de rvo's naar behoren maar dat kan *** beter beoordeeld. Maakt nu onderdeel uit van 3e tranche PAGW. Kan uit te lijst	
24		506	KE-0168	Bereik zoet water	het versterken van gebieden voor Wadloggen en voornamelijk dient gecombineerd te worden met een groot bereik van zoetwater diep in de boezem, tot aan de Grote Wielen en het Lauwersmeer.	Koppelskans zoetwater voor natuur en landbouw. Uitzoeken hoe dit bereik zich verspreid. Afstemmen met BOVI/Blauwe drager van Provincie Fryslân + Wetterskip Fryslân en landbouw	alle	lijn 3	DG 1, 2, 3	Zoetwaterstrategie		Negatief. Past niet binnen omgevingsvisie NE-F. Gemeente ziet meer in mogelijkheden die blauw-groene doordringing kan bieden.	G		R			PE, PAGW (RWS), WSF																					
25		507	KE-0131	Op Paad l'ns it Waad	Een recreatieve fietsroute langs de dijk (buitendijks en binnendijks). Op sommige delen ligt de fietsverbinding op de binnenzijde (indien dit vanuit natuurbelang noodzakelijk is). Subonderdelen: ID 520 en 521 • Dijksteedgebieden (bankjes en vogelvluchtpunten) ID 553 en id571 • Vergroot toegankelijkheid van de dijk voor mensen met een lichamelijke beperking die zijn aangewezen op een scootmobiel of een rolstoel. Gaat om hekwerken, vee roosters en afrastering. Voorkom daarbij verromming op de dijk en creëer meer landschapelijk evenwicht ID 561 • Toeristisch Overstappunt: Oudebladzijl.	Op Paad l'ns it Waad De Fryske Feriening voor Fjildbiology/Waadfugiel Werkgroep heeft een advies uitgebracht hoe het pad afwisselend binnendijks en buitendijks geplaatst kan worden om natuurbelangen te behartigen. Houdt rekening met biodiversiteit Informatievoorziening bordjes kan mogelijk gefinancierd worden vanuit Sichtberens van Provincie Fryslân.	alle	lijn 1	DG 1, 2, 3	Brede welvaart	Postief. Gemeente heeft levert de projectleider en heeft geld beschikbaar gesteld	H		I					Gemeente NEF en Waadhoeke																			Fietsroute	
26		510	KE-0169	Kanaal Westhoek - Zwarte Haan	Herstel het kanaal tussen Westhoek en Zwarte Haan als zwempool, voor sportvissen, zoetwaterbuffer voor landbouw en ecologische functie. Natuurvriendelijke inrichting oevers, onderwatersstructuren. Koppelen aan ID 58, herstel opvaarten, vismigratie + Koppelen aan ID 42, natuurvriendelijke oevers	Geen prioriteit in watersportnota Waadhoeke. Is nu ook al zoetwaterbuffer. Zijn meerdere zwemplassen in de buurt van Zwarte Haan, St. Annaparcade. Wellicht zou alleen aan de kant van Westhoek een zwempool gerealiseerd kunnen worden. Contact zoeken met dorpsbelang St.Jakob over behoefte aan nieuwe zwempool (zwempool). Er is bij de gemeente niets bekend over	KN	lijn 2	DG 1	Zoetwaterstrategie								n.l.b.																			Geen prioriteit in watersportnota Waadhoeke. Is nu ook al zoetwaterbuffer. Zijn meerdere zwemplassen in de buurt van Zwarte Haan, St. Annaparcade. Wellicht zou je alleen aan de kant van Westhoek een zwempool kunnen realiseren. Dat moet echter wel helder zijn wie met dit initiatief genomen is/bewert moet contact worden gezocht met dorpsbelang St.Jakob over behoefte aan nieuwe zwempool (zwempool). Er is bij de gemeente niets bekend over plannen van Sportvereniging Fryslân in dit gebied. Geschikt maken als sportcomplex ligt dan ook niet aan de hand.		
27		511	KE-0189	Kleinrijperij	Realiseer een kleinrijperij (Silviculture) voor de dijk, door middel van knudewerken, heeft mogelijk invloed op het oplossen van de waterveiligheidsopgave. Vanuit markt/samenleving zijn er initiatieven die hierbij willen aansluiten, dus nodig dat het meegenomen/onderzoek wordt. Onderzoeksvraag voor Wetterskip.	Moet worden uitgesloten, vanuit bouwsteen Grond/Silviculture. Vanuit markt/samenleving zijn er initiatieven die hierbij willen aansluiten, dus nodig dat het meegenomen/onderzoek wordt. Onderzoeksvraag voor Wetterskip.	alle	lijn 2	DG 1, 2, 3	Brede welvaart	Postief, mits buitendijks plaatsvindt of dat er klei vrijkomt uit bestaande bronnen; Bij, opvaarten	N		G			WSF																				Koppelen aan ID 58, herstel opvaarten. Moet worden uitgesloten, vanuit bouwsteen Grond/Silviculture. Vanuit markt/samenleving zijn er initiatieven die hierbij willen aansluiten, dus nodig dat het meegenomen/onderzoek wordt. Onderzoeksvraag voor Wetterskip.		
28		516	KE-0046	Toegankelijkheid 't Schoor	Maak 't Schoor beter toegankelijk door het 'bolstendykje' begaanbaar te maken, een wandelpad langs de Eenderloos richting Visburten te realiseren, en parkeerterrein te maken. Denk ook aan kleinschalige recreatie, zoals een strandje.	Belevingsplek langs de dijk, kan onderdeel zijn van wandelroute/netwerk, mogelijk onderdeel op paad l'ns it Waad. Initiatief van		lijn 3	DG 3	Brede welvaart	dorpsbelangen vanuit l'ns it Waad	Rondom Ternaard vervallen alle initiatieven. Gemeente is van mening dat er gezocht met worden naar alternatieven voor Ternaard/'t Skoar.	N		F + S				1 meter breed, 400 meter lang																		Wandelroute/netwerk		
29		517	KE-0050	Gebiedseigen beplanting herstellen	Herstel de gebiedseigen opgaande beplanting op de dijk die zijn verdwenen door ruilverkaveling. Daarmee wordt het landschap aantrekkelijker, en vanuit ecologisch oogpunt is er een grote behoefte aan meer opgaande beplanting.	De inpassingsopgave gebiedseigen opgaande beplanting' zou eventueel op dit traject toegepast kunnen op het deel waar nu gras aanwezig is, maar zijn voor de PAGW echter niet een hoofdmaatregel in de blauwe oplossing voor het oplossen van de genoemde Waddenoe knelpunten. Dat betekent echter niet dat PAGW onwettelijk staat tegenover deze initiatieven. Volgens de PAGW zou een kruidentruike – biodiversiteit opgaande beplanting op de dijk.		lijn 1	DG 1, 2, 3	Ecologie	Postief, mits het past binnen het gemeentelijke grondstructuurplan en de ruimtelijke kwaliteit (zie WF)	N		G			WSF																				Ingebracht door faunawerkgroep.		
30		522	KE-0116	Infoborden, verrekijker(s)	Plaats bij museum 't Fiskershúskje infoborden en verrekijker op en aan de dijk.	Op paad l'ns it Waad		lijn 1	DG 3	Brede welvaart		Postief. Dit wordt meegenomen in de integrale afweging voor Peazens-Moddergat	H		I																						Informatievoorziening, wegbeveiliging		
31		525	KE-0129	Kromme Horne	Renoveer het karakteristieke paalscherm bij Wierum. Bewaar de oude aspecten van het gebied.	Afstemming met PAGW/RWS. Stichting Kromme Horne biedt op 5-12-22 pettie aan bij de SG IDPK. Draagvlak is groot. Financiering heeft check nodig. Onderdeel SWWT.		lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Postief. Gemeente heeft dit bestempeld als een van de "parels" langs de waddenkust. Heeft een koppeling met de cultuurhistorie en vervult een functie in de aangroei kwelder	H		F + S			dbw																			Provincie wil geen geld meer beschikbaar stellen voor Kromme Horne. Project gaat daarom niet meer door. Er komt een andere invulling		
32		526	KE-0133	Parkeerplaatsen	Realiseer nieuwe parkeerplaatsen bij Wierum, het huidige aantal parkeerplekken is niet voldoende voor de bewoners en recreanten.	Gesprek is nodig met gemeenten, provincie en dorpsbelang Wierum om de opgave duidelijk te krijgen. Dan kijken naar mogelijkheden in ontwerppogge dijk.	alle	lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Negatief. WF heeft in samenwerking met de gemeente hier een factsheet voor ontwikkeld. Conclusie: geen parkeeropgave. Factsheet opvragen bij [REDACTED]	G		I			Gemeente																					
33		530	KE-0143	Trailerhelling nabij Holwerd	Realiseer een trailerhelling voor het Wad bij Holwerd.		HaZ	lijn 2	DG 2	Brede welvaart		Negatief. RWS wil geen recreatievaart extra recreatievaart in dat deel van de Waddenzee. Tevens is er te weinig info over wie de initiatiefnemer is en wat deze wil.	G		G																								
34		533	KE-0155	Extra parkeergelegenheid	Realiseer extra parkeergelegenheid bij Garnalenfabriek in Moddergat, bij Achterwei bij Peazens en bij het Skoar.	Gesprek is nodig met gemeenten, provincie en dorpsbelang Wierum om de opgave duidelijk te krijgen. Dan kijken naar mogelijkheden in ontwerppogge dijk.	PM	lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Bij garnalenfabriekje: Postief. Dit wordt meegenomen in de integrale afweging voor Peazens-Moddergat. Bij 't Skoar: Negatief. WF heeft in samenwerking met de gemeente daar een factsheet voor opgesteld. Conclusie: geen parkeeropgave. Factsheet opvragen bij [REDACTED]	H		R			dbPM, G	Gemeente																				
35		534	KE-0157	Realiseer vogeleilanden buitendijks	Creëer vogeleilanden. Er zijn twee vormen van vogeleilanden: de hoogwatervluchtplaats en het breedvogeleiland. Een hoogwatervluchtplaats (HVP) is een eiland dat bij hoogwater droog blijft, zodat ze een veilige rustplaats bieden voor vogels. Een (broed)vogeleiland kan buitendijks worden gerealiseerd op het voorland, door het weggraven van grond en het overhouden van een eiland, of door het ophogen van een wadplaat.	Alleen als er binnendijks geen mogelijkheden zijn, vanuit PAGW gesteld (broed)vogeleiland moet buitendijks verspreid worden i/vm natuurlijke dynamiek vandaar voorkeur binnendijks)		lijn 2	DG 2	Ecologie		Postief. Dit heeft voor de gemeente de voorkeur boven binnendijks vogeleilanden.	H		G			PAGW																		Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen, notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen deel 1. Medeopgeklans in dijkverbeteringsopgave. Zie voor de PAGW opgave het PAGW proces/aka-pagw. Focus bij HaZ en niet bij FB Vlig *** geen extra natuurmaatregelen buitendijks, voor alle dijkvakken. Alleen beheermaatregelen vanuit N2000)			
36		535	KE-0160	Historische opgang reddingsboot	Behoud de historische opgang reddingsboot en maak deze zichtbaar en kijk hoe de historie van het ter water laten vormgegeven kan worden.	Gesprek met Fiskershúskje + dorpsbelang Peazens-Moddergat. Bepalen wat meekoppelt in dijk en wat toestaand is.	PM	lijn 1	DG 3	Brede welvaart		Postief. Dit wordt meegenomen in de integrale afweging voor Peazens-Moddergat	H		I			dbPM																		Gecombineerd met: Sloop overgang behouden #649 (MKK-079) Stormrein opsluip toevoegen op dijk #623 (KE-0117, MKK-0095)			
37		536	KE-0161	Aanleg R&T voorzieningen	Leg nieuwe voorzieningen aan in Moddergat, het gebied en bij museum 't Fiskershúskje, zoals een watertappunt, laadpunt voor elektrische fietsen en auto's, fietsenstalling, duurzame Wadloop afspoelplaatsen bij Garnalenfabriek.	Op paad l'ns it Waad	PM	lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Postief. Dit wordt meegenomen in de integrale afweging voor Peazens-Moddergat	H		I			dbPM, MF, G																					
38		540	KE-0183	Oude trap Wierum	Herstel de oude dijktrap bij Wierum	Op dit moment geen duidelijke eigenaar, meenemen in gesprekken ontwerpfase dorpsbelang/dorp Wierum. Eventuele koppeling Paad l'ns it Waad.	SWWT	lijn 1	DG 3	Brede welvaart		Negatief. In het huidige ontwerp van de dijk veranderd er binnendijks niets. De trap en monument blijven op dezelfde plaats.	G		G			WSF																				26/04/ Verschillende belangen: eigenaar onbekend	
39		543	KE-0186	Markering Slachtedyk	Maak de aansluiting met de Slachtedyk herkenbaar vanaf de zeezijde. We versieren het verhaal van de vijf delen van de Slachtedyk als bijzonder startpunt of eindpunt van het 42 km lange trace van deze dijk.			lijn 1	DG 1	Brede welvaart																											Informatievoorziening, wegbeveiliging		
40		544	KE-0187	Dijkspelen Wierum	Bepalen wensen van beleving op de dijk, mogelijk in de vorm van dijkspelen	Onderdeel van gesprekken met het dorp over dijk		lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Postief. Dit moet WF meenemen in het ontwerp van de dijk.	H		F + S			dbw																					
41		545		Benut bagger uit vaargeul	Benut bagger uit de vaargeul naar Ameland om de verlandering tegen de voet van de dijk te versnellen.	Bouwsteen grond		lijn 2	DG 2	Brede welvaart		Neutraal. RWS moet hier een oordeel over vellen.	G		G																								
42																																							

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AK	
																							</														

[illegible]

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
1											
2											
3	Lijn3 =										
4	Dnr	Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
5		1 Dubbele dijk concepten	Dubbele dijk creeren (binnenwaarts, tweede dijklijn) als onderdeel van de primaire kering, waarbij het gebied tussen beide dijken meer invloed krijgt van de Waddenzee en dus een functieverandering naar meer natuur.	Richting 2050. Gebied tussen dubbele dijk is een brakke overgangszone met pioniervegetatie, paaiplaatsen voor vis, en rust-en natuurgebied voor vogels. Kan gecombineerd worden met kansen voor landbouw en recreatie (Zie PAGW notitie).	alle Holwerd aan Zee (Dp2), tussen Holwerd en	DP 2, 3	Draagt bij aan alle waarden, natuurlijke ophoging kan bijdragen tegen verzilting (tbv landbouw)			PAGW, HaZ	
6		2 Uitbreiden kwelder Westhoek	Het uitbreiden van de bestaande kwelder bij Westhoek draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden			DP 1	voegt niets toe, draagt niet bij aan HWBP, natuurwaarden zijn uniek, niets aan veranderen				
7		5 Natuurlijke plas van dijksputten maken, ook als hoogwatervluchtplaats binnendijs en als broedeiland	Ontwikkeling van binnendijske poelen t.b.v ecologische waarde voges en vis + grondmateriaal op voor de dijkversterking. Tevens als hoogwatervluchtplaats en broedeiland binnendijs	Kleiputten met ecologische zone van ongeveer 10-15 ha, voor overtijdende vogels en vissen. Klei kan gebruikt worden voor de dijkversterking (zie PAGW Notitie, Plan Swiet Wetter Wierum-Ternaard)	Alle	DP 1,2,3	Zit in de PAGW maatregel			PAGW en WSF	
8		7 Dichtslibben teensloot buitenzijde	Het op natuurlijke wijze laten dichtslibben van de teensloot buitendijs heeft mogelijk effect op de veiligheidsopgave.			DP 2	Is deze sloot noodzakelijk? Waarschijnlijk niet voor brede dijk variant.			*** weet wie dit ingebracht heeft	
9		15 Zoet-zout verbindingen met brakke overgangszones	Creëren van een overgangszone aan de binnenzijde van de dijk, waarin de overgang tussen Waddenzee en achterland geleidelijk wordt gemaakt (nat-droog en zoet-zout).		Bantpolder	DP 3	Zit in derde tranche PAGW, buiten de scope van dijkversterking				
10		17 Kwelders ontwikkelen	Het uitbreiden van de bestaande kwelder draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden			DP 3	Waar het logisch kan vanuit het natuurlijk systeem, is dit mogelijk, valt nu buiten de scope van KLM.			WSF wil in toekomst meer naar groene dijk variant. Waadhoek heeft dit vanuit een politieke motie ingebracht.	
11		26 Holwerd aan Zee	Holwerd aan Zee is een los staand project om water het binnenland in te laten ten behoeve van recreatie en ecologische kansen en als pilot voor verziltingsvraagstukken.	Drie opties: (1) dichte dijk, alleen dijkversterking, (2) integraal alles (HaZ) meenemen) (3) PAGW opgave meenemen.	HaZ	DP 2	x, zit in ecologische perspectief en PAGW	x	x	x	
12		27 Dijk om Holwerd aan Zee	Primaire waterkering om het meer van Holwerd aan Zee te leggen.		HaZ	DP 2	x	x	x	x	
13		28 Groene Dijk	Asfalt weghalen en dijk groen maken met name bij Holwerd (omdat hier voorland is)			DP 2	wordt meegenomen in het VKA				
14		31 Versterken dynamiek kwelders	Meer dynamiek toestaan in de kwelders door barrières weg te halen voor ecologische meerwaarde.	Harde structuren te vervangen voor zachte voor ecologische meerwaarde. Aanvullend hierop ook onderzoek naar creatie van luwe plekken.	FB	DP 2	Zit in de bouwsteen ecologisch perspectief				
15		33 Bufferzone verzilting	Zoet en zoutwater scheiden door middel van een bufferzone langs de dijk.		alle	DP 1,2,3	Onderdeel van zoetwaterstrategie en natuurkwaliteit			aanhaken bij SWT, provincie pakt regie	

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
	LDU	Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
4											
16		42 Natuurvriendelijke oevers teensloot binnendijks	Het natuurvriendelijker inrichten van de diepe teensloot in dijksectie 2 en 3 heeft ecologische meerwaarde. Een brede binnendijkse teensloot met flauw talud in sectie 1 draagt bij aan een geleidelijke overgang tussen het Waddengebied en het land. Verbreding van de dijksloot (ongeveer 15 m meer in dwarsdoorsnede) levert meer ruimte op voor recreatievaart in het gebied.		KN, FB	DP 1,3	Onderdeel van zoetwaterstrategie en natuurkwaliteit en opvaartenplan				
17		43 Afgraven hoge kwelders	Afgraven hoge kwelders ter verbetering ecologische waarden op kwelders.	Materiaal kan gebruikt worden voor dijkversterking.	FB	DP 2	Onderdeel van PAGW, waar is het logisch? Biedt kansen voor klei voor de dijk	piek			
18		46 Verbinding binnendijks-buitendijks voor roofvogels	Exacte ingreep en ecologische meerwaarde niet geheel duidelijk.			DP 1,2,3	Onderdeel van ecologisch perspectief, wordt niet specifiek benoemd			wel communiceren naar Waadrane	
19		51 Getijdenpoelen in steenbestorting	Getijdenpoelen in de teenbestorting zijn waterdichte bakken (breuksteen ingegoten met gietasfalt) in de getijdenzone waarin tijdens laagwater zeewater blijft staan. Het doel van een getijdenpoel is vestigingsmogelijkheden voor diverse	PAGW maatregel harde dijk		DP 1, 3	Zit als inpassingsmaatregel in VKA				
20		52 Hard substraat	Het aanleggen van hard substraat op de dijk is een inpassingsmaatregel met als doel de biodiversiteit te vergroten door een gunstige leefomgeving te maken voor speciale inheemse soorten. Het gaat om de bekleding aan de buitendijkse zijde	PAGW maatregel harde dijk		DP 1, 3	Zit als inpassingsmaatregel in VKA				
21		58 Herstel opvaarten, doortrekken vismigratie binnendijks	Herstel opvaarten voor recreatievaart/ vismigratie als onderdeel van groen blauwe dooradering.	Ecologische inrichting van oevers, positief effect op vismigratie, grond en klei voor dijkversterking, versterking biodiversiteit.	alle	DP 1,2,3	Draagt bij aan alle waarden,	Brede welvaart, onder visie/nota R&T Waadhoeke en Sint-Annaperochie. Ook bij zoetwaterstrategie.		Komt uit Wierum maar ook graag spiegelen in Waadhoeke. FPW heeft toegezegd dit op te pakken, regie en coordinatie. Past ook want is integraal. Aandachtspunt: nog geen geld, maar dat is dan de opdracht. Juist door het gezamenlijk op te pakken kunnen we bestuurdelijke dekking en capaciteit krijgen. Dan nog is er een eigenaar nodig.	
22		65 Herstel Alddyk	Herstellen van de coupures in het oude dijktracé en koppelen dit aan een eenduidig beheer gericht op een bloemrijke dijk die naast de agrarische waarden daarmee ook bijdraagt aan biodiversiteit.		PM	DP 3	Ruimtelijke kwaliteit			Dorpsbelangen Anjum en landschapsbeheer terkken dit. Wordt al opgepakt. Geen relatie met de dijk nu.	
23		304 Zoetwaterlens behouden	Ten behoeve van verzilting de zoetwaterlens in de bodem behouden. Zie eerder opmerkingen bij verzilting, graag deze initiatieven combineren		SWWT	DP 3		Zoetwaterstrategie.		Voor het proces, niet meer van verzilting spreken maar zoetwaterstrategie!	
24		310 Zilte teelt op voorland	Zilte teelt op voorland geeft een agrarische functie aan delen van de kwelders.		FB	DP 2, 3				Vanuit KLM hoeven we er niks mee. Wel een element voor toekomst, gesprek, creeren van draagvlak.	
25		312 Ophogen zomerdijk	Ophogen van de zomerdijk inclusief de infrastructuur die nodig is om de gronden te bereiken. Tegengaan zoute kwel. Zomerpolder behouden als agrarisch, cultuurhistorisch en weidevogel gebied.		FB	DP 2		Ecologisch perspectief		Ingebracht door pachters. Gesprek wordt gevoerd. Staat los van KLM proces. Maar sluit aan bij ecologisch perspectief. Schuarpunt: ruimtelijke ordening en wet-en regelgeving grond.	

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
	Idnr	Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
4											
26	316	Piekafvoer aansluiten op Holwerd aan Zee	De aanleg van Holwerd aan Zee vraagt om aanpassingen in het watersysteem. Zo kan bijvoorbeeld piekafvoer afgeleid worden naar Holwerd aan Zee.		HaZ	DP 2		Zoetwaterstrategie	Hoort bij Holwerd aan Zee	Provincie (opgave water, bovi en NPLG) en FPW	
27	320	Groen/blauwe dooradering (Smart? wat is initiatief)	De dijk als ruggengraat voor een groen/blauwe dooradering. Sluit aan op ecologische meerwaarde en het tegengaan van verzilting (watersysteem en doorspoelen van sloten). Is tevens een opgaa in de regiodeal natuurinclusieve landbouw.		alle	DP 1,2,3		Zoetwaterstrategie en ecologisch perspectief			
28	321	minder maaien op de dijk	Minder vaak maaien op de dijk beschermt de grond tegen zon/droogte en langer gras houdt dauw vast.			DP 1,2,3				Opmerking. Hoeft niet serieus mee te nemen.	
29	323	Ontwikkeling grondinstrumentarium	Ontwikkelen van een tool om interdisciplinaire relaties te monitoren (biodiversiteit, verzilting, economische gevolgen verzilting, zeespiegelstijging etc.)		alle	DP 1,2,3				Niet de kern van FPW. Wij kunnen hier niets mee.	
30	325	Groen/blauwe diensten	Uitwerken van verdienmodellen voor groen/blauwe diensten		alle	DP 1,2,3				Goed idee. Dit is een 'Hoe' vraag. Nemen we mee in de uitwerking.	
31	329	Kwelders gebruiken voor jongvee	Kwelders in agrarisch gebruik nemen.		FB, PM	DP 2, 3	X	X	X	X	
32	334	Ontwikkelen en (her)inrichten slim watersysteem	Om verzilting tegen te gaan dient een slim watersysteem uitgewerkt worden. Zie ook 315 en 363	Voorbeelden: 1. zoet water IJsselmeer is niet altijd geschikt/beschikbaar; 2. spaarwatertechnieken (zoetwaterlens behouden); 3. zoet water aanvoeren; 4.	alle	DP 1,2,3		Zoetwaterstrategie		Provincie (opgave water, bovi en NPLG) en FPW	
33	340	Verbetering afwatering zomerpolders	Waterafvoer is een probleem op deze monotone vlakte, dus mogelijk drainage maatregelen verkennen		FB	DP 2		Ecologisch perspectief		Niet apart op de lijst, wordt meegenomen in ecologisch perspectief.	
34	342	Ganzendruk binnendijs verminderen door aanleg natuur buitendijs	Zorg voor natuur buitendijs zodat ganzen daar meer eten vinden		FB	DP 2				Niet gekoppeld aan dit proces. Draagt wellicht wel bij voor draagvlak van landbouwers, maar maatregelen kloppen niet. Evt meenemen in gesprekken.	
35	501	Aanbod Wadloopcentrum gebruik terrein.	Voor biodivers inrichten of kleiwinning. Mogelijkheid voor nachttuin concept met FME.	?????	FB, SWWT	DP 3	Verplaatsing is nodoge ikv dijkversterking, dijkspunt verdwint, brede welvaart			WSF	
36	503	Netwerk landbouwverkeer	Kwaliteitsnetwerk Landbouwverkeer uitvoeren		alle	DP 1,2,3	Mobiliteit, bereikbaarheid				
37	505	Aanleg golfbreker	Leg een lage dijk of golfbreker aan op enige afstand van de zeedijk. Dit verlaagt de golfploop en biedt kansen voor de natuur en beleving daarvan.		KN,KLM	DP 1,2,3	x idee ingebracht, niet haalbaar en voegt niets toe	X	X	X	
38	506	Bereik zoetwater	Het versterken van gebieden voor WaDvogels en voor vismigratie dient gecombineerd te worden met een groot bereik van zoetwater diep in de boezem, tot aan de Grote Wielen en het Lauwersmeer.		alle	DP 1,2,3		Zoetwaterstrateige, natuur/ecologisch		Uitwerking van PAGW en ecologisch perspectief.	

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
	Idr	Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
4											
39	507	Fietspad buitenzijde	Realiseer een fietspad aan de buitenzijde van de dijk vanwege het uitzicht op het wad. Op sommige delen kan de fietsverbinding op de buitenzijde liggen. Dit is echter geen uitgangspunt voor Op	op paad langs it wad	alle	DP 1,2,3	Hoort bij ambitie: beleven van de waddenkust,	Als onderdeel van Paad lans it Waad		Paad lans it Waad is niet alleen het fietspad! Gemeente koppelt terug naar initiatiefnemers. █████ zoekt uit van wie dit initiatief komt. HaZ, geen verantwoordelijke. Valt af.	
40	508	Haven nabij Holwerd	Realiseer een (jacht)haven voor recreatie bij Holwerd		HaZ	DP 2					
41	510	Kanaal Westhoek - Zwarte Haan	Herstel het kanaal tussen Westhoek en Zwarte Haan als zwemplek, voor sportvissen, zoetwaterbuffer voor landbouw en ecologische functie. Natuurvriendelijke inrichting oevers, onderwaterstructuren.		KN	DP 1					
42	511	Kleirijperij	Realiseer een kleirijperij. Slibwinning voor de dijk, door middel van kwelderwerken, heeft mogelijk invloed op het oplossen van de veiligheidsopgave.	vervallen als MKK KLM (overzicht mkk LRelatics 20220302)	alle	DP 1,2,3					Moet worden uitgezocht, vanuit bouwsteen Grond/Slip/Bodem onlogish dat deze vervallen is. Vanuit markt/samenleving zijn er intiatiieven die hierbij willen aansluiten, dus nodig dat het nu meegenomen.onderzocht wordt. Onderzoeksvraag voor Wetterskip.
43	515	Wegen/fietspad verbreden	Maak de wegen op en rond de dijk breder en dus veiliger. Ze zijn nu te smal, zeker als toerisme voor meer drukte zorgt.		alle	DP 1,2,3	Bereikbaarheid, mobiliteit.	Brede welvaart. Ook belangrijk voor dijkversterking (vrachtwagens voor bouw etc)		Moet nog keuze over gemaakt worden: verbreden of verleiden om op actieve manier dijk te bereiken. Gemeenten verantwoordelijk.	
44	516	Toegankelijkheid 't Schoor	Maak 't Schoor beter toegankelijk door het 'bolstiendykje' begaanbaar te maken, een wandelpad langs de Eendenkooi richting Visbuurten te realiseren, en parkeerruimte te maken. Denk ook aan kleinschalige recreatie, zoals een strandje.	Op paad langs it Wad	SWWT	DP 3	Leefbaarheid	Brede welvaart.		Gemeenten. Meenemen in Swiet Wetter Wierum-Ternaard?	
45	517	Gebiedseigen beplanting herstellen	Herstel de gebiedseigen opgaande beplanting en struiken die zijn verdwenen door ruilverkaveling. Daarmee wordt het landschap aantrekkelijker, en vanuit ecologisch oogpunt is er een grote			DP 1,2,3	Ruimtelijke kwaliteit				Agrarische collectieven, landbouw zijn hier mee bezig. Geen project binnen KLM. Meenemen bij andere projecten.
46	519	Schaduwplek & rastering schapen	Bescherm de schapen op de dijk beter tegen de hitte, door bomen of andere schaduwplekken te plaatsen.			DP 1,2,3				Bossenstrategie. Gesprek is geweest.	
47	520	Plaats bankjes	Voeg meer bankjes toe aan de dijk.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3		Brede welvaart		Wordt invulling aan gegeven. Bankjes, bordjes, hekjes, trapjes, beleefplekken. Koppelproject voor Paad lans it Waad. Moet ook doorgaan daar waar Paad lans it Waad niet langs gaat/door gaat. Gemeente vanuit Paad lans it Waad nu trekker. Moet niet onderschat worden bij dijkversterking.	
48	521	Vogeluitkijkpunten	Plaats beschutte vogeluitkijkpunten (vogelhutten). Daardoor hoeven vogelspotters niet de kwelder in.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3		Brede welvaart		Wordt invulling aan gegeven. Bankjes, bordjes, hekjes, trapjes, beleefplekken. Koppelproject voor Paad lans it Waad. Moet ook doorgaan daar waar Paad lans it	
49	522	Infoborden, verrekijker(s)	Plaats bij museum 't Fiskershúske infoborden en verrekijkers op en aan de dijk.	Op paad langs it Wad		DP 3		Brede welvaart		Wordt invulling aan gegeven. Bankjes, bordjes, hekjes, trapjes, beleefplekken. Koppelproject voor Paad lans it Waad. Moet ook doorgaan daar waar Paad lans it Waad niet langs gaat/door gaat. Gemeente vanuit Paad lans it Waad nu trekker. Moet niet onderschat worden bij dijkversterking.	
50	525	Paalscherm Wierum	Renoveer het karakteristieke paalscherm bij Wierum. Bewaar de oude aspecten van het gebied.			DP 3		Brede welvaart, ook natuur maar ecologische plus is minimaal	Hoort bij Kromme Horne	Provincie (***)	
51	526	Parkeerplaatsen	Realiseer nieuwe parkeerplaatsen bij Wierum. Het huidige aantal parkeerplekken is niet voldoende voor de bewoners en recreanten.		alle	DP 3	Bereikbaarheid, mobiliteit				Gemeente

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
	Idr	Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
4											
52		528 Aanleg rotonde/ fietspad Hallum	Wens voor een rotonde bij Hallum (midden van Hallum) en fietspad aan de Doniaweg te Hallum.			DP 2	Bereikbaarheid, mobiliteit			Provincie (provinciale weg): wordt al aan gewerkt. Vanuit Wetterskip als raakvlak-proiect voor dijkversterking. Zit niet in huidige ontwerp van Holwerd aan Zee	
53		529 Strand nabij Holwerd	Realiseer een strand voor recreatie bij Holwerd.		HaZ	DP 2					
54		530 Trailerhelling nabij Holwerd	Realiseer een trailerhelling voor het Wad bij Holwerd.		HaZ	DP 2		niet negatief	Brede welvaart		Blijft opspelen, leeft in het gebied. Maar geen rol in dijkversterking. Zou bij RWS terecht komen (niet PAGW).
55		533 Extra parkeergelegenheid	Realiseer extra parkeergelegenheid bij Garnalenfabriekje in Moddergat, bij Achterwei bij Paesens en bij het Skoar.		PM	DP 3		Mobiliteit, bereikbaarheid	Brede welvaart		Provincie, gemeenten
56		534 Realiseer vogeleilanden buitendijks		Alleen als er binnendijks geen mogelijkheden zijn (PAGW)		DP 2			Ecolgoisch perspectief	Logica van de plek. Eerst binnendijks, dan buitendijks.	Wordt al aan gewerkt. Wij- en wadvogels.
			Creeër vogeleilanden. Er zijn twee								
57		535 Historische opgang reddingsboot	Behoud de historische opgang reddingsboot en maak deze zichtbaar en kijk hoe de historie van het ter water laten vormgegeven kan worden.	Sloep overgang behouden ter hoogte van Museum 't Fiskershúske + stormsein toevoegen.	PM	DP 3	Identiteit, ruimtelijke kwaliteit	Brede welvaart			Wordt in gebiedsprocessen rondom Peasens-Moddergat opgepakt (■■■■). Vanuit Wetterskip graag snel op tafel of dit serieus is. In april moet dit duidelijk zijn. Factsheets zijn aanwezig.
58		536 Aanleg voorzieningen	Leg nieuwe voorzieningen aan in Moddergat, het gebied en bij museum 't Fiskerhuske, zoals een watertappunt, laadpunt voor elektrische fietsen en auto's, fietsenstalling, duurzame Wadloop afvoersysteem bij Garnalenfabriek		PM	DP 3		Brede welvaart			Wordt in gebiedsprocessen rondom Peasens-Moddergat opgepakt (***). Vanuit Wetterskip graag snel op tafel of dit serieus is. In april moet dit duidelijk zijn. Factsheets zijn aanwezig.
59		537 Verbind wandel- en fietsroutes	Verbind wandel- en fietsroutes met elkaar.	op paad langs it wad	alle	DP 1,2,3		Mobiliteit, bereikbaarheid, R&T	Brede welvaart		Voor Paad lans it Waad en TOP's
60		538 Afvoersysteem	Realiseer een watersysteem in de polder op het meer van Holwerd aan Zee, zodat bij langdurige regenval het overtollig regenwater afgevoerd kan worden.		HaZ	DP 2					Zie 28, is hetzelfde
61		539 Geulen in de kwelder	Realiseer geulen in de kwelders. Het graven van geulen levert materiaal voor de dijkversterking op en kan daarnaast bijdragen aan een meer geleidelijke overgang tussen het Waddengebied en het land.			DP 2, 3			Ecologisch perspectief	Logica van de plek	Wordt meegenomen in PAGW, ecologisch perspectief
62		540 Oude trap Wierum	Herstel de oude dijktrap bij Wierum		SWWT	DP 3		Brede welvaart			Direct verband met dijkversterking, komt dus bij Wetterskip te liggen. Gesprek komt er sowieso.
63		542 Dijkenlandschap van de Bildt	De reeks van bedijkingen van de Middelzee, de geschiedenis van de Oude en Nieuwe bildtdijken. We vertellen aan de hand van oude kaarten en foto's de rijke historie van het landschap. De beelden wisselen af met luisterfragmenten.			DP 1	Ruimtelijke kwaliteit, leesbaarheid van landbouwheid				Ruimtelijke kwaliteit provincie. Eventueel aansluiting bij Dijk van een Wijf en IKW?
64		543 Markering Slachtedyk	Maak de aansluiting met de Slachtedyk herkenbaar vanaf de zeedijk. We vertellen het verhaal van de vijf delen van de Slachte als bijzonder startpunt of eindpunt			DP 1		Ruimtelijke kwaliteit, leesbaarheid van landbouwheid			Ruimtelijke kwaliteit provincie. Eventueel aansluiting bij Dijk van een Wijf en IKW?
65		544 Dijksplein Wierum	Onderzoek de mogelijkheid voor een dorpsplein op en rond de dijk.			DP 3		Brede welvaart			Direct verband met dijkversterking, komt dus bij Wetterskip te liggen. Gesprek komt er sowieso.

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
	Idr	Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
4											
66	545	Benut bagger uit vaargeul	Benut bagger uit de vaargeul naar Ameland om de verkwallering tegen de voet van de dijk te versnellen.		HaZ	DP 2				Rijkswaterstaat, bereikbaarheid Ameland	
67	546	Bunker Koehool			KN	DP 1		Brede welvaart		Wetterskip en Gemeente Waadhoeke gezamenlijk	
68	547	Woonherstel leefomgeving Waadhoeke	Plannen om oude huizen en gebouwen op te (laten) knappen		KN	DP 1				~~X, wel FPW maar niet HLM~~	
69	548	Grut Hermana	Het vinden van een locatie voor een theater langs de Waddenkust		KN	DP 1				Uitzoeken of het nog relevantie heeft door gemeente Waadhoeke. Maar schuurpunt ivm ecologische koek.	
70	549	Beleefbaar buitendijks landschap	De dynamiek van het buitendijkse landschap beleefbaar maken	Op paad langs it Wad		DP 2, 3				Paad lans it Waad , geen concrete suggestie	
71	550	Hekwerk vervangen door veeroosters	Invloed op ontwerp in planuitwerking, mogelijk raakvlak met Op Paad lans it Waad	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3				Paad lans it Waad ligt Wetterskip in waar wat moet.	
72	551	Dijkovergang goed passeerbaar	Dijkovergang bij veerboot goed passeerbaar maken	Bereikbaarheid	HaZ	DP 2	Veiligheid, mobiliteit, bereikbaarheid			Koppelkans Wetterskip.	
73	552	Klepduikers in dode hoeken	Aanleg van duikers in dode hoeken van binnendijkse polders om afwatering beter te laten verlopen.			DP 1,2,3				Individuele wensen, evt meenemen met zoetwaterstrategie? Hooft bij inrichting. Inpassingsmaatregelen. Wordt meegenomen in later stadium.	
74	553	Vergroot toegankelijkheid		Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	Bereikbaarheid			Paad lans it Waad	
75	554	Struiken op de dijk	Struiken kunnen een schuilplaats bieden voor dieren, groepjes struiken op de dijk kunnen stapstenen vormen voor flora en fauna. Op de dijk moet een extra leeflaag van 1 m hoogte worden aangebracht waar de struiken in kunnen wortelen.			DP 2, 3				Hooft bij inrichting. Inpassingsmaatregelen. Wordt meegenomen in later stadium.	
76	560	Vermarkting ██████ & ██████	Projectplan vermarkting ██████ en ██████ in St.Annaparochie. Nieuwe en actualiseren van oude wandel, fiets en vaarroutes onderdeel van projectplan + nieuw museum.			DP 1		Brede Welvaart		Hooft bij FPW niet KLM	
77	561	Realisatie TOP	Toeristisch Overstappunt: zoekgebied St.Annaparochie-Oude Bildtzijl			DP 1		Brede Welvaart		Onderdeel van Paad lans it Waad, niet alleen deze twee TOP's, het zijn er meer.	
78	562	Vaarroute Oude Bildtzijl-St.Annaparochie	Vaarroute Oude Bildtzijl-St.Annaparochie opwaarderen naar vaarklasse F			DP 1				Komt specifiek uit nota. Is er koppeling met initiatief 23 mogelijk? Verkenning Gemeenten en afstemmen met Wetterskip.	
79	563	Verkeersmaatregelen Zwarte Haan	Verkeersmaatregelen om inwoners tegemoet te komen in de ervaren overlast door bezoekersverkeer			DP 1	Mobiliteit	Brede Welvaart		Gemeente, afstemmen met Wetterskip. Looft wel vooruit op KLM proces.	
80	564	Starbarn Zwarte Haan	Ontwikkeling van een sterrenobservatorium, 5 trekkershutten en een nachttuin.			DP 1		Brede Welvaart		Ligt al bij gemeente	

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
	LDI	Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
4											
81		570 Vispassages	Vispassages kunnen de visinfrastructuur te verbeteren. Een vispassage is een schuif, stuw, gemaal of vishevel waarbij zoet- en zoutwater kunnen vermengen en vissen vrij kunnen passeren			DP 3		Natuur/ecologisch perspectief	Swiet wetter Wierum		
82		571 Evenwicht afrastering op dijk	De hekken en paaltjes op de dijk geven een rommelige uitstraling. Creëer meer landschappelijk evenwicht in de afrastering.			DP 1,2,3	Ruimtelijke kwaliteit	Brede welvaart		Provincie vanuit ruimtelijke kwaliteit. Ook met Wetterskip. Aansluiting Paad lans it Waad?	
83		572 Kruidenrijke vegetatie op dijk	Een natuurlijke vegetatie op de dijk is een inpassingsmaatregel met als doel de biodiversiteit te vergroten. Dit kan door het beperken van de graasdruk, inzaaien kruidenmengsel of aangepast maai-beheer			DP 2, 3				PAGW	
84		609 Ruiterspad	Een onverhard pad langs de voet van de dijk bruikbaar voor ruiters		FB	DP 2	x draagt onvoldoende aan brede welvaart, werkt negatief voor natuur	X	X	X	*** pakt dit op met WSF, indiener informeren
85		610 Toevoegen parkeermogelijkheden (Ternaard)	In de buurt van de dijk, heeft mogelijk lokaal invloed op het ontwerp		PM, SWWT, KN	DP 3	Bereikbaarheid, mobiliteit	Brede Welvaart		Gemeenten in afstemming met Wetterskip (voorjaar 2023)	
86		611 Veilig zwemmen	Aanwijzen van veilige zwemlocaties langs de dijk	tussen Nieuwe Biltzijl en Blije	FB	DP 2		Brede Welvaart		Kan niet veilig langs de dijk. Als overheid geen zwemlocaties benoemen. Mensen moeten het zelf inschatten. Vanuit provincie wel behoefte om meer zwemlocaties toe te wijzen. Verder uitzoeken, combinatie met dijksputten? Binnendijs zijn wel mogelijkheden. Provincie & gemeenten trekkers.	
87		625 Materiaal Rondweg Wanswert	Grip op grond		FB	DP 2				Loopt al.	
88		628 Zomerkades benutten	Benutten van aanwezige zomerkades voor wandelen.		FB	DP 2				Loopt al.	
89		629 Mountainbikepad	Onverharde paden langs de dijk beschikbaar voor mountainbikes		FB	DP 2				Mountainbike is niet focus van dit gebied. Draagt te weinig bij aan R&T doelen/uitgangspunten.	
90		651 Terpen en Wierden project	gaat om verhalen, verbinden en routes		PM	DP 3	draagt niet bij, valt onder beleving				
91		653 Cultuurhistorische wandelroutes	Aanleg van wandelroutes in relatie tot lokale cultuurhistorie. Landschaps Trienale?	Verbeter de fiets- en wandelroutes op of langs de dijk om recreatie en toerisme te stimuleren.	alle	DP 1,2,3	draagt niet bij, valt onder beleving, meenemen in PliW				
92		667 Gebiedsproces Peazemerlannen	Verzameling initiatieven: 1 broedeiland. 2 wandelpad zomerkade: begrazing & beleving. 3 herstel pier Peazemerlannen. 4 meer dynamiek kwelder 5 Vee-kerende sloot Peazemerlannen 6 Kwelder gebruiken voor jongvee	3 Herstel pier richting Bantshaven, zodat kwelder toeneemt en er meer ruimte is voor natuur en beleving. 4. Meer dynamiek toestaan in de kwelders door barrières weg te halen en harde structuren te vervangen voor zacht voor ecologische meerwaarde. Aanvullend ook luwe plekke creëren. 5. Hekwerk aan de buitenzijde van de dijk in sectie 7 bij Paesens te vervangen door een vee-kerende sloot. In het hekwerk blijft (na hoogwater) afval hangen en dit vergt onderhoud voor de landeigenaren	PM	DP 3	Is eigenlijke deelgebied 3				
93		670 Opwaarderen pier Holwerd			HaZ	DP 2	wordt meegenomen in bereikbaarheid Ameland				

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
	LDI	Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
4											
94		676 Grip op grond	Binnendijkse kleiwinning in de bestaande dykspuiten, of nieuwe dykspuiten (meerwaarde landschap) aanleggen waar als nevenfunctie ecologie kan ontwikkelen. Voor de dijkversterking levert het grondmateriaal op.	Opslagplaatsen ontwikkelen voor grondmateriaal dat voortkomt uit baggeren van o.a. opvaarten kan gebruikt worden als materiaal voor de dijkversterking.	alle	DP 1,2,3	proces				
95		684 Verbinden (nieuwe) faciliteiten op de dijk en dijkopgangen	Verbinden met achterland en concentreren recreatieve infrastructuur. zie ook dijkopgangen en 63. Dorpsommetjes met op de kruin een beleving van binnen en buitendijks landschap.	Op paad langs it Wad	alle	DP 1,2,3	Meenemen in PliW				
96		685 Slib uit vaargeul gebruiken	Slib uit vaargeulen gebruiken als grondmateriaal voor dijkversterking.		HaZ	DP 2	grip op grond				
97		- 7 Peasens-Moddergat	Verskillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	- Lightlines - Camera Batavia - Kromme Horne	?	DP 3	brede welvaart			afhankelijk van ontwikkelingen	
98	500 (NEF)	Gebiedsontwikkeling Ferwert Hegebeintum?			FB	DP 2	Brede welvaart, FPW is trekker ism gemeente				
99	504 (NEF)	Ontwikkeling Hoek van de Bant & Lauwersmeergebied	kunnen initiatieven in ondergebracht?			DP 3	in later stadium verkennen				
100	580 (NEF)	Veeveiligheid NFB	Maatregelen voor veilge afvoer van vee bij hoog water buitendijks.		FB	DP 2	wordt meegenomen in reguliere overleggen tussen beheerder, eigenaars en pachters				
101	601	Op pad langs it Waad	De fietsroute langs de dijk is een initiatief om de dijk of de bijbehorende onderhoudswegen langs het gehele tracé fietsbaar te maken. Hiervoor is afstemming	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	clusteren				
102	608a	Dijk van een Wijf	Verskillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Sense of Place	?	DP 1	Brede welvaart			gemeente/provincie	
103	608d	Lightlines	Verskillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Sense of Place	?	DP 2	brede welvaart				

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
	Idnr	Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
4											
104	608e	Kromme Horne	Verskillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Sense of Place	?	DP 3	brede welvaart				

In het voorjaar van 2020 is een inventarisatie uitgevoerd langs het traject van de dijkversterking Koehool – Lauwersmeer.
Medio 2021 zijn de initiatieven verdeeld (op basis van relatie met de dijkversterking, concreetheid van wens/ initiatief)

Er is één integrale werkwijze (zie Projectopdracht Gebiedsinitiatieven Friese Waddenzeekust gebied) die uiteenvalt in drie (strategie)lijnen- zie kolom E:

- Lijn 1: meekoppelkansen en koppelprojecten geïntegreerd in planproces deelprojecten KLM (trekker KLM)
Lijn 2: zelfstandige- en raakvlakprojecten als onderdeel van de gebiedprocessen met de mogelijkheid om deze nog te (integraal) verbinden als meekoppelkans/koppelproject aan de deelprojecten KLM
Lijn 3: zelfstandige- en raakvlakprojecten die (integraal) verder worden gebracht zonder nog aan de dijk te worden verbonden als koppelproject. (trekker één van de GP icm initiatiefnemer)

Kolom J: Eigenaar: dit is het gebiedsproces/ de overheidspartij die trekker is van het Initiatief
-> Eigenaar vult het Facsheet in en doorloopt het stappenplan
Kolom H: Locatie: gebied waar initiatief speelt
Kolom I: Bron/ Initiator: moment (bijvoorbeeld ss= schetssessie) of partij die initiatief heeft ingediend.

Backlog:		
Datum	Wie	Wat
14-02-2022	***	Kolommen toegevoegd (dijkproject DP 1 t/m 4 en Thema's: "Recreatie, toerisme en cultuur", "Natuur", "Waterbeheer en Landbouw", "Overige".
16-05	***	N.a.v. werksessie GP4. Eigenaar toegevoegd(65, 651, K-0129, KE-0155, KE-0160, KE-0161, KE-0183, MKK-0097, MKK-007). Legenda actoren uitgebreid. Naamswijziging: (61). Doorgehaald: (KE-0136).
24-05-2022	***	Opmerking op lijst vanuit PAGW verwerkt (op vismigratie na (extra initiatief, hoe hiermee om te gaan?)
01-06	***	ID-nr toegevoegd voor identificatie reeks nr (500-544) + updates initiatieven DP 3 & 4.
01-06	***	Opmerkingen █████ PAGW maatregelen verwerkt, enkele initiatieven samengevoegd, vervallen gemarkeerd met rood.
		Opmerkingen *** verwerkt
07-06	***	Natuur items aangevuld n.a.v. dp1 overleg
30-06	***	█████ items DP1 aangepast i.o.m. ***. Dijk van een Wijk valt buiten scope KLM (maar heeft wel relatie uiteraard, vandaar oranje).
11-07	***	Enkele initiatieven gekoppeld aan Paad lansen in Waad (nog niet compleet en afgetikt)
12-07	***	Nummering kolom I aangepast dp 4 => dp 3 en HaZ valt onder dp 2. Conform gespreksdocument Noordtj
14-07	***	Lijst doorgenomen Paad lansen in Waad met ***, sommige items aangepast
		item 609 ruiterspaden vervallen i.o.m. *** en ***.
20-07	***	Aantal id's aan elkaar gekoppeld zoals kleiwinputten-HW vogelrustplaats/broedeiland binnendijks en kleiwinning.
		kanaal Westhoek, verbeteren onderwaterstructuren, KRW oevers, vismigratie
		PAGW maatregelen buitendijks harde dijkvariant, levelblocks, onderwaterstructuren, poelen
		vervallen en/of gecombineerde maatregelen rood gemaakt.
Er is een apart tabblad voor vervallen initiatieven na besluit SG 5 september zodat initiatieven traceerbaar blijven		
21-07	***	Extra tabblad vervallen initiatieven toegevoegd, na besluitvorming SG vervallen initiatieven uit de lijst 2.0 halen
25-08	***	Dijk van een Wijk naar lijn 3 ipv lijn 2
30-08	***	Id 505 en 609 geel gemaakt, kunnen mogelijk van de lijst na afstemming met indieners
1-11	***	tabblad toegevoegd tbv filter waarden tbv sessie 2 november gebiedsdoc.
10-11	***	Dubbellingen uit de lijst gehaald
		Scope Paad lansen in Waad gedefinieerd
		Programmalijnen aan initiatieven gekoppeld (Brede Welvaart, Zoetwater, etc.)
		Vervallen initiatieven naar apart tabblad verplaatst
25-11	***	Naam doc. gewijzigd
		Initiatief 520 en 521 samengevoegd
		ontbrekende initiatieven welke in het gebiedsdoc. staan toegevoegd en een nummer gegeven
2-12	***	Lijst vervallen initiatieven doorgenomen en oranje gemarkeerd wat volgens mij wel mee moet in het gebiedsproces.
28-2	***	Initiatieven dp1 bijgewerkt volgens aanpassingen Waadhoeke
9-3	***	Teksten geredigeerd. Initiatieven waar nodig uitgesplitst per DP.
21-3	***	id 539 en id 43 samengevoegd met id 31
21-3	***	Excellijst gesynchroniseerd met word doc "geactualiseerde initiatievenlijst"
28-3	***	2 kolommen grond m2 en m3 toegevoegd en een hele rij niet gebruikte kolommen verwijderd
		groen = komt vrij
		geel = nodig
		In een later stadium de (geschatte) hoeveelheden invullen
28-3	***	DP => DG
30-3	***	Opmerking kanaal Zwarte Haan-Westhoek aangepast id 510 n.a.v. opm. █████
17-4	***	i.o.m. █████ lijst nagelopen om m2 en m3 inzichtelijk te maken
9-6	***	Omschrijving id 5 en id 58 aangepast n.a.v. afstemmingsoverleg DG 1
1-11	***	id 33 opgesplitst en toegespitst naar de 3 aparte deelgebieden
	***	id 703 alleen van toepassing op DG1 en DG3, niet op DG2
	***	id 608d Lighlines vervallen, project is gestopt
	***	id 334 ook toegevoegd aan DG 3
	***	id 51 en id 52 ook gekoppeld aan DG 3

																Besluit SG		
Dnr	(KLM)	Ambitie/project	Typering	Strategielijn	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Draager	Bron/initiator	Eigenaar	Eigenaar (gebruiker)	Opmerking bij kolom eigenaar	Planin	Actoren		Motivatatie tbv afvallen	
1		Dubbele dijk concepten	R	Lijn 1	IFG: Evt. een rol als beheerder maar geen projecttrekker	Richting 2050. Gebied tussen dubbele dijk is een brakke overgangszon e met pioniervegetatie, paaiplaatsen voor vis, en rust-en natuurgebied voor vogels. Kan gecombineerd worden met kansen voor landbouw en recreatie (Zie PAGW notitie).	alle Holwerd aan Zee (Dp2), tussen Holwerd en Ternaard (DP 2), en Alddyk (DP 4)	DP 2, 3	Ecologie		PAGW					30-3-2023	Vanuit het HWBP KLM is er geen ruimte om dit initiatief vorm te geven. Dubbel dijk betekent extra ruimtebeslag binnendijsk waarvoor geen draagvlak bij landeigenaren zal zijn.	
2	MKK-0061	Uitbreiden kwelder Westhoek		lijn 1	Het uitbreiden van de bestaande kwelder bij Westhoek draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden			DP 1	Natuur							5-12-2022		Het uitbreiden van de kwelder zal niet leiden tot een aangepast ontwerp voor de dijkversterking. Daarnaast heeft de huidige kwelder al unieke eigenschappen waarbij de vraag is of uitbreiding deze waarden negatief beïnvloeden. Dit initiatief wordt zodoende niet verder uitgewerkt.
7	MKK-0063	Dichtslibben teensloot buitenzijde		lijn 1	Het op natuurlijke wijze laten dichtslibben van de teensloot buitendijsk heeft mogelijk effect op de veiligheidsopgave.			DP 1,3	Overige							5-12-2022		
8	KE-0047	Zomerdijken verwijderen		lijn 2	Verwijder zomerdijken om natuurlijke verkwelering te stimuleren in de zomerpolders. Klei voor de dijk?	kans op het leveren van ecologische meerwaarde en een kans op een positief effect op het oplossen van de veiligheidsopgave.		DP 2, 3	Natuur		PAGW, WF					5-12-2022	Het verwijderen van zomerdijken is niet in het belang van de weidevogels. Hoe met de zomerdijken omgegaan kan worden is onderdeel van het ecologische perspectief en wordt besproken met de diverse eigenaars en beheerder in het gebied.	
10	MKK-0065	Levvel Blocks		lijn 1	Levvelblocks kunnen overal op harde bekleding aangebracht worden om golfklappen op te vangen. Of het relif dat deze levvelblocks bieden ook ecologische meerwaarde biedt vergt nader onderzoek	PAGW maatregel harde dijk		DP 1, 3	Natuur							5-12-2022		Dit is reeds onderzocht vanuit PAGW en beidt geen meerwaarde. Vandaar dat dit initiatief afgefallen is.
15		Zoet-zout verbindingen met brakke overgangszones	R	lijn 2	Creëren van een overgangszon e aan de binnenzijde van de dijk, waarin de overgang tussen Waddenzee en achterland geleidelijk wordt gemaakt (nat-droog en zoet-zout).		Bantpolder	DP 3	Natuur		PAGW	IFG: hecht aan verdienmodellen enadering voor landbouw en natuur op de korte en lange termijn				5-12-2022		
27		Dijk om Holwerd aan Zee	R	lijn 2	Primaire waterkering om het meer van Holwerd aan Zee te leggen.		HaZ	DP 2	Overige		HaZ					5-12-2022	Dit initiatief draagt niet bij aan de ecologische waarde, de zoetwater opgave en de brede welvaart en wordt zodoende niet verder meegenomen i het gebiedsproces 1Dyk.	
51	MKK-0075	Getijdenpoelen in steenbestorting		Lijn 1	Kijken naar Swiet Wetter Wierum Ternaard			DP 1	Ecologie	Ecologie	PAGW /WSF					30-3-2023		Getijdenpoelen slibben dicht in dit gebied, heeft dus geen zin om ze hier uit te voeren
323		Ontwikkeling grondinstrumentarium	Z	lijn 3	Ontwikkelen van een tool om interdisciplinaire relaties te monitoren (biodiversiteit, verzilting, economische gevolgen verzilting, zeespiegelstijging etc.)		alle	DP 1,2,3	8e gebiedsproces		P	WF: Deze begrijp ik niet. Ik denk dat met dit initiatief wordt bedoeld het asp en gsp (de grondstrategie plannen). Fries programma waddenkust pakt dit op.				5-12-2022		
65	KE-0184	Herstel Alddyk	MKK-0104	lijn 1	Herstellen van de coupures in het oude dijktracé en koppelen dit aan een eenduidig beheer gericht op een bloemrijke dijk die naast de agrarische waarden daarmee ook bijdraagt aan biodiversiteit.		PM	DP 3			(?)	IFG:Waardestelling voor Alddyk vanuit landschapswaarden is nodig. Wetterskip is nog gedeeltelijk eigenaar van de Alddyk. De gemeente heeft in het bestemmingsplan een zachte claim qua cultuurhistorie vastgelegd				5-12-2022	Dit project wordt al opgepakt buiten het gebiedsproces 1Dyk om door dorpsbelangen Anjum en landschapsbeheer en heeft verdere relatie meer in dit gebiedsproces.	
71		meer dynamiek kwelder Paezemerlannen						DP 3								5-12-2022		Dit initiatief draagt niet bij aan de ecologische waarde, de zoetwater opgave en weinig aan de brede welvaart en wordt zodoende niet verder meegenomen in het gebiedsproces 1Dyk. Wellicht dat wegen aangepast worden ten behoeve materiaal aanvoer voor de dijkversterking en dan kan ook gekeken worden of in dat tracé knelpunten zijn voor landbouwverkeer die opgelost moeten worden.
303	MKK	Netwerk landbouwverkeer	R	lijn 2	Kwaliteitsnetwerk Landbouwverkeer uitvoeren	Bereikbaarheid, mobiliteit	alle	DP 1,2,3	8e gebiedsproces		P, G					5-12-2022		
305	KE-0103	Aanleg golfbreker	Z	lijn 2	Leg een lage dijk of golfbreker aan op enige afstand van de zeedijk. Dit verlaagt de golfoploop en biedt kansen voor de natuur en beleving daarvan.		KN,KLM	DP 1,2,3	Natuur							5-12-2022	Zo'n golfbreker zou in het N2000 gebied moeten liggen waarbij grote vragen zijn over de vergunningstechnische haalbaarheid. Gezien deze vragen wordt dit initiatief niet verder onderzocht.	
329		Kwelders gebruiken voor jongvee	Z	lijn 3	Kwelders in agrarisch gebruik nemen.		FB, PM	DP 2, 3	Waterbeheer en Landbouw		FG	tevreden hoe het gaat in de samenwerking met de pachters				5-12-2022		

	340	Verbetering afwatering zomerpolders	Z	lijn 2	Waterafvoer is een probleem op deze monotone vlakte, dus mogelijk drainage maatregelen verkennen		FB	DP 2	Waterbeheer en Landbouw		FG	Aandachtspunt is de afstemming in het gebruik van pachters - belangen en inzichten verschillen nu en dan			5-12-2022	Dit wordt opgepakt in de overleggen met de diverse eignaren en beheerders in het gebied maar staat los van het gebiedsproces 1Dyk.	
	342	Ganzendruk binnendijks verminderen door aanleg natuur buitendijks	Z	lijn 3	Zorg voor natuur buitendijks zodat ganzen daar meer eten vinden		FB	DP 2	Waterbeheer en Landbouw		FG	Rust buitendijks nodig als ganzenopvanggebied			5-12-2022		
512	KE-0029	Recreatiemeer	Raakvlak	lijn 2	Realiseer een meer in noordwest-Friesland ten behoeve van recreatie. Andere voordelen zijn klei voor dijkophoging, zand voor handel, waterbergingsoppervlak		KN	DP 1							5-12-2022	In de natuurlijke variant voor Holwerd aan Zee is een jachthaven afgevalen..	
513	KE-0026	Terpeilanden met kwelderontwikkeling		lijn 2	Realiseer een bufferzone van terpeilanden in het Waddengebied, zo'n 5 km uit de kust. De tussenliggende lagune staat onder invloed van getijden waar afzetting van sediment plaatsvindt. Het gebied leidt tot een impuls voor natuur, ecologie en toerisme.			DP 1,2,3	8e gebiedsprocess						5-12-2022		
	508 KE-0032	Haven nabij Holwerd	Raakvlak	lijn 2	Realiseer een (jacht)haven voor recreatie bij Holwerd		HaZ	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur						5-12-2022		
	509 KE-0032	Herstel pier Peazemerlannen						DP 3							5-12-2022		
514	KE-0033	Meer recreatie		lijn 3	Stimuleer recreatie en toerisme door de natuur toegankelijk te maken. Bijvoorbeeld door het aanleggen van kwelderpad.		alle	DP 1,2,3	8e gebiedsprocess						5-12-2022		
515	KE-0039	Wegen/fietspad verbreden		lijn 2	Maak de wegen op en rond de dijk breder en dus veiliger. Ze zijn nu te smal, zeker als toerisme voor meer drukte zorgt.	Mobiliteit, bereikbaarheid	alle	DP 1,2,3	Mobiliteit en bereikbaarheid						10-2-2023		
519	KE-0061	Schaduwplek & rastering schapen	MKK-0091	lijn 1	Bescherm de schapen op de dijk beter tegen de hitte, door bomen of andere schaduwplekken te plaatsen.			DP 1,2,3	8e gebiedsprocess						5-12-2022		Omdat nu niet duidelijk is of in het toekomstig beheer van de dijk schapen een rol krijgen wordtdit initiatief niet verder onderzocht. Mochten er wel schapen nodig zijn voor het beheer van de dijk wordt alsnog bekeken op welke wijze schaduwplekken te realiseren zijn.
531	KE-0144	Verkeer Zwarte Haan		lijn 2	Verbeter de verkeerssituatie en het parkeerbeleid rond Zwarte Haan. Er ontstaan gevaarlijke situaties, er is weinig handhaving en de wegen in het gebied raken verstopt.		KN	DP 1	8e gebiedsprocess						5-12-2022		
532	KE-0152	Openluchttheater		lijn 3	Onderzoek met Stichting Grut Hermana de mogelijkheden voor een permanent openluchttheater nabij de dijk, ter hoogte van		alle	DP 1	8e gebiedsprocess						5-12-2022		
	523 KE-0117, MKK-	Stormsein opnieuw toevoegen op dijk	MKK-0095					DP 3							5-12-2022		
	527 KE-0138	Geen pier bij Wierum						DP 3							5-12-2022	Dit zit niet in het huidige ontwerp van Holwerd aan zee en wordt derhalve niet verder onderzocht.	
	529 KE-0142	Strand nabij Holwerd		lijn 2	Realiseer een strand voor recreatie bij Holwerd.		HaZ	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur						5-12-2022		
542	KE-0185	Dijkenlandschap van de Bildt	MKK-0105	lijn 2	De reeks van bedijkingen van de Middellzee, de geschiedenis van de Oude en Nieuwe bildtdijken. We vertellen aan de hand van oude kaarten en foto's de rijke historie van het landschap. De beelden wisselen af met luisterfragmenten.	Paad langs it Waad		DP 1	Brede welvaart						10-2-2023	Dit initiatief staat geheel los van de dijksversterking en draagt niet bij aan ecologische waarde en de zoetwaterproblematiek. Deze wordt daarom vanuit het gebiedsproces niet verder uitgewerkt maar over gelaten aan de gemeente de Waadhoeke.	
547		Woonherstel leefomgeving Waadhoeke	Z	lijn 3	Plannen om oude huizen en gebouwen op te (laten) knappen		KN	DP 1	Overige		Waadhoeke				5-12-2022		
	541 KE-0184	Bloemrijk herstel Alddyk van Peasens tot Oostmahorn						DP 3							5-12-2022	Een theater langs de kust staat op gespannen voet met de ecologische waarde op een zodanige wijze dat dit initiatief niet haalbaar lijkt en daarom niet verder onderzocht wordt. Vanuit het Paad langs it Waad wordt bekeken welke elementen meegenomen kunnen worden waaronder ook de vermarkting van [REDACTED] en [REDACTED] Omdat dit los staat van de dijkversterking zal dit later bekeken worden.	
548		Grut Hermana	Z	lijn 3	Het vinden van een locatie voor een theater langs de Waddenkust		KN	DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Stichting Grut Hermana	IFG Meedenken als gastheer als het op ons gebied is of aan ons gebied grenst			5-12-2022		
560		Vermarkting [REDACTED] & [REDACTED]		lijn 3	Projectplan vermarkting [REDACTED] en [REDACTED] in St.Annaparochie. Nieuwe en actualiseren van oude wandel, fiets en vaarroutes onderdeel van projectplan + nieuw museum.	Brede welvaart		DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Stichting [REDACTED] & [REDACTED]				5-12-2022		
561		Realisatie TOP		lijn 3	Toeristisch Overstappunt: zoekgebied St.Annaparochie-Oude Bildtzijl	Op paad langs it Waad		DP 1	Brede welvaart		Gemeente Waadhoeke				10-2-2023		
701		Parkeren Westhoek		lijn 3				DP 1	Brede welvaart						10-2-2023		
702		Camperrecreatie		lijn 3				DP 1	Brede welvaart						10-2-2023		
572	MKK-0085	Verbeteren onderwaterstructuur	KE-0174	lijn 1	Het verbeteren van de onderwaterstructuur is een inpassingsmaatregel met als doel een gunstige leefomgeving te maken voor speciale inheemse soorten en het versterken van de biodiversiteit.			DP 1,3	Natuur						5-12-2022		
	603	Ontwikkeling Bolstienidykje	R	lijn 2	Toegankelijk maken en onderzoek mogelijkheden zwemgelegenhed.		SWWT	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		dbT	FPW en projectgroep			5-12-2022		
	609	Ruiterpad	Z	lijn 2	Een onverhard pad langs de voet van de dijk bruikbaar voor ruiters		FB	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur			NEF: kan weg			5-12-2022		Een ruiterpad draagt negatief bij aan de ecologische waarde en de toegevoegde waarde voor de brede welvaart is onvoldoende om dat te compenseren. Dit initiatief valt daarom af en wordt niet verder onderzocht
	628	Zomerkades benutten	R	lijn 2	Benutten van aanwezige zomerkades voor wandelen.	Brede welvaart	FB	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur		FG	incl 63			5-12-2022		
	629	Mountainbikepad	Z	lijn 2	Onverharde paden langs de dijk beschikbaar voor mountainbikes		FB	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur			IFG: Niet op de kwelder in verband met natuurwaarden en benodigde rust			5-12-2022	Buitendijks is dit zeer onwenselijk in verband met de ecologische waarden, daarnaats draagt dit initiatief onvoldoen bij aan de brede welvaart en wordt daarom niet verder onderzocht.	
	651	Terpen en Wierden project	Z	lijn 3	Aankopen van terpen en wierden bij Peasens		PM	DP 3	Overige		?	NEF: klopt dit wel?			5-12-2022		
	670	Opwaarderen pier Holwerd	R	lijn 2			HaZ	DP 2	Overige		R	Met andere grondeigenaren beeld en analyse over beleid beleving			5-12-2022	Er is geen financiële ruimte om terpen en wierden aan te kopen, wel kunnen de verhalen over deze verteld worden vanuit het Paad langs it Waad. Dit wordt verder onderzocht in de uitwerking van dat project	
	673	Wandelpad zomerkade Paesemmerloannen						DP 3							5-12-2022		
46	MKK-0099	Verbinding binnendijks-buitendijks voor roofvogels		lijn 2	Exacte ingreep en ecologische meerwaarde niet geheel duidelijk.			DP 1,2,3	Natuur		Waadran e				5-12-2022	Onduidelijk is wat het beoogd resultaat bij dit initiatief is. Bij de uitwerking van de ecologische draager wordt bekeken.	

321	MKK-0086	minder maaien op de dijk	KE-0177	lijn 1	Minder vaak maaien op de dijk beschermt de grond tegen zon/droogte en langer gras houdt dauw vast.			DP 1,2,3	Natuur							5-12-2022	WSF onderzoekt of er een kruidenrijk mengsel op de dijk toegepast kan worden ten behoeve verbeteren biodiversiteit. Aangezien dit onderzoek loop wordt dit initiatief verdre niet uitgewerkt.
800	KE-0136	Mobiele wc Wierum	belang	lijn 3	Verwijder de mobiele wc die nabij de dijk bij Wierum is geplaatst. Dit geeft overlast voor de bewoners.			DP 3	Overige							5-12-2022	
500 (NEF)		Gebiedsontwikkeling Ferwert Hegebeintum?				Brede welvaart	FB	DP 2			FPW					5-12-2022	
11	MKK-0082	Rastering voor schapen		lijn 2	Rastering voor schapen op de dijk			DP 1,2,3	8e gebiedsproces							5-12-2022	Rastering en hekwerken worden meegenomen vanuit het project Paad lâns it Waad.
22		Natuurvriendelijke onderwaterbekleding in binnendijkse vaarten (Combineren met initiatief 58: Herstel opvaarten, doortrekken vismigratie binnendijks)	Z	lijn 2			KN	DP 1, 3	Natuur		PAGW					5-12-2022	Deze wordt gecombineerd met initiatief met initiatief 58
23		Broedvogeleilanden binnendijks	R	lijn 2	In natuurlijke plas van kleiputten (DP 1 en 3), Holwerd aan Zee (DP 2)	bij gemaal De Heining (FB), gemaal Miedema (zwarte Haan)	FB	DP 1,2,3	Natuur		PAGW					5-12-2022	
41		Peilbeheer i.r.t. verzilting Kan vervallen, combineren met bufferzone verzilting id 33	Z	lijn 3			alle	DP 1,2,3	Waterbeheer en Landbouw		W					5-12-2022	
43		Kwelderkwaliteit verbeteren Afgraven hoge kwelders			Afgraven hoge kwelders ter verbetering ecologische waarden op kwelders.	FB	lijn 2	DP 2	Ecologie							30-3-2023	
539	KE-0180	Kwelderkwaliteit verbeteren: Geulen in de kwelder	MKK-0098		Samen nemen met ID 31, 43. Feitelijk zijn 539, 31 en 43 1 maatregel dus een		lijn 2	DP 2, 3	Ecologie							30-3-2023	Samengevoegd met id 31, en daardoor vervallen

	A	B	C	D	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
1				MKK = Meekoppelkans KE = Klanteis				Lijn 1= MKK of koppelproject, mee in KLM Lijn 2= Zelfstandig -of raakvlakproject met mogelijkheid te koppelen aan de dijk. Lijn 3= zelfstandig -of raakvlakproject niet te koppelen aan de dijk				Wat is onze mening over het initiatief/opgave: P = positief, N = negatief, G = geen taak voor gemeente	prioriteit aanduiden met een H voor hoge, N voor neutraal, L voor lage en G voor geen prioriteit	Rol gemeente: I = Initieren R = Regisseren S = Stimuleren F = Faciliteren U = Reguleren G = Geen	Hoe hoog worden de investeringskosten ingeschat
3		IDnr	ID (KLM)	Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Locatie	Categorisering	Dijkvak	Programmalijn	Bron/initiator	Mening NE-F	Prioriteit NE-F	Rol NE-F	Kosten Investering
7		NE-F: nieuw		Holwert	Een sociaal-economische impuls om daarmee voorzieningen te behouden en de leefbaarheid te verbeteren blijft relevant. Onderdelen van het project kunnen in aangepaste vorm worden ontwikkeld als losstaande projecten.	In de Omgevingsvisie pleit de gemeente voor kleinschalige ontwikkeling van toerisme & recreatie in en rond dorpen. Toeristische ontwikkeling moet gebruik maken van de unieke karakteristieken van de dorpen en het kustgebied. Een regionaal expeditie- en/of Wadloopcentrum in Holwert zou wat dat betreft passend zijn.						Positief; mits toeristisch-recreatief aanbod een verbetering is van, of aanvullend is op, het bestaande aanbod	H	I + F	Zie marktverkenning Leisurebrains
16		58	MKK	Herstel opvaarten (SWWT)	Herstel opvaarten voor recreatievaart als onderdeel van groen blauwe dooradering. Koppelen mogelijk vispassage PAGW, grondbehoefte KLM, opgenomen als PAGW maatregelen in notitie zeef1 voor alle gebieden. NE-F: Ophogen brug Hallum in Ljouwerterdyk, zodat de vaarweg Hallumerfeart doorgetrokken wordt naar gemaal De Heining.	Als basis van SWWT, te koppelen aan vishevel/vispassage (59, 570) is opgenomen als PAGW maatregelen in notitie zeef 1 voor alle gebieden. Biedt kansen voor grondbehoefte dijkversterking. Onderzoeken koppelkansen toegevoegde waarde zoetwaterplan. - Gebruik i.r.t. klimaatadaptatie. - Profileren, herstel watersysteem. Baggeren, verbreden, op diepte terugbrengen. KRW opgave. Te combineren met id 22, "natuurvriendelijke onderwaterbekleding Kouwe Faert".	alle	lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Positief. Dit heeft voor gemeente top prioriteit. Combineren met natuurlijke oevers. Inclusief uitmalen brakwater bij vismigratie Wierum.	H	R (met provincie)	regiodeal-document
19		59	MKK	doortrekken vismigratie binnendijks	Herstel opvaarten voor vismigratie als onderdeel van groen blauwe dooradering. Ecologische inrichting van oevers, positief effect op vismigratie, grond en klei voor dijkversterking, versterking biodiversiteit.	Koppelkansen met opvaartenplan in drager zoetwater. Kleinschalig initiatief in gebiedsproces. PAGW-notitie 6.1.5. Draagvlak breed ophalen bij dorpen en grondeigenaren. Aanpak zoals Swiet Wetter Wierum.	alle	lijn 2	DG 3	Ecologie		Positief. Advies gemeente is om dit te combineren met de verbreding van de opvaarten en het uitmalen brakwater. Aandachtspunt is het belang voor de landbouw.	H	R (met provincie)	

	A	B	C	D	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
		IDnr	ID (KLM)	Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Locatie	Categoris ering	Dijkvak	Programmalijn	Bron/ initiator	Mening NE-F	Prioriteit NE-F	Rol NE-F	Kosten Investerings
3		334		Ontwikkelen en (her)inrichten slim watersysteem	Om verzilting tegen te gaan dient een slim watersysteem uitgewerkt worden. Spaarwatertechnieken (zoetwaterlens behouden, perceelsniveau, anti-verziltingsdrainage) Waterberging vergroten Boezemcapaciteit vergroten Klimaat adaptieve landbouw Waterlopen doorspoelen	Wenselijk voor tegengaan verzilting landbouwgronden. Draagvlak ophalen op grondeigenarenniveau + logische plek ontwaren. Zorgen voor goede borging in breder zoetwaterverhaal (BOVI, Blauwe Drager, Deltaplan Zoet Water, NPLG – water & bodem sturend), kijken naar koppelmansen gebiedsproces Dongeradielen. Spaarwatertechnieken: om tot de logica van de plek te komen is kennis van individuele percelen nodig > inzetten Boeren Meten Water en Freshem. Waterberging vergroten op de lage plekken van percelen welke landbouw-technisch ook niet de beste zijn. Kan nog steeds voor landbouw gebruikt worden, maar loopt eens in de zoveel tijd over. Gezamenlijk met LTO-Noord gesprek hierover voeren om juiste plekken te vinden. En koppeling ANLB en FPLG zoeken.	alle	lijn 3	DG 1, 3	Zoetwaterstrategie		Positief	H	R (met provincie + WF)	

	A	B	C	D	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
3		IDnr	ID (KLM)	Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Locatie	Categoris ering	Dijkvak	Programmalijn	Bron/ initiator	Mening NE-F	Prioriteit NE-F	Rol NE-F	Kosten Investering
26		507	KE-0131	Op Paad lâns it Waad	Een recreatieve fietsroute langs de dijk (buitendijks en binnendijks . Op sommige delen ligt de fietsverbinding op de binnenzijde (indien dit vanuit natuurbelang noodzakelijk is) Subonderdelen: Id 520 en 521 • Dijkbeleefplekken (bankjes en vogeluitijkpunten) Id 553 en id571 • Vergroot toegankelijkheid van de dijk voor mensen met een lichamelijke beperking die zijn aangewezen op een scootmobiel of een rolstoel. Gaat om hekwerken, vee roosters en afrastering. Voorkom daarbij verrommeling op de dijk en creëer meer landschappelijk evenwicht Id 561 • Toeristisch Overstappunt: Oudebildtzijl, • Bebording en routemarkeringen	Op Paad lâns it Waad De Fryske Feriening voor Fjildbiology/Waadfugel Werkgroep heeft een advies uitgebracht hoe het pad afwisselend binnendijks en buitendijks geplaatst kan worden om natuurbelangen te behartigen. Houdt rekening met biodiversiteit Informatievoorziening bordjes kanmogelijk gefinancierd worden vanuit Sichtberens van Provincie Fryslân. Aandacht voor de cultuurhistorie. In	alle	lijn 1	DG 1, 2, 3	Brede welvaart		Positief. Gemeente heeft levert de projectleider en heeft geld beschikbaar gesteld.	H	I	
31		522	KE-0116	Infoborden, verrekijker(s)	Plaats bij museum 't Fiskershúske infoborden en verrekijkers op en aan de dijk.	Op paad lans it Waad		lijn 1	DG 3	Brede welvaart		Positief. Dit wordt meegenomen in de integrale afweging voor Peazens-Moddergat	H	I	
32		525	KE-0129	Kromme Horne	Renoveer het karakteristieke paalscherm bij Wierum. Bewaar de oude aspecten van het gebied.	Afstemming met PAGW/RWS. Stichting Kromme Horne biedt op 5-12-22 petitie aan bij de SG 1DYK. Draagvlak is groot. Financiering heeft check nodig. Onderdeel SWWT.		lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Positief. Gemeente heeft dit bestempeld als een van de "parels" langs de waddenkust. Heeft een koppeling met de cultuurhistorie en vervult een functie in de aangroei kwelder	H	F + S	
35		533	KE-0155	Extra parkeergelegenheid	Realiseer extra parkeergelegenheid bij Garnalenfabriekje in Moddergat, bij Achterwei bij Peazens en bij het Skoar.	Gesprek is nodig met gemeenten, provincie en dorpsbelang Wierum om de opgave duidelijk te krijgen. Dan kijken naar mogelijkheden in ontwerpogave dijk.	PM	lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Bij garnalenfabriekje: Positief. Dit wordt meegenomen in de integrale afweging voor Peazens-Moddergat. Bij 't Skoar: Negatief. WF heeft in samenwerking met de gemeente daar een factsheet voor opgesteld. Conclusie: geen parkeeropgave. Factsheet opvragen bij 	H	R	

	A	B	C	D	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
3		IDnr	ID (KLM)	Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Locatie	Categoris ering	Dijkvak	Programmalijn	Bron/ initiator	Mening NE-F	Prioriteit NE-F	Rol NE-F	Kosten Investering
36		534	KE-0157	Realiseer vogeleilanden buitendijks	Creëer vogeleilanden. Er zijn twee vormen van vogeleilanden: de hoogwatervluchtplaats en het broedvogeleiland. Een hoogwatervluchtplaats (HVP) is een eiland dat bij hoogwater droog blijft, zodat ze een veilige rustplaats bieden voor vogels. Een (broed)vogeleiland kan buitendijks worden gerealiseerd op het voorland, door het weggraven van grond en het overhouden van een eiland, of door het ophogen van een wadplaat.	Alleen als er binnendijks geen mogelijkheden zijn, vanuit PAGW gesteld (broedeiland moet buitendijks verstevigd worden ivm natuurlijke dynamiek vandaar voorkeur binnendijks)		lijn 2	DG 2	Ecologie		Positief. Dit heeft voor de gemeente de voorkeur boven binnendijkse vogeleilanden.	H	G	
37		535	KE-0160	Historische opgang reddingsboot	Behoud de historische opgang reddingsboot en maak deze zichtbaar en kijk hoe de historie van het ter water laten vormgegeven kan worden. Gecombineerd met: Sloep overgang behouden, Stormsein	Gesprek met Fiskerhúske + dorpsbelang Peazens-Moddergat. Bepalen wat meekoppelt in dijk en wat losstaand is.	PM	lijn 1	DG 3	Brede welvaart		Positief. Dit wordt meegenomen in de integrale afweging voor Peazens-Moddergat	H	I	
38		536	KE-0161	Aanleg R&T voorzieningen	Leg nieuwe voorzieningen aan in Moddergat, het gebied en bij museum 't Fiskerhuske, zoals een watertappunt, laadpunt voor elektrische fietsen en auto's, fietsenstalling, duurzame Wadloop afspoelplaatsen bij Garnalenfabriek.	Op paad lans it Waad	PM	lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Positief. Dit wordt meegenomen in de integrale afweging voor Peazens-Moddergat	H	I	
41		544	KE-0187	Dijksplein Wierum	Bepalen wensen van beleving op de dijk, mogelijk in de vorm van dijksplein	Onderdeel van gesprekken met het dorp over dijk		lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Positief. Dit moet WF meenemen in het ontwerp van de dijk.	H	F + S	
44		551	MKK-0103	Dijkovergang goed passeerbaar	Dijkovergang bij veerboot goed passeerbaar maken	mobiliteit, bereikbaarheid	HaZ	lijn 1	DG 2	Mobiliteit en bereikbaarheid		Positief. Er moet een veilige langzaamverkeerverbinding de Grandyk komen.	H	I (met RWS, PF, WF)	
47		570	MKK-0076	Vispassage (Wierum)	Vispassages kunnen de visinfrastructuur te verbeteren. Een vispassage is een schuif, stuw, gemaal of vishevel waarbij zoet- en zoutwater kunnen vermengen en vissen vrij kunnen passeren	Zie PAGW-notitie 6.3.5. Meekoppelkans in Swiet Wetter Wierum Ternaard.		lijn 2	DG 3	Ecologie		Positief. Dit heeft voor gemeente top prioriteit. Combineren met natuurlijke oevers. Inclusief uitmalen brakwater.	H	G	

	A	B	C	D	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
3		IDnr	ID (KLM)	Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Locatie	Categoris ering	Dijkvak	Programmalijn	Bron/ initiator	Mening NE-F	Prioriteit NE-F	Rol NE-F	Kosten Investering
48		572	MKK-0084	Kruidenrijke vegetatie op dijk	Een natuurlijke vegetatie op de dijk is een inpassingsmaatregel met als doel de biodiversiteit te vergroten. Dit kan door het beperken van de graasdruk, inzaaien kruidenmengsel of aangepast maaibeheer Draagvlak: vanuit Waadhoeke (biodiversiteit) Aandachtspunt landbouw WSF zoekt dit intern uit.	De inpassingsopgaven ‘Kruidenrijke vegetatie op de dijk’ zou eventueel op dit traject toegepast kunnen op het deel waar nu gras aanwezig is, maar zijn voor de PAGW echter niet een hoofdmaatregel in de blauwe oplossing voor het oplossen van de genoemde Waddenzee knelpunten. Dat betekent echter niet dat PAGW onwelwillend staat tegenover deze initiatieven. Volgens de PAGW zou een kruidenrijke – biodiverse erosiebestendige vegetatie op de dijk de standaard moeten zijn op dijkdelen waar nu grasbedekking is (ter bevordering van de biodiversiteit), die samen met andere gebiedspartners opgepakt zou kunnen worden.		lijn 1	DG 1, 2, 3	Ecologie		Positief. Aandachtspunt is dat het geen negatief effect op de landbouw mag hebben. EBO hiervan moet bij WF komen te liggen.	H	G	
55		705		Vispassage optimalisatie (gemaal Heining)	Sinds de opening van het gemaal lijkt de functionaliteit van het gemaal terug te lopen waarvan de oorzaken nog onbekend zijn. Er loopt al onderzoek naar het functioneren. PAGW zou hierop kunnen aansluiten of aanvullen	PAGW zou hierop kunnen aansluiten of aanvullen als meekoppelkans dijkversterking, zie PAGW notitie 6.2.5.		lijn 2	DG 2	Ecologie		Positief.	H	G	
56		706		Swiet Wetter Wierum Ternaard	Klimaatadaptatie, landbouw, natuurontwikkeling, leefbaarheid en recreatie & toerisme komen samen in het Klimaatwetterplan waar zoet water de rode draad is.	Hotspot waar veel thema’s samen komen, de eerste inventarisatie met landeigenaren is al gedaan en biedt kansen voor verdere planuitwerking indien er een projectgroep/eigenaarschap komt. Koppeling met initiatieven Camera Batavia, Vishevel/vispassage (570), herstel opvaarten/groenblauwe dooradering (58, 59), Kromme Horne/behoud kwelder (608e), aanleg dijkspunten (5)		lijn 3	DG 3	Zoetwaterstrategie		Positief	H	I (samen met PF)	

	A	B	C	D	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
		IDnr	ID (KLM)	Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Locatie	Categoris ering	Dijkvak	Programmalijn	Bron/ initiator	Mening NE-F	Prioriteit NE-F	Rol NE-F	Kosten Investering
3		608e		Kromme Horne	Renoveer het karakteristieke paalscherp bij Wierum. Bewaar de oude aspecten van het gebied.	Afstemming met PAGW/RWS. Stichting Kromme Horne biedt op 5-12-22 petitie aan bij de SG 1DYK. Draagvlak is groot. Financiering heeft check nodig. Onderdeel SWWT.	?	lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Positef. Gemeente heeft dit bestempeld als een van de "parels" langs de waddenkust. Heeft een koppeling met de cultuurhistorie en vervult een functie in de aangroei kwelder. Kan ook gebruikt worden als nestlocatie voor visdieven die nu in Dokkum broeden (veroorzaken overlast)	H	F + S	
60															
61		33	MKK	Bufferzone verzilting	Zoetbeschikbaarheid versterken door een bufferzone langs de dijk	Onderzoek naar doelmatigheid in combinatie met logica van de plek en draagvlak onder grondeigenaren moet duidelijk maken welke maatregelen te realiseren. Kijken naar koppelkansen met omgevingsproces Ternaard.		lijn 3	DG 2	Zoetwaterstrategie		Positief. PF en WF onderzoekt mogelijkheden.	H	R + S	
62		33	MKK	Bufferzone verzilting	Zoet en zoutwater scheiden door middel van een bufferzone langs de dijk.	Wenselijk voor tegengaan verzilting landbouwgronden. Draagvlak ophalen op grondeigenarenniveau + logische plek ontwaren. Gaat om zoet/zout oppervlaktewater scheiden. Dijkswaarten als buffer: waterpeil van dijkswaart lager houden zodat het zoutwater aantrekt. Uitdaging: dijkswaart moet ontkoppeld worden en er moet een afvoerpunt komen om zoutwater af te voeren. In veel gebieden is dit niet geregeld. Geen connectie met huidig beleid en strategie (o.a. BOVI/Blauwe Drager). Om verzilting op landbouwgronden tegen te gaan zijn er betere maatregelen. Kijken naar koppelkansen met omgevingsproces Ternaard en gebiedsproces Dongeradielen (waterberging)		lijn 3	DG 3	Zoetwaterstrategie		Positief. PF en WF onderzoekt mogelijkheden.	H	R + S	

[illegible]

[illegible]

[illegible]

	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AJ	AK
	Kosten EBO	Trekker	m2 (in ha's)	m3	Instrument	Planning	Actoren			Kosten (orde grootte)*6	Dekking (ja, nee, nog niet)*	Medefinanciering (schatting percentage)*7	Risico's & kansen *8	Bouwkosten	Conditionering	Subtotaal	Werk met Werk	Subtotaal	Dekking		
3																					
36		PAGW																			Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen, notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1. Meekoppelkans in dijkverbeteringsopgave.Zie voor de PAGW opgave het PAGW-proces/vka-pagw Focus bij HaZ en niet bij FB (vlgs geen extra natuurmaatregelen buitendijks, voor alle dijkvakken. Alleen beheermaatregelen vanuit N2000)
37		dbPM																			Gecombineerd met: Sloep overgang behouden #649 (MKK-079) Stormsein opnieuw toevoegen op dijk #523 (KE-0117, MKK-0095))
38		dbPM, MF, G																			
41		dbW																			
44		KLM																			
47		PAGW	Mogelijk grondbehoefte in relatie tot aanpassing watersysteem																		Niet bij Holwerd aan zee zie notitie PAGW maatrgelen, wel bij Wierum, dp 3

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

	AL	AM	AN	AO	AP	AQ	AR	AS	AT	AU	AV	AW
3	format gebiedsproces											
60												
61												
62												

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
1											
2											
3	lijn3 =										
4	Dir	Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
5		1 Dubbele dijk concepten	Dubbele dijk creeren (binnenwaarts, tweede dijklijn) als onderdeel van de primaire kering, waarbij het gebied tussen beide dijken meer invloed krijgt van de Waddenzee en dus een functieverandering naar meer natuur.	Richting 2050. Gebied tussen dubbele dijk is een brakke overgangszone met pioniervegetatie, paaiplaatsen voor vis, en rust-en natuurgebied voor vogels. Kan gecombineerd worden met kansen voor landbouw en recreatie (Zie PAGW notitie).	alle Holwerd aan Zee (Dp2), tussen Holwerd en	DP 2, 3	Draagt bij aan alle waarden, natuurlijke ophoging kan bijdragen tegen verzilting (tbv landbouw)			PAGW, HaZ	
6		2 Uitbreiden kwelder Westhoek	Het uitbreiden van de bestaande kwelder bij Westhoek draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden			DP 1	voegt niets toe, draagt niet bij aan HWBP, natuurwaarden zijn uniek, niets aan veranderen				
7		5 Natuurlijke plas van dijksputten maken, ook als hoogwatervluchtplaats binnendijks en als broedeiland	Ontwikkeling van binnendijkse poelen t.b.v ecologische waarde voges en vis + grondmateriaal op voor de dijkversterking. Tevens als hoogwatervluchtplaats en broedeiland binnendijks	Kleiputten met ecologische zone van ongeveer 10-15 ha, voor overtuigende vogels en vissen. Klei kan gebruikt worden voor de dijkversterking (zie PAGW Notitie, Plan Swiet Wetter Wierum-Ternaard)	Alle	DP 1,2,3	Zit in de PAGW maatregel			PAGW en WSF	
8		7 Dichtslibben teensloot buitenzijde	Het op natuurlijke wijze laten dichtslibben van de teensloot buitendijks heeft mogelijk effect op de veiligheidsopgave.			DP 2	Is deze sloot noodzakelijk? Waarschijnlijk niet voor brede dijk variant.			*** weet wie dit ingebracht heeft	
9		15 Zoet-zout verbindingen met brakke overgangszones	Creëren van een overgangszone aan de binnenzijde van de dijk, waarin de overgang tussen Waddenzee en achterland geleidelijk wordt gemaakt (nat-droog en zoet-zout).		Bantpolder	DP 3	Zit in derde tranche PAGW, buiten de scope van dijkversterking				
10		17 Kwelders ontwikkelen	Het uitbreiden van de bestaande kwelder draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden			DP 3	Waar het logisch kan vanuit het natuurlijk systeem, is dit mogelijk, valt nu buiten de scope van KLM.			WSF wil in toekomst meer naar groene dijk variant. Waadhoek heeft dit vanuit een politieke motie ingebracht.	
11		26 Holwerd aan Zee	Holwerd aan Zee is een los staand project om water het binnenland in te laten ten behoeve van recreatie en ecologische kansen en als pilot voor verziltingsvraagstukken.	Drie opties: (1) dichte dijk, alleen dijkversterking, (2) integraal alles (HaZ) meenemen) (3) PAGW opgave meenemen.	HaZ	DP 2	x, zit in ecologische perspectief en PAGW	x	x	x	
12		27 Dijk om Holwerd aan Zee	Primaire waterkering om het meer van Holwerd aan Zee te leggen.		HaZ	DP 2	x	x	x	x	
13		28 Groene Dijk	Asfalt weghalen en dijk groen maken met name bij Holwerd (omdat hier voorland is)			DP 2	wordt meegenomen in het VKA				
14		31 Versterken dynamiek kwelders	Meer dynamiek toestaan in de kwelders door barrières weg te halen voor ecologische meerwaarde.	Harde structuren te vervangen voor zachte voor ecologische meerwaarde. Aanvullend hierop ook onderzoek naar creatie van luwe plekken.	FB	DP 2	Zit in de bouwsteen ecologisch perspectief				
15		33 Bufferzone verzilting	Zoet en zoutwater scheiden door middel van een bufferzone langs de dijk.		alle	DP 1,2,3	Onderdeel van zoetwaterstrategie en natuurkwaliteit			aanhaken bij SWT, provincie pakt regie	
16		42 Natuurvriendelijke oevers teensloot binnendijks	Het natuurvriendelijker inrichten van de diepe teensloot in dijksectie 2 en 3 heeft ecologische meerwaarde. Een brede binnendijkse teensloot met flauw talud in sectie 1 draagt bij aan een geleidelijke overgang tussen het Waddengebied en het land. Verbreding van de dijksloot (ongeveer 15 m meer in dwarsdoorsnede) levert meer ruimte op voor recreatievaart in het gebied.		KN, FB	DP 1,3	Onderdeel van zoetwaterstrategie en natuurkwaliteit en opvaartenplan	piek			
17		43 Afgraven hoge kwelders	Afgraven hoge kwelders ter verbetering ecologische waarden op kwelders.	Materiaal kan gebruikt worden voor dijkversterking.	FB	DP 2	Onderdeel van PAGW, waar is het logisch? Biedt kansen voor klei voor de dijk				
18		46 Verbinding binnendijks- buitendijks voor roofvogels	Exacte ingreep en ecologische meerwaarde niet geheel duidelijk.			DP 1,2,3	Onderdeel van ecologisch perspectief, wordt niet specifiek benoemd			wel communiceren naar Waadrane	
19		51 Getijdenpoelen in steenbestorting	Getijdenpoelen in de teenbestorting zijn waterdichte bakken (breuksteen ingegoten met gietasfalt) in de getijdenzone waarin tijdens laagwater zeewater blijft staan. Het doel van een getijdenpoel is vestigingsmogelijkheden voor diverse	PAGW maatregel harde dijk		DP 1, 3	Zit als inpassingsmaatregel in VKA				
20		52 Hard substraat	Het aanleggen van hard substraat op de dijk is een inpassingsmaatregel met als doel de biodiversiteit te vergroten door een gunstige leefomgeving te maken voor speciale inheemse soorten. Het gaat om de bekleding aan de buitendijkse zijde	PAGW maatregel harde dijk		DP 1, 3	Zit als inpassingsmaatregel in VKA				
21		58 Herstel opvaarten, doortrekken vismigratie binnendijks	Herstel opvaarten voor recreatievaart/ vismigratie als onderdeel van groen blauwe dooradering.	Ecologische inrichting van oevers, positief effect op vismigratie, grond en klei voor dijkversterking, versterking biodiversiteit.	alle	DP 1,2,3	Draagt bij aan alle waarden,	Brede welvaart, onder visie/nota R&T Waadhoeke en Sint-Annaperochie. Ook bij zoetwaterstrategie.		Komt uit Wierum maar ook graag spiegelen in Waadhoeke. FPW heeft toegezegd dit op te pakken, regie en coordinatie. Past ook want is integraal. Aandachtspunt: nog geen geld, maar dat is dan de opdracht. Juist door het gezamenlijk op te pakken kunnen we bestuursmatige dekking en capaciteit krijgen. Het gaat hier om een eigenaar nodig.	
22		65 Herstel Alddyk	Herstellen van de coupures in het oude dijktracé en koppelen dit aan een eenduidig beheer gericht op een bloemrijke dijk die naast de agrarische waarden daarmee ook bijdraagt aan biodiversiteit.		PM	DP 3	Ruimtelijke kwaliteit			Dorpsbelangen Anjum en landschapsbeheer terkken dit. Wordt al opgepakt. Geen relatie met de dijk nu.	
23		304 Zoetwaterlens behouden	Ten behoeve van verzilting de zoetwaterlens in de bodem behouden. Zie eerder opmerkingen bij verzilting, graag deze initiatieven combineren		SWWT	DP 3		Zoetwaterstrategie.		Voor het proces, niet meer van verzilting spreken maar zoetwaterstrategie!	
24		310 Zilte teelt op voorland	Zilte teelt op voorland geeft een agrarische functie aan delen van de kwelders.		FB	DP 2, 3				Vanuit KLM hoeven we er niks mee. Wel een element voor toekomst, gesprek, creëren van draagvlak.	
25		312 Ophogen zomerdijk	Ophogen van de zomerdijk inclusief de infrastructuur die nodig is om de gronden te bereiken. Tegengaan zoute kwel. Zomerpolder behouden als agrarisch, cultuurhistorisch en weidevogel gebied		FB	DP 2	Ecologisch perspectief			Ingebracht door pachters. Gesprek wordt gevoerd. Staat los van KLM proces. Maar sluit aan bij ecologisch perspectief. Schuarpunt: ruimtelijke ordening en wet-en regelgeving grond.	

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
lbnr.		Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
4											
	316	Piekafvoer aansluiten op Holwerd aan Zee	De aanleg van Holwerd aan Zee vraagt om aanpassingen in het watersysteem. Zo kan bijvoorbeeld piekafvoer afgeleid worden naar Holwerd aan Zee.		HaZ	DP 2		Zoetwaterstrategie	Hoort bij Holwerd aan Zee	Provincie (opgave water, bovi en NPLG) en FPW	
26											
	320	Groen/blauwe dooradering (Smart? wat is initiatief)	De dijk als ruggengraat voor een groen/blauwe dooradering. Sluit aan op ecologische meerwaarde en het tegengaan van verzilting (watersysteem en doorspoelen van sloten). Is tevens een opgaa in de regiodeal natuurinclusieve landbouw.		alle	DP 1,2,3		Zoetwaterstrategie en ecologisch perspectief			
27											
	321	minder maaien op de dijk	Minder vaak maaien op de dijk beschermt de grond tegen zon/droogte en langer gras houdt dauw vast.			DP 1,2,3				Opmerking. Hoeft niet serieus mee te nemen.	
28											
	323	Ontwikkeling grondinstrumentarium	Ontwikkelen van een tool om interdisciplinaire relaties te monitoren (biodiversiteit, verzilting, economische gevolgen verzilting, zeespiegelstijging etc.)		alle	DP 1,2,3				Niet de kern van FPW. Wij kunnen hier niets mee.	
29											
	325	Groen/blauwe diensten	Uitwerken van verdienmodellen voor groen/blauwe diensten		alle	DP 1,2,3				Goed idee. Dit is een 'Hoe' vraag. Nemen we mee in de uitwerking.	
30											
	329	Kwelders gebruiken voor jongvee	Kwelders in agrarisch gebruik nemen.		FB, PM	DP 2, 3	X	X	X	X	
31											
	334	Ontwikkelen en (her)inrichten slim watersysteem	Om verzilting tegen te gaan dient een slim watersysteem uitgewerkt worden. Zie ook 315 en 363	Voorbeelden: 1. zoet water IJsselmeer is niet altijd geschikt/beschikbaar; 2. spaarwatertechnieken (zoetwaterlens behouden); 3. zoet water aanvoeren; 4.	alle	DP 1,2,3		Zoetwaterstrategie		Provincie (opgave water, bovi en NPLG) en FPW	
32											
	340	Verbetering afwatering zomerpolders	Waterafvoer is een probleem op deze monotone vlakte, dus mogelijk drainage maatregelen verkennen		FB	DP 2		Ecologisch perspectief		Niet apart op de lijst, wordt meegenomen in ecologisch perspectief.	
33											
	342	Ganzendruk binnendijks verminderen door aanleg natuur buitendijks	Zorg voor natuur buitendijks zodat ganzen daar meer eten vinden		FB	DP 2				Niet gekoppeld aan dit proces. Draagt wellicht wel bij voor draagvlak van landbouwers, maar maatregelen kloppen niet. Evt meenemen in gesprekken.	
34											
	501	Aanbod Wadloopcentrum gebruik terrein.	Voor biodivers inrichten of kleiwinning. Mogelijkheid voor nachttuin concept met EMF.	?????	FB, SWWT	DP 3	Verplaatsing is nodoge ikv dijkversterking, dijkspunt verdwijnt, brede welvaart			WSF	
35											
	503	Netwerk landbouwverkeer	Kwaliteitsnetwerk Landbouwverkeer uitvoeren		alle	DP 1,2,3	Mobiliteit, bereikbaarheid				
36											
	505	Aanleg golfbreker	Leg een lage dijk of golfbreker aan op enige afstand van de zeedijk. Dit verlaagt de golfoploop en biedt kansen voor de natuur en beleving daarvan.		KN,KLM	DP 1,2,3	x idee ingebracht, niet haalbaar en voegt niets toe	X	X	X	
37											
	506	Bereik zoetwater	Het versterken van gebieden voor WaDvogels en voor vismigratie dient gecombineerd te worden met een groot bereik van zoetwater diep in de boezem, tot aan de Grote Wielen en het Lauwersmeer.		alle	DP 1,2,3		Zoetwaterstrateige, natuur/ecologisch		Uitwerking van PAGW en ecologisch perspectief.	
38											
	507	Fietspad buitenzijde	Realiseer een fietspad aan de buitenzijde van de dijk vanwege het uitzicht op het wad. Op sommige delen kan de fietsverbinding op de buitenzijde liggen. Dit is echter geen uitgangspunt voor Op	op paad langs it wad	alle	DP 1,2,3	Hoort bij ambitie: beleven van de waddenkust,		Als onderdeel van Paad lans it Waad	Paad lans it Waad is niet alleen het fietspad! Gemeente koppelt terug naar initiatiefnemers. ████████ zoekt uit van wie dit initiatief komt.	
39											
	508	Haven nabij Holwerd	Realiseer een (jacht)haven voor recreatie bij Holwerd		HaZ	DP 2				HaZ, geen verantwoordelijke. Valt af.	
40											
	510	Kanaal Westhoek - Zwarte Haan	Herstel het kanaal tussen Westhoek en Zwarte Haan als zwemplek, voor sportvissen, zoetwaterbuffer voor landbouw en ecologische functie. Natuurvriendelijke inrichting oevers, onderwaterstructuren.		KN	DP 1		Zoetwaterstrategie		Zoetwater als drager, maar past ook bij andere opgaven. Co-creatie. Nog onduidelijk wie logische trekker is.	
41											
	511	Kleirijperij	Realiseer een kleirijperij. Slibwinning voor de dijk, door middel van kwelderwerken, heeft mogelijk invloed op het oplossen van de veiligheidsopgave.	vervallen als MKK KLM (overzicht mkk LRelatics 20220302)	alle	DP 1,2,3				Moet worden uitgezocht, vanuit bouwsteen Grond/Slip/Bodem onlogisch dat deze vervallen is. Vanuit markt/samenleving zijn er initiatieven die hierbij willen aansluiten, dus nodig dat het nu meegenomen.onderzocht wordt. Onderzoeksvraag voor Wetterskip.	
42											
	515	Wegen/fietspad verbreden	Maak de wegen op en rond de dijk breder en dus veiliger. Ze zijn nu te smal, zeker als toerisme voor meer drukte zorgt.		alle	DP 1,2,3	Bereikbaarheid, mobiliteit.	Brede welvaart. Ook belangrijk voor dijkversterking (vrachtwagens voor bouw etc)		Moet nog keuze over gemaakt worden: verbreden of verleiden om op actieve manier dijk te bereiken. Gemeenten verantwoordelijk.	
43											
	516	Toegankelijkheid 't Schoor	Maak 't Schoor beter toegankelijk door het 'bolstiendykje' begaanbaar te maken, een wandelpad langs de Eendenkooi richting Visbuurten te realiseren, en parkeerruimte te maken. Denk ook aan kleinschalige recreatie, zoals een strandje.	Op paad langs it Wad	SWWT	DP 3	Leefbaarheid	Brede welvaart.		Gemeenten. Meenemen in Swiet Wetter Wierum-Ternaard?	
44											
	517	Gebiedseigen beplanting herstellen	Herstel de gebiedseigen opgaande beplanting en struiken die zijn verdwenen door ruilverkaveling. Daarmee wordt het landschap aantrekkelijker, en vanuit ecologisch oogpunt is er een grote			DP 1,2,3	Ruimtelijke kwaliteit			Agrarische collectieven, landbouw zijn hier mee bezig. Geen project binnen KLM. Meenemen bij andere projecten.	
45											
	519	Schaduwplek & rastering schapen	Bescherm de schapen op de dijk beter tegen de hitte, door bomen of andere schaduwplekken te plaatsen.			DP 1,2,3				Bossenstrategie. Gesprek is geweest.	
46											
	520	Plaats bankjes	Voeg meer bankjes toe aan de dijk.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3		Brede welvaart		Wordt invulling aan gegeven. Bankjes, bordjes, hekjes, trapjes, beleefplekken. Koppelproject voor Paad lans it Waad. Moet ook doorgaan daar waar Paad lans it Waad niet langs gaat/door gaat. Gemeente vanuit Paad lans it Waad nu trekker. Moet niet onderschat worden bij dijkversterking.	
47											
	521	Vogeluitkijkpunten	Plaats beschutte vogeluitkijkpunten (vogelhutten). Daardoor hoeven vogelspotters niet de kwelder in.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3		Brede welvaart		Wordt invulling aan gegeven. Bankjes, bordjes, hekjes, trapjes, beleefplekken. Koppelproject voor Paad lans it Waad. Moet ook doorgaan daar waar Paad lans it	
48											
	522	Infoborden, verrekijker(s)	Plaats bij museum 't Fiskershúske infoborden en verrekijkers op en aan de dijk.	Op paad langs it Wad		DP 3		Brede welvaart		Wordt invulling aan gegeven. Bankjes, bordjes, hekjes, trapjes, beleefplekken. Koppelproject voor Paad lans it Waad. Moet ook doorgaan daar waar Paad lans it Waad niet langs gaat/door gaat. Gemeente vanuit Paad lans it Waad nu trekker. Moet niet onderschat worden bij dijkversterking.	
49											
	525	Paalscherm Wierum	Renoveer het karakteristieke paalscherm bij Wierum. Bewaar de oude aspecten van het gebied.			DP 3		Brede welvaart, ook natuur maar ecologische plus is minimaal	Hoort bij Kromme Horne	Provincie (██████)	
50											

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
	Dnr	Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
4		564 Starbarn Zwarte Haan	Ontwikkeling van een sterrenobservatorium, 5 trekkershutten en een nachttuin.			DP 1		Brede Welvaart		Ligt al bij gemeente	
80		570 Vispassages	Vispassages kunnen de visinfrastructuur te verbeteren. Een vispassage is een schuif, stuw, gemaal of vishevel waarbij zoet- en zoutwater kunnen vermengen en vissen vrij kunnen passeren			DP 3		Natuur/ecologisch perspectief	Swiet wetter Wierum		
81		571 Evenwicht afrastering op dijk	De hekken en paaltjes op de dijk geven een rommelige uitstraling. Creëer meer landschappelijk evenwicht in de afrastering.			DP 1,2,3	Ruimtelijke kwaliteit	Brede welvaart		Provincie vanuit ruimtelijke kwaliteit. Ook met Wetterskip. Aansluiting Paad lans it Waad?	
82		572 Kruidenrijke vegetatie op dijk	Een natuurlijke vegetatie op de dijk is een inpassingsmaatregel met als doel de biodiversiteit te vergroten. Dit kan door het beperken van de graasdruk, inzaaien kruidenmengsel of aangepast maaibeheer			DP 2, 3				PAGW	
83		609 Ruiterspad	Een onverhard pad langs de voet van de dijk bruikbaar voor ruiters		FB	DP 2	x draagt onvoldoende aan brede welvaart, werkt negatief voor natuur	X	X	X	pakt dit op met WSF, indien er informeren
84		610 Toevoegen parkeermogelijkheden (Ternaard)	In de buurt van de dijk, heeft mogelijk lokaal invloed op het ontwerp		PM, SWWT, KN	DP 3	Bereikbaarheid, mobiliteit	Brede Welvaart		Gemeenten in afstemming met Wetterskip (voorjaar 2023)	
85		611 Veilig zwemmen	Aanwijzen van veilige zwemlocaties langs de dijk	tussen Nieuwe Biltzyl en Blije	FB	DP 2		Brede Welvaart		Kan niet veilig langs de dijk. Als overheid geen zwemlocaties benoemen. Mensen moeten het zelf inschatten. Vanuit provincie wel behoefte om meer zwemlocaties toe te wijzen. Verder uitzoeken, combinatie met dijksputten? Binnendijks zijn wel mogelijkheden. Provincie & gemeenten trekkers.	
86		625 Materiaal Rondweg Wanswert	Grip op grond		FB	DP 2				Loopt al.	
87		628 Zomerkades benutten	Benutten van aanwezige zomerkades voor wandelen.		FB	DP 2				Loopt al.	
88		629 Mountainbikepad	Onverharde paden langs de dijk beschikbaar voor mountainbikes		FB	DP 2				Mountainbike is niet focus van dit gebied. Draagt te weinig bij aan R&T doelen/uitgangspunten.	
89		651 Terpen en Wierden project	gaat om verhalen, verbinden en routes		PM	DP 3	draagt niet bij, valt onder beleving				
90		653 Cultuurhistorische wandelroutes	Aanleg van wandelroutes in relatie tot lokale cultuurhistorie. Landschaps Trienale?	Verbeter de fiets- en wandelroutes op of langs de dijk om recreatie en toerisme te stimuleren.	alle	DP 1,2,3	draagt niet bij, valt onder beleving, meenemen in PIiW				
91		667 Gebiedsproces Peazemerlannen	Verzameling initiatieven: 1 broedeiland. 2 wandelpad zomerkade: begrazing & beleving. 3 herstel pier Peazemerlannen. 4 meer dynamiek kwelder 5 Vee-kerende sloot Peazemerlannen 6 Kwelder gebruiken voor jongvee	3 Herstel pier richting Bantshaven, zodat kwelder toeneemt en er meer ruimte is voor natuur en beleving. 4. Meer dynamiek toestaan in de kwelders door barrières weg te halen en harde structuren te vervangen voor zacht voor ecologische meerwaarde. Aanvullend ook luwe plekke creëren. 5. Hekwerk aan de buitenzijde van de dijk in sectie 7 bij Paesens te vervangen door een vee-kerende sloot. In het hekwerk blijft (na hoogwater) afval hangen en dit vergt onderhoud voor de landeigenaren	PM	DP 3	Is eigenlijke deelgebied 3				
92		670 Opwaarderen pier Holwerd			HaZ	DP 2	wordt meegenomen in bereikbaarheid Ameland				
93		676 Grip op grond	Binnendijkse kleiwinning in de bestaande dyksputten, of nieuwe dyksputten (meerwaarde landschap) aanleggen waar als nevenfunctie ecologie kan ontwikkelen. Voor de dijkversterking levert het grondmateriaal op.	Opslagplaatsen ontwikkelen voor grondmateriaal dat voortkomt uit baggeren van o.a. opvaarten kan gebruikt worden als materiaal voor de dijkversterking.	alle	DP 1,2,3	proces				
94		684 Verbinden (nieuwe) faciliteiten op de dijk en dijkopgangen	Verbinden met achterland en concentreren recreatieve infrastructuur. zie ook dijkopgangen en 63. Dorpsommetjes met op de kruin een beleving van binnen en buitendijks landschap.	Op paad langs it Wad	alle	DP 1,2,3	Meenemen in PIiW				
95		685 Slib uit vaargeul gebruiken	Slib uit vaargeulen gebruiken als grondmateriaal voor dijkversterking.		HaZ	DP 2	grip op grond				
96		- 7 Peasens-Moddergat	Verskillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	- Lightlines - Camera Batavia - Kromme Horne			brede welvaart			afhankelijk van ontwikkelingen	
97					?	DP 3					
98	500 (NEP)	Gebiedsontwikkeling Ferwert Hegebeintum?			FB	DP 2	Brede welvaart, FPW is trekker ism gemeente				
99	504 (NEP)	Ontwikkeling Hoek van de Bant & Lauwersmeergebied	kunnen initiatieven in ondergebracht?			DP 3	in later stadium verkennen				
100	580 (NEP)	Veeveiligheid NFB	Maatregelen voor veilige afvoer van vee bij hoog water buitendijks.		FB	DP 2	wordt meegenomen in reguliere overleggen tussen beheerder, eigenaars en pachters				
101	601	Op pad langs it Waad	De fietsroute langs de dijk is een initiatief om de dijk of de bijbehorende onderhoudswegen langs het gehele tracé fietsbaar te maken. Hiervoor is afstemming	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	clusteren				
102	608d	Dijk van een Wijf	Verskillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Sense of Place		DP 1	Brede welvaart			gemeente/provincie	
103	608d	Lightlines	Verskillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Sense of Place	?	DP 2	brede welvaart				

[illegible]

			Mening NE-F
Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	
Natuurlijke plas van dijkspuiten	Ontwikkeling van binnendijkse poelen van ongeveer 10-15ha t.b.v. ecologische waarde vogels en vis (hoogwatervluchtplaats en broedeiland binnendijs)	Starten met gesprekken op vrijwillige basis op grondeigenarenniveau voeren om geschikte plek te vinden, waar het kan in gebiedsprocessen. Vrijgekomen materiaal kan gebruikt worden voor de dijkversterking. Onderzoek naar effect verzilting omliggende percelen. PAGW-notitie 6.3.2 - 6.3.5. Locatiekeuze mede afhankelijk van meerwaarde voor de ecologie	Negatief. Past niet binnen omgevingsvisie NE-F. Gemeente is van mening dat grond beschikbaar moet blijven voor de hoogwaardige landbouw. Tevens heeft het belemmering voor OPLIW en recreatieve beleving. Gemeente ziet meer in mogelijkheden die blauwe-groene dooradering gaan bieden.
Kwelders ontwikkelen	Het uitbreiden van de bestaande kwelders bij Wierum en Ternaard draagt (mogelijk) bij aan het oplossingen van de veiligheidsopgave en biedt ecologische meerwaarde	NE-F: Hoe kan het bestaand gebruik in de kwelders worden ingepast?	Positief, inpassen alternatieve broedplekken voor Visdief (Dokkum)
Holwerd aan Zee	Holwerd aan Zee is een project om door middel van een getijdemeer verbinding te maken met de Waddenzee. De groei van toerisme en recreatie zou vervolgens moeten zorgen voor een economische impuls en verbetering van de leefbaarheid in en rond Holwert.	Na diverse varianten van het project te hebben onderzocht heeft de Stuurgroep Holwerd aan Zee in juni 2024 de conclusie getrokken dat het project niet haalbaar is.	Negatief. De Natuurvariant van het project Holwerd aan Zee voldoet niet aan de randvoorwaarden van college en raad. Zodoende geen verdere samenwerking vanuit de gemeente
Holwert	Een sociaal-economische impuls om daarmee voorzieningen te behouden en de leefbaarheid te verbeteren blijft relevant. Onderdelen van het project kunnen in aangepaste vorm worden ontwikkeld als losstaande projecten.	In de Omgevingsvisie pleit de gemeente voor kleinschalige ontwikkeling van toerisme & recreatie in en rond dorpen. Toeristische ontwikkeling moet gebruik maken van de unieke karakteristieken van de dorpen en het kustgebied. Een regionaal expeditie- en/of Wadloopcentrum in Holwert zou wat dat betreft passend zijn.	Positief; mits toeristisch-recreatief aanbod een verbetering is van, of aanvullend is op, het bestaande aanbod
Brede Groene Dijk	Asfalt weghalen en dijk groene maken omdat er voorland is		Neturaal. Voor recreatie wel positief: aan de buitenkant fietsen.
Kwelder kwaliteit verbeteren Versterken dynamiek kwelders	Het graven van geulen levert materiaal voor de dijkversterking op en kan daarnaast bijdragen aan een meer geleidelijke overgang tussen het Waddengebied en het land.	Harde structuren te vervangen voor zachte voor ecologische meerwaarde. Aanvullend hierop ook onderzoek naar creatie van luwe plekken. Er zijn onderhoudsafspraken tussen IFG en RWS. Verwijderen zomerdijken (PAGW notitie 6.2.5) id 43. Afgraven hoge kwelders ter verbetering ecologische waarden op kwelders. id 539, realiseren geulen in kwelders NE-F: Dit kan ook toegepast worden bij de kwelders in NFB	Negatief over verwijderen zomerdijken. Gemeente is geen voorstander voor het verwijderen van de zomerdijk. Deze vervullen nu ook een rol in de waterveiligheid. Tevens borgen de zomerdijken de landbouwbelangen. Gemeente is van mening dat met Agrarisch Natuurbeheer de doelen ook kunnen worden behaald. Positief over verjongen kwelders. NB aandacht voor overgaan Verordening Waddenzee naar Omgevingsplan.

Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Mening NE-F
Getijdenpoelen in steenbestorting	Getijdenpoelen in de teenbestorting zijn waterdichte bakken (breuksteen ingegoten met gietasfalt) in de getijdenzone waarin tijdens laagwater zeewater blijft staan. Het doel van een getijdenpoel is vestigingsmogelijkheden voor diverse organismen creëren. Dit kan toegepast in deelgebieden 5, 6, en 7 in alle varianten behalve variant 3.	Inpassingsopgave dijkversterking.6.3.1. en 6.3.4 in notitie Inhoudelijke analyse PAGW.	Positief
Hard substraat	Het aanleggen van hard substraat op de dijk is een inpassingsmaatregel met als doel de biodiversiteit te vergroten door een gunstige leefomgeving te maken voor speciale inheemse soorten. Het gaat om de bekleding aan de buitendijkse zijde. Herstel onderwaternatuur. 6.1.1. en 6.1.4 in notitie Inhoudelijke analyse PAGW	Robuuster inrichten van het zoetwatersysteem. Zoetwaterbeschikbaarheid.	Positief
Herstel opvaarten (SWWT)	Herstel opvaarten voor recreatievaart als onderdeel van groen blauwe dooradering. Koppelen mogelijk vispassage PAGW, grondbehoefte KLM, opgenomen als PAGW maatregelen in notitie zeef1 voor alle gebieden. NE-F: Ophogen brug Hallum in Ljouwerterdyk, zodat de vaarweg Hallumerfeart doorgetrokken wordt naar gemaal De Heining.	Als basis van SWWT, te koppelen aan vishevel/vispassage (59, 570) is opgenomen als PAGW maatregelen in notitie zeef 1 voor alle gebieden. Biedt kansen voor grondbehoefte dijkversterking. Onderzoeken koppelkansen toegevoegde waarde zoetwaterplan. - Gebruik i.r.t. klimaatadaptatie. - Profileren, herstel watersysteem. Baggeren, verbreden, op diepte terugbrengen. KRW opgave. Te combineren met id 22, "natuurvriendelijke onderwaterbekleding Kouwe Faert".	Positief. Dit heeft voor gemeente top prioriteit. Combineren met natuurlijke oevers. Inclusief uitmalen brakwater bij vismigratie Wierum.
doortrekken vismigratie binnendijks	Herstel opvaarten voor vismigratie als onderdeel van groen blauwe dooradering. Ecologische inrichting van oevers, positief effect op vismigratie, grond en klei voor dijkversterking, versterking biodiversiteit.	Koppelkansen met opvaartenplan in drager zoetwater. Kleinschalig initiatief in gebiedsproces. PAGW-notitie 6.1.5. Draagvlak breed ophalen bij dorpen en grondeigenaren. SWWT	Positief
doortrekken vismigratie binnendijks	Herstel opvaarten voor vismigratie als onderdeel van groen blauwe dooradering. Ecologische inrichting van oevers, positief effect op vismigratie, grond en klei voor dijkversterking, versterking biodiversiteit.	Koppelkansen met opvaartenplan in drager zoetwater. Kleinschalig initiatief in gebiedsproces. PAGW-notitie 6.1.5. Draagvlak breed ophalen bij dorpen en grondeigenaren. Aanpak zoals Swiet Wetter Wierum.	Positief. Advies gemeente is om dit te combineren met de verbreding van de opvaarten en het uitmalen brakwater. Aandachtspunt is het belang voor de landbouw.

Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Mening NE-F
Zilte teelt op voorland	Zilte teelt op voorland geeft een agrarische functie aan delen van de kwelders.	Geen directe relatie met technisch ontwerp dijk, maar is belangrijk in gespreksvoering over koppelkansen met andere initiatieven op voorland. Kijken naar koppeling met pilots zilte teelt.	Positief
Ophogen zomerdijk	Ophogen van de zomerdijk inclusief de infrastructuur die nodig is om de gronden te bereiken. Tegengaan zoute kwel. Zomerpolder behouden als agrarisch, cultuurhistorisch en weidevogel gebied.		Negatief. Is gemeente geen voorstander van ophogen, wel voor het behoud van de zomerdijk.
Ontwikkelen en (her)inrichten slim watersysteem	Om verzilting tegen te gaan dient een slim watersysteem uitgewerkt worden. Spaarwatertechnieken (zoetwaterlens behouden, perceelsniveau, anti-verziltingsdrainage) Waterberging vergroten Boezemcapaciteit vergroten Klimaat adaptieve landbouw Waterlopen doorspoelen	Wenselijk voor tegengaan verzilting landbouwgronden. Draagvlak ophalen op grondeigenarenniveau + logische plek ontwaren. Zorgen voor goede borging in breder zoetwaterverhaal (BOVI, Blauwe Drager, Deltaplan Zoet Water, NPLG – water & bodem sturend), kijken naar koppelkansen gebiedsproces Dongeradielen. Spaarwatertechnieken: om tot de logica van de plek te komen is kennis van individuele percelen nodig > inzetten Boeren Meten Water en Freshem. Waterberging vergroten op de lage plekken van percelen welke landbouw-technisch ook niet de beste zijn. Kan nog steeds voor landbouw gebruikt worden, maar loopt eens in de zoveel tijd over. Gezamenlijk met LTO-Noord gesprek hierover voeren om juiste plekken te vinden. En koppeling ANLB en FPLG zoeken.	Positief
Aanbod Wadloopcentrum gebruik terrein.	Voor biodivers inrichten of kleiwinning. Mogelijkheid voor nachttuin concept met FMF.	Belevingsplek langs de dijk, kijken naar koppeling Op paad lâns it Waad, passend bij ontwikkelingen R&T van het gebied.	Positief
Bereik zoet water	Het versterken van gebieden voor Wadvogels en voor vismigratie dient gecombineerd te worden met een groot bereik van zoetwater diep in de boezem, tot aan de Grote Wielen en het Lauwersmeer.	Koppelkans zoetwater voor natuur en landbouw. Uitzoeken hoe dit bereik zich verspreid. Afstemmen met BOVI/Blauwe drager van Provincie Fryslân + Wetterskip Fryslân en landbouw	Negatief. Past niet binnen omgevingsvisie NE-F. Gemeente ziet meer in mogelijkheden die blauwe-groene dooradering gaan bieden.

Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Mening NE-F
Op Paad lâns it Waad	Een recreatieve fietsroute langs de dijk (buitendijks en binnendijks . Op sommige delen ligt de fietsverbinding op de binnenzijde (indien dit vanuit natuurbelang noodzakelijk is) Subonderdelen: Id 520 en 521 • Dijkbeleefplekken (bankjes en vogeluitijkpunten) Id 553 en id571 •Vergroot toegankelijkheid van de dijk voor mensen met een lichamelijke beperking die zijn aangewezen op een scootmobiel of een rolstoel. Gaat om hekwerken, vee roosters en afrastering. Voorkom daarbij verrommeling op de dijk en creëer meer landschappelijk evenwicht Id 561 •Toeristisch Overstappunt: Oudebildtzijl,	Op Paad lâns it Waad De Fryske Feriening voor Fjildbiology/Waadfugel Werkgroep heeft een advies uitgebracht hoe het pad afwisselend binnendijks en buitendijks geplaatst kan worden om natuurbelangen te behartigen. Houdt rekening met biodiversiteit Informatievoorziening bordjes kanmogelijk gefinancierd worden vanuit Sichtberens van Provincie Fryslân.	Positief. Gemeente heeft levert de projectleider en heeft geld beschikbaar gesteld.
Kleirijperij	Realiseer een kleirijperij. Slibwinning voor de dijk, door middel van kwelderwerken, heeft mogelijk invloed op het oplossen van de waterveiligheidsopgave. Vanuit markt/samenleving zijn er initiatieven die hierbij willen aansluiten, dus nodig dat het nu meegenomen/ onderzocht wordt. Onderzoeksvraag voor Wetterskip.	Moet worden uitgezocht, vanuit bouwsteen Grond/Slib/Bodem. Vanuit markt/samenleving zijn wr initiatieven die hierbij willen aansluiten, dus nodig dat het nu meegenomen/onderzocht wordt. Onderzoeksvraag voor Wetterskip.	Positief, mits buitendijks dit buitendijks plaatsvind of dat er klei vrijkomt uit bestaande bronnen; bijv. opvaarten
Toegankelijkheid 't Schoor	Maak 't Schoor beter toegankelijk door het 'bolstiendykje' begaanbaar te maken, een wandelpad langs de Eendenkooi richting Visbuurten te realiseren, en parkeerruimte te maken. Denk ook aan kleinschalige recreatie, zoals een strandje.	Belevingsplek langs de dijk, kan onderdeel zijn van wandelroutenetwerk, mogelijk onderdeel op paad lâns it Waad. Initiatief van R&T werkgroep Ternaard. Onderzoek nodig naar realiseerbaarheid i.r.t. natuurwetgeving. Voorstel om te combineren met 605.	Rondom Ternaard vervallen alle initiatieven. Gemeente is van mening dat er gezocht met worden naar alternatieven voor Ternaard/'t Skoar.
Gebiedseigen beplanting herstellen	Herstel de gebiedseigen opgaande beplanting en struiken die zijn verdwenen door ruilverkaveling. Daarmee wordt het landschap aantrekkelijker, en vanuit ecologisch oogpunt is er een grote behoefte aan meer opgaande beplanting.	De inpassingsopgave 'gebiedseigen beplanting' zou eventueel op dit traject toegepast kunnen op het deel waar nu gras aanwezig is, maar zijn voor de PAGW echter niet een hoofdmaatregel in de blauwe oplossing voor het oplossen van de genoemde Waddenzee knelpunten. Dat betekent echter niet dat PAGW onwelwillend staat tegenover deze initiatieven. Volgens de PAGW zou een kruidenrijke – biodiverse erosiebestendige vegetatie op de	Positief, mits het past binnen het gemeentelijke groenstructuurplan en de ruimtelijke kwaliteit (zie WF)

Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Mening NE-F
Infoborden, verrekijker(s)	Plaats bij museum 't Fiskershúske infoborden en verrekijkers op en aan de dijk.	Op paad lans it Waad	Positief. Dit wordt meegenomen in de integrale afweging voor Peazens-Moddergat
Kromme Horne	Renoveer het karakteristieke paalscherm bij Wierum. Bewaar de oude aspecten van het gebied.	Afstemming met PAGW/RWS. Stichting Kromme Horne biedt op 5-12-22 petitie aan bij de SG 1DYK. Draagvlak is groot. Financiering heeft check nodig. Onderdeel SWWT.	Positef. Gemeente heeft dit bestempeld als een van de "parels" langs de waddenkust. Heeft een koppeling met de cultuurhistorie en vervult een functie in de aangroei kwelder
Parkeerplaatsen	Realiseer nieuwe parkeerplaatsen bij Wierum. Het huidige aantal parkeerplekken is niet voldoende voor de bewoners en recreanten.	Gesprek is nodig met gemeenten, provincie en dorpsbelang Wierum om de opgave duidelijk te krijgen. Dan kijken naar mogelijkheden in ontwerpogave dijk.	Negatief. WF heeft in samenwerking met de gemeente hier een factsheet voor ontwikkeld. Conclusie: geen parkeeropgave. Factsheet opvragen XXXXXXXXXX .
Trailerhelling nabij Holwerd	Realiseer een trailerhelling voor het Wad bij Holwerd.		Negatief. RWS wil geen recreatievaart extra recreatievaart in dat deel van de Waddenzee. Tevens is er te weinig info over wie de initiatiefnemer is en wat deze wil.
Extra parkeergelegenheid	Realiseer extra parkeergelegenheid bij Garnalenfabriekje in Moddergat, bij Achterwei bij Peazens en bij het Skoar.	Gesprek is nodig met gemeenten, provincie en dorpsbelang Wierum om de opgave duidelijk te krijgen. Dan kijken naar mogelijkheden in ontwerpogave dijk.	Bij garnalenfabriekje: Positief. Dit wordt meegenomen in de integrale afweging voor Peazens-Moddergat. Bij 't Skoar: Negatief. WF heeft in samenwerking met de gemeente daar een factsheet voor opgesteld. Conclusie: geen parkeeropgave. Factsheet opvragen bij XXXXXXXXXX
Realiseer vogeleilanden buitendijks	Creëer vogeleilanden. Er zijn twee vormen van vogeleilanden: de hoogwatervluchtplaats en het broedvogeleiland. Een hoogwatervluchtplaats (HVP) is een eiland dat bij hoogwater droog blijft, zodat ze een veilige rustplaats bieden voor vogels. Een (broed)vogeleiland kan buitendijks worden gerealiseerd op het voorland, door het weggraven van grond en het overhouden van een eiland, of door het ophogen van een wadplaat.	Alleen als er binnendijks geen mogelijkheden zijn, vanuit PAGW gesteld (broedeiland moet buitendijks verstevigd worden ivm natuurlijke dynamiek vandaar voorkeur binnendijks)	Positief. Dit heeft voor de gemeente de vookeur boven binnendijkse vogeleilanden.
Historische opgang reddingsboot	Behoud de historische opgang reddingsboot en maak deze zichtbaar en kijk hoe de historie van het ter water laten vormgegeven kan worden.	Gesprek met Fiskerhúske + dorpsbelang Peazens-Moddergat. Bepalen wat meekoppelt in dijk en wat losstaand is.	Positief. Dit wordt meegenomen in de integrale afweging voor Peazens-Moddergat
Aanleg R&T voorzieningen	Leg nieuwe voorzieningen aan in Moddergat, het gebied en bij museum 't Fiskerhuske, zoals een watertappunt, laadpunt voor elektrische fietsen en auto's, fietsenstalling, duurzame Wadloop afspoelplaatsen bij Garnalenfabriek.	Op paad lans it Waad	Positief. Dit wordt meegenomen in de integrale afweging voor Peazens-Moddergat

Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Mening NE-F
Oude trap Wierum	Herstel de oude dijktrap bij Wierum	Op dit moment geen duidelijke eigenaar, meenemen in gesprekken ontwerpfase dorpsbelang/dorp Wierum. Eventuele koppeling Paad lâns it Waad.	Negatief. In het huidige ontwerp van de dijk veranderd er binnendijs niets. De trap en monument blijven op dezelfde plaats.
Dijksplein Wierum	Bepalen wensen van beleving op de dijk, mogelijk in de vorm van dijksplein	Onderdeel van gesprekken met het dorp over dijk	Positief. Dit moet WF meenemen in het ontwerp van de dijk.
Benut bagger uit vaargeul	Benut bagger uit de vaargeul naar Ameland om de verkweldering tegen de voet van de dijk te versnellen.	Bouwsteen grond	Neutraal. RWS moet hier een oordeel over vellen.
Dijkovergang goed passeerbaar	Dijkovergang bij veerboot goed passeerbaar maken	mobiliteit, bereikbaarheid	Positief. Er moet een veilige langzaamverkeerverbinding de Grandyk komen.
Vispassage (Wierum)	Vispassages kunnen de visinfrastructuur te verbeteren. Een vispassage is een schuif, stuw, gemaal of vishevel waarbij zoet- en zoutwater kunnen vermengen en vissen vrij kunnen passeren	Zie PAGW-notitie 6.3.5. Meekoppelkans in Swiet Wetter Wierum Ternaard.	Positief. Dit heeft voor gemeente top prioriteit. Combineren met natuurlijke oevers. Inclusief uitmalen brakwater.
Kruidenrijke vegetatie op dijk	Een natuurlijke vegetatie op de dijk is een inpassingsmaatregel met als doel de biodiversiteit te vergroten. Dit kan door het beperken van de graasdruk, inzaaien kruidenmengsel of aangepast maaibeheer Draagvlak: vanuit Waadhoeke (biodiversiteit) Aandachtspunt landbouw WSF zoekt dit intern uit.	De inpassingsopgaven ‘Kruidenrijke vegetatie op de dijk’ zou eventueel op dit traject toegepast kunnen op het deel waar nu gras aanwezig is, maar zijn voor de PAGW echter niet een hoofdmaatregel in de blauwe oplossing voor het oplossen van de genoemde Waddenzee knelpunten. Dat betekent echter niet dat PAGW onwelwillend staat tegenover deze initiatieven. Volgens de PAGW zou een kruidenrijke – biodiverse erosiebestendige vegetatie op de dijk de standaard moeten zijn op dijkdelen waar nu grasbedekking is (ter bevordering van de biodiversiteit), die samen met andere gebiedspartners opgepakt zou kunnen worden.	Positief. Aandachtspunt is dat het geen negatief effect op de landbouw mag hebben. EBO hiervan moet bij WF komen te liggen.
Pad langs de eendenkooi	Wandelpad rond Ternaard. Tevens wens (KE-0063) voor voorkomen verzilting van Eendekooi.	Voorstel om te koppelen met 516. Koppelkansen met wandelroutenetwerk en Paad lâns it Waad.	Negatief. WF heeft in samenwerking met de gemeente hier een factsheet voor ontwikkeld. Conclusie: eigenaar en pachter van de eendenkooi geven geen toestemming voor het gebruik van het pad. Factsheet opvragen bij ██████████
Toevoegen parkeermogelijkheden (Ternaard)	In de buurt van de dijk, heeft mogelijk lokaal invloed op het ontwerp. Komt vanuit het dorpsbelang en gaat over ‘t Skoar (Bij de dijkopgang van ‘t Schoor is een gebrek aan parkeerruimte)	Gesprek is nodig met gemeenten, provincie en dorpsbelang Wierum om de opgave duidelijk te krijgen. Dan kijken naar mogelijkheden in ontwerpogpave dijk.	Negatief. WF heeft in samenwerking met de gemeente hier een factsheet voor ontwikkeld. Conclusie: geen parkeeropgave. Factsheet opvragen ██████████
Veilig zwemmen	Aanwijzen van veilige zwemlocaties langs de dijk	tussen Nieuwe Biltzyl en Blije	██████ wat is jouw mening. Koppeling Waadhoeke?

Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Mening NE-F
Verticale drainagepilot	Buis in de grond met filters. Brengt continue zoetwaterstroom op gang, zoute kwel wordt eerder afgevangen. Pilot in Perkpolder Zeeuws-Vlaanderen is succesvol. Eventueel aanvulling SeepCat: Zoute water niet afvoeren maar gebruiken voor blue energy (energie halen uit menging van zout en zout water) > food-water-energy nexus. Hier is wel zoetwater voor nodig. Agrariërs inzetten voor monitoring na training.	SeepCat - wordt verder onderzocht o.a. door Deltares (***) (***). Ook in DP1 kijken naar mogelijkheid, als onderdeel van innovatie HWBP. Nog uitzoeken of/hoe het plek krijgt in gebiedsproces. Mogelijke locaties: 1. Bij realisatie vishevel Wierum: kleinschalige pilot met verticale drainage. Uitdaging om zoet en zout te scheiden op manier dat vissen kunnen passeren maar er niet te veel zoutwater binnenkomt. Ook toevoer zoetwater is aandachtspunt. 2. De Heining (poldergemaal, boezemgemaal en vishevel). Optie met blue energy verder verkennen, mogelijk voor stroomvraag van het gemaal. Verziltingsvraagstuk in Roptasyl is groter, zou betere plek zijn.	Neutraal. Provincie moet beoordelen of dit een effectieve maatregel is.
Realisatie NNN opgave	In het buitendijkse gebied ligt nog een opgave voor de realisatie van NNN (Natuur Netwerk Nederland)		Positief. Aandacht landbouw buitendijks: Eigendom niet afwaarderen t.b.v. natuur en moeten in eigendom blijven van de landbouw. Landbouw zorgt daarmee voor natuurbeheer. Dit kan bijdragen aan een duurzame landbouw.
Vispassage optimalisatie (gemaal Heining)	Sinds de opening van het gemaal lijkt de functionaliteit van het gemaal terug te lopen waarvan de oorzaken nog onbekend zijn. Er loopt al onderzoek naar het functioneren. PAGW zou hierop kunnen aansluiten of aanvullen	PAGW zou hierop kunnen aansluiten of aanvullen als meekoppelkans dijkversterking, zie PAGW notitie 6.2.5.	Positief.
Swiet Wetter Wierum Ternaard	Klimaatadaptatie, landbouw, natuurontwikkeling, leefbaarheid en recreatie & toerisme komen samen in het Klimaatwetterplan waar zoet water de rode draad is.	Hotspot waar veel thema's samen komen, de eerste inventarisatie met landeigenaren is al gedaan en biedt kansen voor verdere planuitwerking indien er een projectgroep/eigenaarschap komt. Koppeling met initiatieven Camera Batavia, Vishevel/vispassage (570), herstel opvaarten/groenblauwe dooradering (58, 59), Kromme Horne/behoud kwelder (608e),	Positief

Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Mening NE-F
Camera Batavia Zie kolom opmerkingen (AJ)	Verschillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Sense of Place kwelderbelevingsproject. Direct betrokkenen is R&T werkgroep Ternaard. Gesprek nodig met dorpsbelang Ternaard, gemeente, Wetterskip Fryslân en provincie. Definitief ontwerp is opgeleverd, maar financiering is nog niet rond.	Negatief. WF heeft hier in samenwerking met gemeente en PF een factsheet voor gemaakt. Conclusie: geen middelen voor beschikbaar. Factsheet opvragen bij ██████████
Lightlines Zie kolom opmerkingen (AJ)	Verschillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Sense of Place	Negatief. PF heeft geen middelen meer beschikbaar voor Sense Of Place.
Kromme Horne	Renoveer het karakteristieke paalscherm bij Wierum. Bewaar de oude aspecten van het gebied.	Afstemming met PAGW/RWS. Stichting Kromme Horne biedt op 5-12-22 petitie aan bij de SG 1DYK. Draagvlak is groot. Financiering heeft check nodig. Onderdeel SWWT.	Positief. Gemeente heeft dit bestempeld als een van de "parels" langs de waddenkust. Heeft een koppeling met de cultuurhistorie en vervult een functie in de aangroei kwelder. Kan ook gebruikt worden als nestlocatie voor visdieven die nu in Dokkum broeden (veroorzaken overlast)
Bufferzone verzilting	Zoetbeschikbaarheid versterken door een bufferzone langs de dijk	Onderzoek naar doelmatigheid in combinatie met logica van de plek en draagvlak onder grondeigenaren moet duidelijk maken welke maatregelen te realiseren. Kijken naar koppelkansen met omgevingsproces Ternaard.	Positief. PF en WF onderzoekt mogelijkheden.
Bufferzone verzilting	Zoet en zoutwater scheiden door middel van een bufferzone langs de dijk.	Wenselijk voor tegengaan verzilting landbouwgronden. Draagvlak ophalen op grondeigenarenniveau + logische plek ontwaren. Gaat om zoet/zout oppervlaktewater scheiden. Dijksvaarten als buffer: waterpeil van dijksvaart lager houden zodat het zoutwater aantrekt. Uitdaging: dijksvaart moet ontkoppeld worden en er moet een afvoerpunt komen om zoutwater af te voeren. In veel gebieden is dit niet geregeld. Geen connectie met huidig beleid en strategie (o.a. BOVI/Blauwe Drager). Om verzilting op landbouwgronden tegen te gaan zijn er betere maatregelen. Kijken naar koppelkansen met omgevingsproces Ternaard en gebiedsproces Dongeradielen (waterberging)	Positief. PF en WF onderzoekt mogelijkheden.

Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Mening NE-F
Herstel watersysteem Dongeradielen	Proces afspraak: koppeling tussen 1DYK en Dongeradielen waarborgen	De gebiedscommissie Dongeradielen kijkt naar waar waterberging kan worden aangelegd. Dit ter compensatie van de bodemdaling als gevolg van gaswinning in het gebied. In het gebiedsplan Dongeradielen kunnen delen van de in deze lijst genoemde zoetwater projecten overnemen.	Positief
Stelling Heidelberg	Beleving van de WO2		Positief?
Driehoek Blije Ferwert Hegebeintum, verhalen / beleefroutes met verbindingen naar NFB.			

In het voorjaar van 2020 is een inventarisatie uitgevoerd langs het traject van de dijkversterking Koehool – Lauwersmeer.
Medio 2021 zijn de initiatieven verdeeld (op basis van relatie met de dijkversterking, concreetheid van wens/ initiatief)

Er is één integrale werkwijze (zie Projectopdracht Gebiedsinitiatieven Friese Waddenzeekust gebied) die uiteenvalt in drie (strategie)lijnen- zie kolom E:

- Lijn 1: meekoppelkansen en koppelprojecten geïntegreerd in planproces deelprojecten KLM (trekker KLM)
Lijn 2: zelfstandige- en raakvlakprojecten als onderdeel van de gebiedprocessen met de mogelijkheid om deze nog te (integraal) verbinden als meekoppelkansen/koppelprojecten
Lijn 3: zelfstandige- en raakvlakprojecten die (integraal) verder worden gebracht zonder nog aan de dijk te worden verbonden als koppelproject. (trekker één van de raakvlakprojecten)

Kolom J: Eigenaar: dit is het gebiedsproces/ de overheidspartij die trekker is van het Initiatief
-> Eigenaar vult het Facsheet in en doorloopt het stappenplan
Kolom H: Locatie: gebied waar initiatief speelt
Kolom I: Bron/ Initiator: moment (bijvoorbeeld ss= schetssessie) of partij die initiatief heeft ingediend.

Backlog:		
Datum	Wie	Wat
14-02-2022	***	Kolommen toegevoegd (dijkproject DP 1 t/m 4 en Thema's: "Recreatie, toerisme en cultuur", "Natuur", "Waterbeheer en Landbouw", "Overige".
16-05	***	N.a.v. werksessie GP4. Eigenaar toegevoegd(65, 651, K-0129, KE-0155, KE-0160, KE-0161, KE-0183, MKK-0097, MKK-007). Legenda actoren uitgebreid. Naamswijziging: (61). Doorgehaald: (KE-0136).
24-05-2022	***	Opmerking op lijst vanuit PAGW verwerkt (op vismigratie na (extra initiatief, hoe hiermee om te gaan?)
01-06	***	ID-nr toegevoegd voor identificatie reeks nr (500-544) + updates initiatieven DP 3 & 4.
01-06	***	Opmerkingen *** PAGW maatregelen verwerkt, enkele initiatieven samengevoegd, vervallen gemarkeerd met rood.
07-06	***	Opmerkingen *** verwerkt
30-06	***	Natuur items aangevuld n.a.v. dp1 overleg
	***	R,Ten C items DP1 aangepast i.o.m. *** Dijk van een Wijk valt buiten scope KLM (maar heeft wel relatie uiteraard, vandaar oranje).
11-07	***	Enkele initiatieven gekoppeld aan Paad lansen in Waad (nog niet compleet en afgetikt)
12-07	***	Nummering kolom I aangepast dp 4 => dp 3 en HaZ valt onder dp 2. Conform gespreksdocument Noordtj
14-07	***	Lijst doorgenomen Paad lansen in Waad met ***, sommige items aangepast
		item 609 ruiterspaden vervallen i.o.m. *** en ***.
20-07	***	Aantal id's aan elkaar gekoppeld zoals kleiwinputten-HW vogelrustplaats/broedeiland binnendijs en
	kleiwinning.	kanaal Westhoek, verbeteren onderwaterstructuren, KRW oevers, vismigratie
		PAGW maatregelen buitendijs harde dijkvariant, levelblocks, onderwaterstructuren, poelen
		vervallen en/of gecombineerde maatregelen rood gemaakt.
Er is een apart tabblad voor vervallen initiatieven na besluit SG 5 september zodat initiatieven traceerbaar blijven		
21-07	***	Extra tabblad vervallen initiatieven toegevoegd, na besluitvorming SG vervallen initiatieven uit de lijst 2.0 halen
25-08	***	Dijk van een Wijk naar lijn 3 ipv lijn 2
30-08	***	ID 505 en 609 geel gemaakt, kunnen mogelijk van de lijst na afstemming met indieners
1-11	***	tabblad toegevoegd tbv filter waarden tbv sessie 2 november gebiedsdoc.
10-11	***	Dubbellingen uit de lijst gehaald
		Scope Paad lansen in Waad gedefinieerd
		Programmalijsen aan initiatieven gekoppeld (Brede Welvaart, Zoetwater, etc.)
		Vervallen initiatieven naar apart tabblad verplaatst
25-11	***	Naam doc. gewijzigd
		Initiatief 520 en 521 samengevoegd
		ontbrekende initiatieven welke in het gebiedsdoc. staan toegevoegd en een nummer gegeven
2-12	***	Lijst vervallen initiatieven doorgenomen en oranje gemarkeerd wat volgens mij wel mee moet in het gebiedsproces.
28-2	***	Initiatieven dp1 bijgewerkt volgens aanpassingen Waadhoeke
9-3	***	Teksten geredigeerd. Initiatieven waar nodig uitgesplitst per DP.
21-3	***	id 539 en id 43 samengevoegd met id 31
21-3	***	Excellijst gesynchroniseerd met word doc "geactualiseerde initiatievenlijst"
28-3	***	2 kolommen grond m2 en m3 toegevoegd en een hele rij niet gebruikte kolommen verwijderd
		groen = komt vrij
		geel = nodig
		In een later stadium de (geschatte) hoeveelheden invullen
28-3	***	DP => DG
30-3	***	Opmerking kanaal Zwarte Haan-Westhoek aangepast id 510 n.a.v. opm. █████
17-4	***	i.o.m. █████ lijst nagelopen om m2 en m3 inzichtelijk te maken
9-6	***	Omschrijving id 5 en id 58 aangepast n.a.v. afstemmingsoverleg DG 1
1-11	***	id 33 opgesplitst en toegespitst naar de 3 aparte deelgebieden
	***	id 703 alleen van toepassing op DG1 en DG3, niet op DG2
	***	id 608d Lighlines vervallen, project is gestopt
	***	id 334 ook toegevoegd aan DG 3
	***	id 51 en id 52 ook gekoppeld aan DG 3

																Besluit SG			
Dnr	(KLM)	Ambitie/project	Typering	Strategielijn	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Draager	Initiator	Bron/	Eigenaar	Gebruiker	Opmerking bij kolom eigenaar	Planin	Actoren		Motivatatie tbv afvallen	
1		Dubbele dijk concepten	R	Lijn 1	IFG: Evt. een rol als beheerder maar geen projecttrekker	Richting 2050. Gebied tussen dubbele dijk is een brakke overgangszon e met pioniervegetatie, paaiplaatsen voor vis, en rust-en natuurgebied voor vogels. Kan gecombineerd worden met kansen voor landbouw en recreatie (Zie PAGW notitie).	alle Holwerd aan Zee (Dp2), tussen Holwerd en Ternaard (DP 2), en Alddyk (DP 4)	DP 2, 3	Ecologie			PAGW					30-3-2023	Vanuit het HWBP KLM is er geen ruimte om dit initiatief vorm te geven. Dubbel dijk betekent extra ruimtebeslag binnendijsk waarvoor geen draagvlak bij landeigenaren zal zijn.	
2	MKK-0061	Uitbreiden kwelder Westhoek		lijn 1	Het uitbreiden van de bestaande kwelder bij Westhoek draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden			DP 1	Natuur								5-12-2022		Het uitbreiden van de kwelder zal niet leiden tot een aangepast ontwerp voor de dijkversterking. Daarnaast heeft de huidige kwelder al unieke eigenschappen waarbij de vraag is of uitbreiding deze waarden negatief beïnvloeden. Dit initiatief wordt zodoende niet verder uitgewerkt.
7	MKK-0063	Dichtslibben teensloot buitenzijde		lijn 1	Het op natuurlijke wijze laten dichtslibben van de teensloot buitendijsk heeft mogelijk effect op de veiligheidsopgave.			DP 1,3	Overige								5-12-2022		
8	KE-0047	Zomerdijken verwijderen		lijn 2	Verwijder zomerdijken om natuurlijke verkwelering te stimuleren in de zomerpolders. Klei voor de dijk?	kans op het leveren van ecologische meerwaarde en een kans op een positief effect op het oplossen van de veiligheidsopgave.		DP 2, 3	Natuur			PAGW, WF					5-12-2022	Het verwijderen van zomerdijken is niet in het belang van de weidevogels. Hoe met de zomerdijken omgegaan kan worden is onderdeel van het ecologische perspectief en wordt besproken met de diverse eigenaars en beheerder in het gebied. Dit is reeds onderzocht vanuit PAGW en beidt geen meerwaarde. Vandaar dat dit initiatief afgevallen is.	
10	MKK-0065	Levvel Blocks		lijn 1	Levvelblocks kunnen overal op harde bekleding aangebracht worden om golfklappen op te vangen. Of het relif dat deze levvelblocks bieden ook ecologische meerwaarde biedt vergt nader onderzoek	PAGW maatregel harde dijk		DP 1, 3	Natuur								5-12-2022		Dit is reeds onderzocht vanuit PAGW en beidt geen meerwaarde. Vandaar dat dit initiatief afgevallen is.
15		Zoet-zout verbindingen met brakke overgangszones	R	lijn 2	Creëren van een overgangszon e aan de binnenzijde van de dijk, waarin de overgang tussen Waddenzee en achterland geleidelijk wordt gemaakt (nat-droog en zoet-zout).		Bantpolder	DP 3	Natuur			PAGW	IFG: hecht aan verdienmodellen benadering voor landbouw en natuur op de korte en lange termijn				5-12-2022		
27		Dijk om Holwerd aan Zee	R	lijn 2	Primaire waterkering om het meer van Holwerd aan Zee te leggen.		HaZ	DP 2	Overige			HaZ					5-12-2022	Dit initiatief draagt niet bij aan de ecologische waarde, de zoetwater opgave en de brede welvaart en wordt zodoende niet verder meegenomen i het gebiedsproces 1Dyk.	
51	MKK-0075	Getijdenpoelen in steenbestorting		Lijn 1	Kijken naar Swiet Wetter Wierum Ternaard			DP 1	Ecologie	Ecologie		PAGW /WSF					30-3-2023		Getijdenpoelen slibben dicht in dit gebied, heeft dus geen zin om ze hier uit te voeren
323		Ontwikkeling grondinstrumentarium	Z	lijn 3	Ontwikkelen van een tool om interdisciplinaire relaties te monitoren (biodiversiteit, verzilting, economische gevolgen verzilting, zeespiegelstijging etc.)		alle	DP 1,2,3	8e gebiedsproces			P	WF: Deze begrijp ik niet. Ik denk dat met dit initiatief wordt bedoeld het asp en gsp (de grondstrategie plannen). Fries programma waddenkust pakt dit op.				5-12-2022		
65	KE-0184	Herstel Alddyk	MKK-0104	lijn 1	Herstellen van de coupures in het oude dijktracé en koppelen dit aan een eenduidig beheer gericht op een bloemrijke dijk die naast de agrarische waarden daarmee ook bijdraagt aan biodiversiteit.		PM	DP 3				(?)	IFG:Waardestelling voor Alddyk vanuit landschapswaarden is nodig. Wetterskip is nog gedeeltelijk eigenaar van de Alddyk. De gemeente heeft in het bestemmingsplan een zachte claim qua cultuurhistorie vastgelegd				5-12-2022	Dit project wordt al opgepakt buiten het gebiedsproces 1Dyk om door dorpsbelangen Anjum en landschapsbeheer en heeft verdere relatie meer in dit gebiedsproces.	
71		meer dynamiek kwelder Paezemerlannen						DP 3									5-12-2022		Dit initiatief draagt niet bij aan de ecologische waarde, de zoetwater opgave en weinig aan de brede welvaart en wordt zodoende niet verder meegenomen in het gebiedsproces 1Dyk. Wellicht dat wegen aangepast worden ten behoeve materiaal aanvoer voor de dijkversterking en dan kan ook gekeken worden of in dat tracé knelpunten zijn voor landbouwverkeer die opgelost moeten worden.
503	MKK	Netwerk landbouwverkeer	R	lijn 2	Kwaliteitsnetwerk Landbouwverkeer uitvoeren	Bereikbaarheid, mobiliteit	alle	DP 1,2,3	8e gebiedsproces			P, G					5-12-2022		
505	KE-0103	Aanleg golfbreker	Z	lijn 2	Leg een lage dijk of golfbreker aan op enige afstand van de zeedijk. Dit verlaagt de golfoploop en biedt kansen voor de natuur en beleving daarvan.		KN,KLM	DP 1,2,3	Natuur								5-12-2022	Zo'n golfbreker zou in het N2000 gebied moeten liggen waarbij grote vragen zijn over de vergunningstechnische haalbaarheid. Gezien deze vragen wordt dit initiatief niet verder onderzocht.	
329		Kwelders gebruiken voor jongvee	Z	lijn 3	Kwelders in agrarisch gebruik nemen.		FB, PM	DP 2, 3	Waterbeheer en Landbouw			FG	tevreden hoe het gaat in de samenwerking met de pachters				5-12-2022		Dit initiatief draagt niet bij aan de ecologische waarde, de zoetwater opgave en de brede welvaart en wordt zodoende niet verder meegenomen i het gebiedsproces 1Dyk.

	340	Verbetering afwatering zomerpolders	Z	lijn 2	Waterafvoer is een probleem op deze monotone vlakte, dus mogelijk drainage maatregelen verkennen		FB	DP 2	Waterbeheer en Landbouw		FG	Aandachtspunt is de afstemming in het gebruik van pachters - belangen en inzichten verschillen nu en dan			5-12-2022	Dit wordt opgepakt in de overleggen met de diverse eignaren en beheerders in het gebied maar staat los van het gebiedsproces 1Dyk.
	342	Ganzendruk binnendijks verminderen door aanleg natuur buitendijks	Z	lijn 3	Zorg voor natuur buitendijks zodat ganzen daar meer eten vinden		FB	DP 2	Waterbeheer en Landbouw		FG	Rust buitendijks nodig als ganzenopvanggebied			5-12-2022	
512	KE-0029	Recreatiemeer	Raakvlak	lijn 2	Realiseer een meer in noordwest-Friesland ten behoeve van recreatie. Andere voordelen zijn klei voor dijkophoging, zand voor handel, waterbergingsoppervlak		KN	DP 1							5-12-2022	
513	KE-0026	Terpeilanden met kwelderontwikkeling		lijn 2	Realiseer een bufferzone van terpeilanden in het Waddengebied, zo'n 5 km uit de kust. De tussenliggende lagune staat onder invloed van getijden waar afzetting van sediment plaatsvindt. Het gebied leidt tot een impuls voor natuur, ecologie en toerisme.			DP 1,2,3	8e gebiedsprocess						5-12-2022	
	508 KE-0032	Haven nabij Holwerd	Raakvlak	lijn 2	Realiseer een (jacht)haven voor recreatie bij Holwerd		HaZ	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur						5-12-2022	In de natuurlijke variant voor Holwerd aan Zee is een jachthaven afgevalen..
	509 KE-0032	Herstel pier Peazemerlannen						DP 3							5-12-2022	
514	KE-0033	Meer recreatie		lijn 3	Stimuleer recreatie en toerisme door de natuur toegankelijk te maken. Bijvoorbeeld door het aanleggen van kwelderpad.		alle	DP 1,2,3	8e gebiedsprocess						5-12-2022	
515	KE-0039	Wegen/fietspad verbreden		lijn 2	Maak de wegen op en rond de dijk breder en dus veiliger. Ze zijn nu te smal, zeker als toerisme voor meer drukte zorgt.	Mobiliteit, bereikbaarheid	alle	DP 1,2,3	Mobiliteit en bereikbaarheid						10-2-2023	
519	KE-0061	Schaduwplek & rastering schapen	MKK-0091	lijn 1	Bescherm de schapen op de dijk beter tegen de hitte, door bomen of andere schaduwplekken te plaatsen.			DP 1,2,3	8e gebiedsprocess						5-12-2022	Omdat nu niet duidelijk is of in het toekomstig beheer van de dijk schapen een rol krijgen wordtdit initiatief niet verder onderzocht. Mochten er wel schapen nodig zijn voor het beheer van de dijk wordt alsnog bekeken op welke wijze schaduwplekken te realiseren zijn.
531	KE-0144	Verkeer Zwarte Haan		lijn 2	Verbeter de verkeerssituatie en het parkeerbeleid rond Zwarte Haan. Er ontstaan gevaarlijke situaties, er is weinig handhaving en de wegen in het gebied raken verstopt.		KN	DP 1	8e gebiedsprocess						5-12-2022	
532	KE-0152	Openluchttheater		lijn 3	Onderzoek met Stichting Grut Hermana de mogelijkheden voor een permanent openluchttheater nabij de dijk, ter hoogte van		alle	DP 1	8e gebiedsprocess						5-12-2022	
	523 KE-0117, MKK-	Stormsein opnieuw toevoegen op dijk	MKK-0095					DP 3							5-12-2022	
	527 KE-0138	Geen pier bij Wierum						DP 3							5-12-2022	Dit zit niet in het huidige ontwerp van Holwerd aan zee en wordt derhalve niet verder onderzocht.
	529 KE-0142	Strand nabij Holwerd		lijn 2	Realiseer een strand voor recreatie bij Holwerd.		HaZ	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur						5-12-2022	
542	KE-0185	Dijkenlandschap van de Bildt	MKK-0105	lijn 2	De reeks van bedijkingen van de Middellzee, de geschiedenis van de Oude en Nieuwe bildtdijken. We vertellen aan de hand van oude kaarten en foto's de rijke historie van het landschap. De beelden wisselen af met luisterfragmenten.	Paad langs it Waad		DP 1	Brede welvaart						10-2-2023	
547		Woonherstel leefomgeving Waadhoeke	Z	lijn 3	Plannen om oude huizen en gebouwen op te (laten) knappen		KN	DP 1	Overige		Waadhoeke				5-12-2022	
	541 KE-0184	Bloemrijk herstel Alddyk van Peasens tot Oostmahorn						DP 3							5-12-2022	Dit initiatief staat geheel los van de dijksversterking en draagt niet bij aan ecologische waarde en de zoetwaterproblematiek. Deze wordt daarom vanuit het gebiedsproces niet verder uitgewerkt maar over gelaten aan de gemeente de Waadhoeke.
548		Grut Hermana	Z	lijn 3	Het vinden van een locatie voor een theater langs de Waddenkust		KN	DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Stichting Grut Hermana	IFG Meedenken als gastheer als het op ons gebied is of aan ons gebied grenst			5-12-2022	
560		Vermarkting [REDACTED] & [REDACTED]		lijn 3	Projectplan vermarkting [REDACTED] en [REDACTED] in St.Annaparochie. Nieuwe en actualiseren van oude wandel, fiets en vaarroutes onderdeel van projectplan + nieuw museum.	Brede welvaart		DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Stichting [REDACTED] & [REDACTED]				5-12-2022	Vanuit het Paad langs it Waad wordt bekeken welke elementen meegenomen kunnen worden waaronder ook de verma[REDACTED] en [REDACTED]. Omdat dit los staat van de dijkversterking zal dit later bekeken worden.
561		Realisatie TOP		lijn 3	Toeristisch Overstappunt: zoekgebied St.Annaparochie-Oude Bildtzijl	Op paad langs it Waad		DP 1	Brede welvaart		Gemeente Waadhoeke				10-2-2023	
701		Parkeren Westhoek		lijn 3				DP 1	Brede welvaart						10-2-2023	
702		Camperrecreatie		lijn 3				DP 1	Brede welvaart						10-2-2023	
572	MKK-0085	Verbeteren onderwaterstructuur	KE-0174	lijn 1	Het verbeteren van de onderwaterstructuur is een inpassingsmaatregel met als doel een gunstige leefomgeving te maken voor speciale inheemse soorten en het versterken van de biodiversiteit.			DP 1,3	Natuur						5-12-2022	
	603	Ontwikkeling Bolstienidykje	R	lijn 2	Toegankelijk maken en onderzoek mogelijkheden zwemgelegenheid.		SWWT	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		dbT	FPW en projectgroep			5-12-2022	
	609	Ruiterpad	Z	lijn 2	Een onverhard pad langs de voet van de dijk bruikbaar voor ruiters		FB	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur			NEF: kan weg			5-12-2022	Een ruiterpad draagt negatief bij aan de ecologische waarde en de toegevoegde waarde voor de brede welvaart is onvoldoende om dat te compenseren. Dit initiatief valt daarom af en wordt niet verder onderzocht
	628	Zomerkades benutten	R	lijn 2	Benutten van aanwezige zomerkades voor wandelen.	Brede welvaart	FB	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur		FG	incl 63			5-12-2022	
	629	Mountainbikepad	Z	lijn 2	Onverharde paden langs de dijk beschikbaar voor mountainbikes		FB	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur			IFG: Niet op de kwelder in verband met natuurwaarden en benodigde rust			5-12-2022	Buitendijks is dit zeer onwenselijk in verband met de ecologische waarden, daarnaats draagt dit initiatief onvoldoen bij aan de brede welvaart en wordt daarom niet verder onderzocht.
	651	Terpen en Wierden project	Z	lijn 3	Aankopen van terpen en wierden bij Peasens		PM	DP 3	Overige		?	NEF: klopt dit wel?			5-12-2022	
	670	Opwaarderen pier Holwerd	R	lijn 2			HaZ	DP 2	Overige		R	Met andere grondeigenaren beeld en analyse over beleid beleving			5-12-2022	Er is geen financiële ruimte om terpen en wierden aan te kopen, wel kunnen de verhalen over deze verteld worden vanuit het Paad langs it Waad. Dit wordt verder onderzocht in de uitwerking van dat project
	673	Wandelpad zomerkade Paesemmerloannen						DP 3							5-12-2022	
46	MKK-0099	Verbinding binnendijks-buitendijks voor roofvogels		lijn 2	Exacte ingreep en ecologische meerwaarde niet geheel duidelijk.			DP 1,2,3	Natuur		Waadranee				5-12-2022	Onduidelijk is wat het beoogd resultaat bij dit initiatief is. Bij de uitwerking van de ecologische draager wordt bekeken.

321	MKK-0086	minder maaien op de dijk	KE-0177	lijn 1	Minder vaak maaien op de dijk beschermt de grond tegen zon/droogte en langer gras houdt dauw vast.			DP 1,2,3	Natuur							5-12-2022	WSF onderzoekt of er een kruidenrijk mengsel op de dijk toegepast kan worden ten behoeve verbeteren biodiversiteit. Aangezien dit onderzoek loop wordt dit initiatief verdre niet uitgewerkt.
800	KE-0136	Mobiele wc Wierum	belang	lijn 3	Verwijder de mobiele wc die nabij de dijk bij Wierum is geplaatst. Dit geeft overlast voor de bewoners.			DP 3	Overige							5-12-2022	
500 (NEF)		Gebiedsontwikkeling Ferwert Hegebeintum?				Brede welvaart	FB	DP 2			FPW					5-12-2022	
11	MKK-0082	Rastering voor schapen		lijn 2	Rastering voor schapen op de dijk			DP 1,2,3	8e gebiedsproces							5-12-2022	Rastering en hekwerken worden meegenomen vanuit het project Paad lâns it Waad.
22		Natuurvriendelijke onderwaterbekleding in binnendijkse vaarten (Combineren met initiatief 58: Herstel opvaarten, doortrekken vismigratie binnendijks)	Z	lijn 2			KN	DP 1, 3	Natuur		PAGW					5-12-2022	Deze wordt gecombineerd met initiatief met initiatief 58
23		Broedvogeleilanden binnendijks	R	lijn 2	In natuurlijke plas van kleiputten (DP 1 en 3), Holwerd aan Zee (DP 2)	bij gemaal De Heining (FB), gemaal Miedema (zwarte Haan)	FB	DP 1,2,3	Natuur		PAGW					5-12-2022	
41		Peilbeheer i.r.t. verzilting Kan vervallen, combineren met bufferzone verzilting id 33	Z	lijn 3			alle	DP 1,2,3	Waterbeheer en Landbouw		W					5-12-2022	
43		Kwelderkwaliteit verbeteren Afgraven hoge kwelders			Afgraven hoge kwelders ter verbetering ecologische waarden op kwelders.	FB	lijn 2	DP 2	Ecologie							30-3-2023	
539	KE-0180	Kwelderkwaliteit verbeteren: Geulen in de kwelder	MKK-0098		Samen nemen met ID 31, 43. Feitelijk zijn 539, 31 en 43 1 maatregel dus een		lijn 2	DP 2, 3	Ecologie							30-3-2023	Samengevoegd met id 31, en daardoor vervallen

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	N	O	P	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AX	AY		
1																													
2			MKK = Meekoppelkansen		Lijn 1= MKK of koppelpoort, mee in KLM																						Format Factsheet DIJK		
3	Lijn3 =															KOSTEN EN DEKKING										REALISATIE	FINANCIERING	TOELICHTING	Link naar projectsheets
4	Br	B (KLM)	Ambitie/project	Typering	Strategielijn	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Thema	Bron/Initiator	Eigenaar	Planning	Actoren		Bouwplan	Beleidsplan	Subsidie	Werk met natuur	Subsidie	Dekking		Realisatie	Financiering			format gebiedsproces		
5			7 Peasens-Moddergat	Peazemerlannen	#509, KE-0037	Verscheidende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Camera Batavia					P, SoP																	
6	501		Aanbod Wadlooppcentrum gebruik terrein.		lijn 2	Voor biodivers inrichten of kleiwinning. Mogelijkheid voor nachttuin concept met FMF.	?????	?, FB, SWWT	DP 3	Natuur		Wadlooppcentrum															IFG: Graag informatie over de mate waarin blauwe dooradering effecten gaat hebben in NP Alde Feanen en andere beheergebieden van IFG. NEF-Uitwerken routes waar koppelmansen zijn--		
7	505	KE-0103	Aanleg golfbreker	Z	lijn 2	Leg een lage dijk of golfbreker aan op enige afstand van de zeedijk. Dit verlaagt de golfloop en biedt kansen voor de natuur en beleving daarvan.		KN,KLM	DP 1,2,3	Natuur																	Kan van de lijst, past niet in de PAGW en HWBP opgave. Nog ter besluitvorming voorleggen		
9	536	KE-0161	Aanleg voorzieningen		lijn 2	Leg nieuwe voorzieningen aan in Moddergat, het gebied en bij museum 't Fiskerhuske, zoals een watertappunt, laadpunt voor elektrische fietsen en auto's, fietsenstalling, duurzame Wadlooppaaspoelplaatsen bij Garnalenfabriek.		PM	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		dbPM, MF, G																	
13	635	MKK-0087	Beleefbaarheid van de dijk		lijn 2	Verscheidende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.			DP 1,2,3	Overige																	Laten vervallen, opgenomen in maatregelen (bv Paad langs it Waad		
15	529	KE-0126	Beperk recreatie en toerisme	belang	lijn 3	Voorkom dat de drukte in het gebied toeneemt door recreatie en toerisme. Houd hier rekening mee, bijvoorbeeld bij het realiseren van een nieuwe fiets- of wandelpad. Dit heeft impact op de natuur en leefbaarheid in het gebied.			DP 1,2,3	Begebiedsproces																			
16	506	KE-0168	Bereik zoetwater	Zelfstandig	lijn 3	Het versterken van gebieden voor WaDvogels en voor vismigratie dient gecombineerd te worden met een groot bereik van zoetwater diep in de boezem, tot aan de Grote Wielen en het Lauwersmeer.		alle	DP 1,2,3	Begebiedsproces																			
17	541	KE-0164	Bloemrijk herstel Alddyk van Peasens tot Oostmahorn.		lijn 2	Herstel de coupures in het oude dijktraac en koppel dit aan een eenduidig beheer gericht op een bloemrijke dijk die naast de agrarische waarden ook bijdraagt aan natuur.		PM	DP 3	Natuur																	Samenvoegen met initiatief 'Herstel Alddyk' #65, KE-0184, MK-0104. Stond dubbel in de lijst, relaties KLM hetzelfde.		
18	23		Broedvogeleilanden binnendijks	R	lijn 2	In natuurlijke plas van kleiputten (DP 1 en 3), Holwerd aan Zee (DP 2)	bij gemaal De Heining (FB), gemaal Miedema (zwarte Haan).	FB	DP 1,2,3	Natuur		PAGW															Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen, notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1. Opgenomen in ecologische perspectief voor de dijkverbetering (DP 1 en DP 3). Onderdeel van plan Holwerd aan Zee (DP 2) is dit dezelfde als initiatief id 6272e voor de PAGW opgave het PAGW-proces/via-pagw.		
19	53	MKK	Bufferzone verzilting	Z	lijn 3	Zoet en zoutwater scheiden door middel van een bufferzone langs de dijk.		alle	DP 1,2,3	Waterbeheer en Landbouw		FG, W, G																	
20	546		Bunker Koehool	Z	lijn 2			KN	DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Stichting Bunker Koehool															Sluit aan bij nota R&T gemeente Waadhoeke. Koppelen aan themaroute Gemalen verhalen van Sense of Place		
21	663		Cultuurhistorische wandelroutes	Z	lijn 3	Aanleg van wandelroutes in relatie tot lokale cultuurhistorie. Landschaps Trienale?	Verbeter de fiets- en wandelroutes op of langs de dijk om recreatie en toerisme te stimuleren.	alle	DP 1,2,3	Begebiedsproces		P, G																	
22	7	MKK-0063	Dichtsliden teemstoot buitenzijde		lijn 1	Het op natuurlijke wijze laten dichtsliden van de teemstoot buitendijks heeft mogelijk effect op de veiligheidsopgave.			DP 1,3	Overige																	Wat wordt hier bedoeld? Wel/niet dichtsliden en met doel? Negatief of positief op waterveiligheid? Staat niet op de kaart, eerst helderheid krijgen.		
24	608a		Dijk van een Wif	R	lijn 3	Verscheidende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Sense of Place		DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		P, SoP																	
25	542	KE-0185	Dijkenlandschap van de Bildt	MKK-0105	lijn 2	De reeks van bedijkingen van de Middeleeuwen, de geschiedenis van de Oude en Nieuwe bildtdijken. We vertellen aan de hand van oude kaarten en foto's de rijke historie van het landschap. De beeldhouwwerken als meer.			DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur																	Sluit aan bij nota R&T gemeente Waadhoeke. Koppelen aan themaroute Gemalen verhalen van Sense of Place *** neemt contact op dorpsbelangen		
27	544	KE-0187	Dijksplein Wierum	MKK-0107	lijn 2	Onderzoek de mogelijkheid voor een dorpsplein op en rond de dijk.			DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		dbW																	
29	571	MKK-0096	Evenwicht afstering op dijk	KE-0120	lijn 1	De hekken en paaltjes op de dijk geven een rommelige uitstraling. Creer meer landschappelijk evenwicht in de afstering.			DP 1,2,3	Begebiedsproces																			
30	533	KE-0155	Extra parkeergelegenheid		lijn 2	Realiseer extra parkeergelegenheid bij Garnalenfabriek in Moddergat, bij Achterweij bij Paesens en bij het Skoar.	Mobiliteit, bereikbaarheid	PM	DP 3	Begebiedsproces		dbPM, G																	
31	507	KE-0131	Fietspad buitenzijde	belang	lijn 1	Realiseer een fietspad aan de buitenzijde van de dijk vanwege het uitzicht op het wad. Op sommige delen kan de fietsverbinding op de buitenzijde liggen. Dit is echter geen uitgangspunt voor Op Paad langs it Waad.	op paad langs it wad	alle	DP 1,2,3	Begebiedsproces																			
33	517	KE-0050	Gebiedsrijen beplanting herstellen	MKK-0070	lijn 1	Herstel de gebiedsrijen opgaande beplanting en struiken die zijn verdwenen door ruilverkaveling. Daarmee wordt het landschap aantrekkelijker, en vanuit ecologisch oogpunt is er een grote behoefte aan meer opgaande.			DP 1,2,3	Natuur		WSF															Ingebracht door faunawerkgroep.		
35	667		Gebiedsproces Peazemerlannen	R	lijn 2	Verzameling initiatieven: 1 broedeiland, 2 wandelpad zomerkade: begrazing & beleving, 3 herstel pier Peazemerlannen, 4 meer dynamiek kwelder	3 Herstel pier richting Bantshaven, zodat kwelder toeneemt en er meer ruimte is voor natuur en beleving. 4. Meer dynamiek toestaan in de kwelders door barrières weg te halen en harde structuren te vervangen voor	PM	DP 3	Natuur		FG	2021 en 2022														Geen onderdeel PAGW, zie notitie maatregelen PAGW zeef 1 01-06 - Mogelijke plannen verbinding dorp en museum.? Gecombineerd met: - Wandelpad zomerkade #673 - Herstel Pier Peazemerlannen #509, KE-0037 - Meer dynamiek kwelder Peazemerlannen #71		
36	527	KE-0138	Zeem pier bij Wierum	belang	lijn 3	Realiseer het project Kromme Horne met veel mensen zijn tegen de komst van een pier en zwembad (zie enquête uit 2018).			DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur																	Dit is een belang en toegeluid in b.l. Kromme Horne. Deze informatie wordt toegevoegd aan initiatief #608E Kromme Horne en vervalt als initiatief van de lijst.		
37	51	MKK-0075	Getijdenpoelen in steenbestort	KE-0195	lijn 1	Getijdenpoelen in de teenbestort zijn waterdichte bakken (breuksteden) ingepoten met getielaar in de getijdenzone waarin tijdens laagwater zeewater blijft staan. Het doel van een getijdenpoel is vestigingsmogelijkheden voor diverse organismen creëren. Dit kan toegepast in deelgebieden 5, 6, en 7 in alle varianten behalve variant 3.	PAGW maatregel harde dijk		DP 1,3	Natuur		PAGW															Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen, notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1 onder "dijk", alleen voor D 1 en 3 Mogelijk combinatie met toepassing levelblocks (vervallen id 10)		
39	676		Grip op grond	R	lijn 2	Binnendijkse kleiwinning in de bestaande dyksputten, of nieuwe dyksputten (meerwaarde landschap) aanleggen waar als nevenfunctie ecologie kan ontwikkelen. Meerwaarde.	Opslagplaatsen ontwikkelen voor grondmateriaal dat voortkomt uit baggeren van o.a. opvaarten kan gebruikt worden als materiaal voor de dijkversterking.	alle	DP 1,2,3	Begebiedsproces		Grip op grond															zie poort maatregelen id5		
40	325		Groen/blauwe diensten	Z	lijn 3	Uitwerken van verdienmodellen voor groen/blauwe diensten		alle	DP 1,2,3	Begebiedsproces		P																	
41	320		Groen/blauwe dooradering (Smart? wat is initiatief)	R	lijn 2	De dijk als ruggengraat voor een groen/blauwe dooradering. Sluit aan op ecologische meerwaarde en het toestaan van verzilting.		alle	DP 1,2,3	Waterbeheer en Landbouw		P, G															Nog geen concrete plannen, mogelijk handig te koppelen in planuitwerkingsfase voor realisatiefase (vergunningen en werk met werk maken)		
43	548		Grut Hermans	Z	lijn 3	Het vinden van een locatie voor een theater langs de Waddenkust		KN	DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Stichting Grut Hermans															Geen sense of place		
44	52	MKK-0066	Hard substraat	KE-0198	lijn 1	Het aanleggen van hard substraat op de dijk is een inpassingsmaatregel met als doel de biodiversiteit te vergroten door een gunstige leefomgeving te maken voor speciale inheemse soorten. Het gaat om de bekleding aan de buitendijkse zijde	PAGW maatregel harde dijk		DP 1,3	Natuur		PAGW															Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen, notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1 onder "dijk" samenvoegen met id 51 "PAGW maatregelen harde dijk variant buitendijks"		
46	550	MKK-0100	Hekwerk vervangen door veerovers	KE-0182	lijn 1	Invloed op ontwerp in planuitwerking, mogelijk raakvlak met Op Paad langs it Waad	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur																			
47	65	KE-0184	Herstel Alddyk	MKK-0104	lijn 1	Herstellen van de coupures in het oude dijktraac en koppelen dit aan een eenduidig beheer gericht op een bloemrijke dijk die naast de agrarische waarden daarmee ook bijdraagt aan biodiversiteit.		PM	DP 3			(?)															Geen PAGW, zie notitie PAGW maatregelen zeef1. Provinciale connectie wordt onderzocht, WS & GNEF geen eigenaar van initiatief. Gecombineerd met id 541(KE-0184, MK-0104): Bloemrijk herstel Alddyk van Peasens tot Oostmahorn.		
48	58	MKK	Herstel opvaarten, doortrekken vismigratie binnendijks	R	lijn 2	Herstel opvaarten voor recreatievaart/ vismigratie als onderdeel van groen blauwe dooradering.	Ecologische inrichting van oevers, positief effect op vismigratie, grond en klei voor dijkversterking, versterking biodiversiteit.	alle	DP 1,2,3	Natuur		P, WF, G, PAGW															[26-04] Koppelen mogelijk vispassage PAGW, grondbehoefte KLM, opgenomen als PAGW maatregelen in notitie zeef1 voor alle gebieden. Gecombineerd met id 22, "natuurvriendelijke onderwaterbekleding Kouwe Faert".		
49	509	KE-0027	Herstel pier Peazemerlannen	raakvlak	lijn 2	Herstel de pier bij Peazemerlannen richting Bantshaven zodat het gebied weer afgesloten is van de zee. Dit biedt ruimte voor natuur en vogels, en om te fietsen en wandelen.	Herstellen van de pier heeft toename van verkaveling bij kwelder Peazemerlannen tot gevolg	PM	DP 3	Natuur																	Samenvoegen met andere initiatieven Peazemerlannen: Gebiedsproces Peazemerlannen #667.		
50	535	KE-0160	Historische opgang reddingsboot		lijn 2	Behoud de historische opgang reddingsboot en maak deze zichtbaar en kijk hoe de historie van het ter water laten vormgegeven kan worden.	Sloep overgang behouden ter hoogte van Museum 't Fiskerhuske + stormsein toevoegen.	PM	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		dbPM															Gecombineerd met: Sloep overgang behouden #649 (MKK-079) Stormsein opnieuw toevoegen op dijk #523 (KE-0117, MKK-0095))		

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	N	O	P	U	V	W	X	Y	Z	A	AB	AC	AD	AX	AY	
	IDR	ID (KLM)	Ambitie/project	Typering	Strategielijn	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dinamiek	Thema	Kern/initiator	Eigenaar	Planmatig	Actoren														
4	62		Hoogwatervluchtplaats binnendijks	R	lijn 2	Verhoging in het landschap die droog blijft bij bepaalde hoogwaterstanden. Onduidelijk wat wordt bedoeld.		SWWT	DP 3	Natuur		IFG, PAGW														heeft XXXXXX en begin mee gemaakt, in ieder geval 1 project dat loopt tot over de zeedijk. Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen zeef1. Moet deze?? is vervallen, gecombineerd met maatregel id 5	format gebiedsproces	
52	527	KE-0116	Infoborden, verrekijkers)	MKK-0094	lijn 2	Plaats bij museum 't Fiskershúke infoborden en verrekijkers op en aan de dijk.	Op paad langs it Wad		DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur																		
53	510	KE-0169	Kanaal Westhoek - Zwarte Haan		lijn 2	Herstel het kanaal tussen Westhoek en Zwarte Haan als zwemplek, voor sportvissen, zoetwaterbuffer voor landbouw en ecologische functie. Natuurvriendelijke inrichting oevers, onderwaterstructuren.		KN	DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur. Natuur																Opm. ***. Geen prioriteit in watersportnota Waadhoeke. Is nu ook al zoetwaterbuffer. Zijn meerdere zwemplekken in de buurt van Zwarte Haan. St. Annaparochie. Wellicht zou je alleen aan de kant van Westhoek een zwemplek kunnen realiseren. Dan moet echter wel helder zijn wie met dit initiatief gekomen is/darwel moet contact worden gezocht met dorpsbelang SL-labiv over behoeften aan nieuwe zwemsteiger (zwemplek). Er is bij de gemeente niets bekend over plannen van Sportvisserij Fryslân in dit gebied. Geschikt maken als sportvisplek lijkt dan ook niet aannemelijk. Koppelen aan id 58, herstel opvaarten, vismigratie Koppelen aan id 42, natuurvriendelijke oevers binnendijks		
54	511	KE-0189	Kleinjerperj	raakvlak	lijn 2	Realiseer een kleinjerperj. Slibwinning voor de dijk, door middel van kwelderwerken, heeft mogelijk invloed op het oplossen van de veiligheidsopgave.	vervallen als MKK KLM (overzicht mkk LRelatics 2020302)	alle	DP 1,2,3	Be gebiedsproces																		
55	56		Kleinwinning	raakvlak	lijn 2	Kleiputten leveren grondmateriaal voor dijkersterking, maar geen invloed op dijkontwerp. Te combineren met vissenaalpaalplaatsen en recreatieve benutting van opvaartaren.		SWWT, alle	DP 3	Waterbeheer en Landbouw		aan-paard-43														Kan vervallen, samenvoegen met aanleg kleiputten en herstel opvaarten.		
56	552	MKK-0108	Klepdrukers in dode hoeken	KE-0188	lijn 2	Aanleg van duikers in dode hoeken van binnendijkse polders om afwatering beter te laten verloppen.			DP 1,2,3	Waterbeheer en Landbouw		WF																
57	525	KE-0129	Kromme Horne	raakvlak	lijn 2	Renoveer het karakteristieke paalscherm bij Wierum. Bewaar de oude aspecten van het gebied.			DP 3	Overige		dbW																
58	608		Kromme Horne	R	lijn 2	Verschillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Sense of Place	?	DP 3	Recreatie, natuur, toerisme en cultuur		P, Sop, WKH, dbW														(01-06): petite Redd de Kwelder vanuit wKH & dbW vanaf 11 juni Gecombineerd met: #663 Sense of Place-Kromme Horne. #527(KE-0138) Geen pier bij wierum (belang). Veel mensen zijn tegen de komst van een pier en zwembad (zie enquête 1018)		
59	17	MKK-0062	Kwelders ontwikkelen		lijn 1	Het uitbreiden van de bestaande kwelder draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden			DP 3	Natuur																Het getijdenbad is een natuurlijk zwembad in zee dat tijdens hoog water volloopt, met een. Geen PAGW voor dp 1 en 2 volgens notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1, wel voor dp3		
62	10	MKK-0063	Leveel Blokke		lijn 1	Leveelblokken kunnen vooral op harde bekleding aangebracht worden om opklappen op te vangen. Of het relief dat door leveelblokken bieden ook ecologische meerwaarde biedt vergt	PAGW maatregel harde dijk		DP 1, 3	Natuur																Samenvoegen met ID 52, Hard substraat PAGW maatregel.		
63	543	KE-0186	Markering Slachtedyk	MKK-0106	lijn 2	Maak de aansluiting met de Slachtedyk herkenbaar vanaf de zeedijk. We vertellen het verhaal van de vijf delen van de Slachte als bijzonder startpunt of			DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur																Opm. ***. Goed idee. Kan er echter af, betreft Oosterburium (ten westen van Koehool). => meenemen fase 1 Paad lûns it Waad ???		
65	71		meer dynamiek kwelder Paezemerlannen	zelfstandig	lijn 2	Meer dynamiek toestaan in de kwelders door barrières weg te halen en harde structuren te vervangen voor zachtere voor ecologische meerwaarde. Aanvullend hierop ook luwe plekken		PM	DP 3	Natuur		FG														Mogelijk komt hier grondmateriaal beschikbaar, werk-met-werk, FPW/gemeente is op de hoogte en neemt in plan mee dat er mogelijk klei naar de dijk kan. Gemeente doet onderzoek naar samenstelling met Grip op grond. Geen onderdeel PAGW, zie notitie maatregelen PAGW zeef 1.		
67	514	KE-0033	Meer recreatie		lijn 3	Stimuleer recreatie en toerisme door de natuur toegankelijk te maken. Bijvoorbeeld door het aanleggen van		alle	DP 1,2,3	Be gebiedsproces																Samenvoegen met andere initiatieven Paezemerlannen: Gebiedsproces Vervallen als initiatief. Is niet als het initiatief "minder recreatie" een algemeen belang. De hoeveelheid/vorm/balans van toeristische & recreatieve initiatieven wordt al zorgvuldig afgewogen in het 8ste gebiedsproces.		
68	321	MKK-0086	Minder maaien op de dijk	KE-0177	lijn 1	Minder vaak maaien op de dijk beschermt de grond tegen zon/droogte en langer gras houdt daarvan vast			DP 1,2,3	Natuur																Afhankelijk van of de grasmat mee moet doen aan de waterveiligheid. Als de grasmat niet meer mee hoeft te doen staat de vegetatie vrij.		
69	44	KE-0136	Mobiliteitsplan Wierum	belang	lijn 3	Onderzoek de mobiliteit van de natuurgedragingen in Wierum is gestaats. Dit geeft overzicht			DP 3	Overige																Verwijderd van lijst: Initiatief betreft een omschrijving van een huidige situatie die niet gewenst is en niet relevant als "koppelkans".		
70	5	MKK	Natuurlijke plas van kleiputten maken, ook als hoogwatervluchtplaats binnendijks en als	R	lijn 1	Ontwikkeling van binnendijkse poelen t.b.v ecologische waarde voges en vis + grondmateriaal op voor de dijkersterking. Tevens als recreatielandbouw en landbouw. Het natuurvriendelijker inrichten van de diepe teensloot in dijksectie 2 en 3 heeft ecologische meerwaarde. Een brede binnendijkse teensloot met flauw talud in sectie 1 draagt bij aan een ecologisch aantrekkelijk landschap	Kleiputten met ecologische zone van ongeveer 10-15 ha, voor overtuigende vogels en vissen. Klei kan gebruikt worden voor de dijkersterking (zie PAGW-maatregelen)	Alle	DP 1,2,3	Natuur		PAGW	als KLM grond nodig heeft													Opgenomen inde lijst PAGW maatrelen zeef 1. IFG partner in ontwikkeling + evt. eindbeheerder Zie ook initiatief id 676. Gecombineerd met vervallen id 62, hoogwatervluchtplaats binnendijks. Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen, notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1 onder "Dijk/gebied", voor dp1 en 3. Zie voor de PAGW opgave het PAGW-proces/vka-pagw Koppelen aan kanaal Westhoek Zwarte Haan voor dp1 id 510		
72	42	MKK-0077	Natuurvriendelijke oevers teensloot binnendijks	KE-0193	lijn 1	Natuurvriendelijke oevers teensloot binnendijks		KN, FB	DP 3	Natuur		WF, PAGW																
73	25		Natuurvriendelijke onderwaterbekleding in binnendijkse vaartsen (Combineren met initiatief 58: Herstel opvaarten, herstellen vismigratie)	Z	lijn 2			KN	DP 1, 3	Natuur		PAGW														Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen, notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1 onder "gebied", alleen voor DP 1 en 32de voor de PAGW opgave het PAGW-proces/vka-pagw Vervallen => gecombineerd met id 58, herstel opvaarten		
74	503	MKK	Netwerk landbouwverkeer	R	lijn 2			alle	DP 1,2,3	Be gebiedsproces		P, G														Graag een verdere toelichting van de initiatiefnemer - IFG denkt dan graag mee		
75	334		Ontwikkelen en (her)inrichten slim watersysteem	Z	lijn 3	Om verzilting tegen te gaan dient een slim watersysteem uitgewerkt worden. Zie ook 315 en 363	Voorbeelden: 1. zoet water (ijsselmeer is niet altijd geschikt/beschikbaar; 2. spaarwatertechnieken (zoetwatersnib behouden); 3. zoet water aanvoeren; 4. Door het slootwater op peil te houden, wordt verzilting niet verder versnelt.	alle	DP 1,2,3	Waterbeheer en Landbouw		P, W, L																
76	603		Ontwikkeling Bolsterdijkje	R	lijn 2	Toegankelijk maken en onderzoek mogelijkheden zwemgelegenheid		SWWT	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		IFG														Komt vanuit de recreatiewerkgroep van Dorpsbelang Ternaard - Initiatief gaat op in ID516		
77	323		Ontwikkeling grondinstrumentarium	Z	lijn 3	Ontwikkelen van een tool om interdisciplinaire relaties te monitoren (biodiversiteit, verzilting, economische gevolgen verzilting, zeespiegelstijging etc.)		alle	DP 1,2,3	Be gebiedsproces		P														Een gezamenlijke visie van overheden, grondeigenaren en natuurorganisaties op beleving van het kustgebied (gastheerschap) gezamenlijke beheer- en toezichtspanning	Staat niet ingetekend op de kaart	
78	504 (MEF)		Ontwikkeling Hoek van de Bant & Lauwersmeergebied	Z	lijn 3	kunnen initiatieven in ondergebracht?			DP 3	Overige		P														In het krw project van 2015 (of zo iets) zijn de natuurvriendelijke oever gerealiseerd. Wordt groot onderhoud hier bedoeld. Volgens mij functioneren de mvo's naar behoren maar dat kan *** beter beoordelen.		
81	601	MKK-0078	Op pad langs it Waad	KE-0192	lijn 1	De fietsroute langs de dijk is een initiatief om de dijk of de bijbehorende onderhoudswegen langs het gehele tracé fietsbaar te maken. Hiervoor is afstemming	Op pad langs it Wad		DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur																(01-06) - Mogelijke koppeling aan nr. 605 Pad langs de Eendenkooi?	Oppakken vanuit Pad langs it Waad, valt buiten scope dijkersterking. Van deze lijst maar niet uit het oog.	
82	533	KE-0152	Openluchttheater		lijn 3	Onderzoek met Stichting Oud Hermans de mogelijkheden voor een permanent openluchttheater nabij de dijk, ter hoogte van Koehool.		alle	DP 1	Be gebiedsproces																Samenvoegen met id 548, Grit Hermans, zoeken naar een locatie		
85	540	KE-0183	Oude trap Wierum	MKK-0102	lijn 2	Herstel de oude dijktrap bij Wierum		SWWT	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		?															(26-04) Verschillende belangen: eigenaar onbekend	
86	605		Pad langs de eendenkooi	Z	lijn 2	Wandelpad rond Ternaard. Tevens wens (KE-0063) voor toekomstige verzilting van Ternaardseis.	Op pad langs it Wad	SWWT	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		Stb															(01-06) - Mogelijke koppeling aan initiatief nr. 601 Op pad lûns it Waad? - initiatief samenvoegen met ID516	
87	526	KE-0133	Parkeerplaatsen		lijn 2	Realiseer nieuwe parkeerplaatsen bij Wierum. Het huidige aantal parkeerplekken is niet voldoende voor de bewoners en recreanten.	Mobiliteit, bereikbaarheid	alle	DP 3	Be gebiedsproces																	Projectsheet	
89	61		Peilbeheer i.r.t. verzilting	Z	lijn 3			alle	DP 1,2,3	Waterbeheer en Landbouw		W															Kan vervallen, combineren met bufferzone verzilting id 33	
88	520	KE-0067	Plaats bankjes	MKK-0092	lijn 1	Voeg meer bankjes toe aan de dijk.	Op pad langs it Wad		DP 1,2,3	recreatie, toerisme en cultuur																		
90	11	MKK-0082	Rastering voor schapen		lijn 2	Rastering voor schapen op de dijk			DP 1,2,3	Be gebiedsproces																	Samenvoegen met andere initiatief voor schapen: "Schaduwplek schapen" (#519, #KE-0061, MKK-0091)	
91	561		Realisatie TOP		lijn 3	Toeristisch Overstappunt: zoekgebied St.Annaparochie-Oude Bildtlijn	Paad lûns it waad		DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Gemeente Waadhoeke																
92	513	KE-0029	Recreatiemeer	raakvlak	lijn 2	Realiseer een meer in noordwest. Rondom een beheers van recreatie. Andere voorbeelden zijn klei voor dijkophoging, zand voor handel, waterbergingsoppervlak		KN	DP 1																		Opm. *** Kan oerf. Wordt niet genoemd als actiepoint of prioriteit in zowel de nota Toerisme als de Watersportnota Waadhoeke.	
94	519	KE-0061	Schaduwplek & rastering schapen	MKK-0091	lijn 1	Bescherm de schapen op de dijk beter tegen de hitte, door bomen of andere schaduwplekken te plaatsen.			DP 1,2,3	Be gebiedsproces																	Gecombineerd met initiatief "rastering voor schapen" #11, MK-0082)	
96	663		Sense of Place	raakvlak	lijn 2	Verschillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Herstel pier Kromme Horne	SWWT	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		Sop, P, G	onderzoek en procedures lopen														Het getijdenbad is een natuurlijk zwembad in zee dat tijdens hoog water volloopt, met een "beheersd" spoelgat. Er wordt een dam de "Waddeceen" in gepland, waar dan aan het eind stroming ontstaat. Die stroming vormt dan een spoelgat, waarbij gezwoemen kan worden. Tijdens een enquête in 2017 werd duidelijk dat het dorp wel te porren is voor het plan. De initiatiefnemers hoorden in 2018 nog een aanpak bij de provincie in te dienen, het is onduidelijk of dit ook gebeurt is. Is gekoppeld aan de Kromme Horne	
97	608		Sense of Place alle Sense of Place projecten zijn als aparte initiatieven opgenomen	R	lijn 2	Verschillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Naam 6	alle	DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur		P, Sop																
99	649	MKK-0079	Sloep overgang behouden	mkk	lijn 2	Bij monument Fiskers Huisde realiseren en storm sein toevoegen. Detailsuivering. Maar rekening mee houden in overgang met eestland		PM	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		MF															Samenvoegen met initiatief #535 (KE-0160) Historische Opgang Reddingsboot	
101	564		Starbam Zwarte Haan		lijn 3	Ontwikkeling van een sterrenobservatorium, 5 trekkerhutten en een nachttuin.			DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Kunstwerk en Restaurant															Zit nog in de planfase,	
102	523	KE-0117	Stormsein op nieuw toevoegen op dijk	MKK-0095	lijn 2	Plaats op nieuw het stormsein nabij Moddergat op de dijk.			DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur																	Samenvoegen met initiatief #535 KE-0160 Historische opgang reddingsboot	
103	513	KE-0026	Terpelanden met veedersontwikkeling		lijn 2	Realiseer een bufferzone van terpelanden in het Waddegeest, zo'n 5 km uit de kust. De tussenliggende lagune staat onder invloed van getijden waar afzetting			DP 1,2,3	Be gebiedsproces																	Ingebracht door pachter/eigenaar FB, past niet in PAGW/HWBP opgave en in N2000 beheerplan.	
106																												

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	N	O	P	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AX	AY	
	Dhr	ID (KMA)	Ambitie/project	Typering	Strategielijn	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Ditvak	Thema	Bron/Initiator	Eigenaar	Planning	Actoren		Bewakosten	Verantwoording	Werkzaamheden	Met welke	Subproject	Subproject	Dekking	Realisatie	Financieringsbron		format gebiedsproces		
107		651	Terpen en Wierden project	Z	lijn 3	Aankopen van terpen en wierden bij Paesens		PM	DP 3	Overige		?														(26-04) - Eigenaarschap onbekend en wordt uitgezocht (01-06) - Op dit moment nog geen vervolgproject Terpen & Wierdenland P		
108		510	KE-0046 Toegankelijkheid t Schoor	zelfstandig	lijn 3	Maak t Schoor beter toegankelijk door het 'bolstendykje' begaanbaar te maken, een wandelpad langs de Eenderlooi richting Vieburten te realiseren, en parkeerruimte te maken. Denk ook aan kleinschalige recreatie, zoals een strandje. In de buurt van de dijk, heeft mogelijk lokaal invloed op het ontwerp	bereikbaarheid, mobiliteit	PM, SWWT, KN	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur	dorpsbelangen vanuit sessie SWT															Van wie is dit initiatief? WF De gemeenteraad wil graag de alldyk en de weingaten behouden		
109		610	Toevoegen parkeermogelijkheden (Ternaard)	R	lijn 2				DP 1	Natuur																Geen PAGW, valt af volgens notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1 Ingebracht door IFG. Nagaan of deze opgenomen is in N2000 beheerplan. *** neemt contact op met IFG wat hiermee te doen.		
111		2	MKK-0061 Uitbreiden kwelder Westhoek		lijn 1	Het uitbreiden van de bestaande kwelder (bij Westhoek draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden																				Geen PAGW, valt af volgens notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1 Ingebracht door IFG. Nagaan of deze opgenomen is in N2000 beheerplan. *** neemt contact op met IFG wat hiermee te doen.		
112		562	Vaarroute Oude Bildtzijs-StAnnaparochie		lijn 2	Vaarroute Oude Bildtzijs-StAnnaparochie opwaarderen naar vaarklasse F			DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Gemeente Waadhoeke														Onduidelijk hoe deze vaart moet lopen => navragen bij wie?		
113		650	MKK-0097 Het tweede sloot Peazemerlannen	KE-0161	lijn 1	It Fryke Ges heeft de bestuursopdracht ingediend om een hekwerk aan de buitenzijde van de dijk in sectie 7 bij Paesens te vervangen door een hekwerk. Het hekwerk blijft na		PM	DP 3	Overige	IFG	IFG														Samenvoegen met andere initiatieven Peazemerlannen: 'Gebiedsproces Peazemerlannen' #667.		
116		572	MKK-0085 Verbeteren onderwatersubstructuur	KE-0174	lijn 1	Het verbeteren van de onderwatersubstructuur is een gebiedsmaatregel met als doel een gezonde leefomgeving te maken voor speciale inheemse soorten en het versterken van de biodiversiteit.			DP 1, 3	Natuur																Geen PAGW, valt af volgens notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1. Koppelen aan id 510, kanaal Westhoek-Zwarte Haan		
118		537	KE-0164 Verbind wandel- en fietroutes		lijn 3	Verbind wandel- en fietroutes met elkaar.	op paad langs it wad	alle	DP 1,2,3	8e gebiedsproc																		
119		684	MKK Verbinden (nieuwe) faciliteiten op de dijk en dijkopgangen	R	lijn 1	Verbinden met achterland en concentreren recreatieve infrastructuur, zie ook dijkopgangen en 63. Dorpsomgeving met op de kruin een beleving van binnen en buitendijks landschap.	Op paad langs it Wad	alle	DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur		P, WF, G																
120		46	MKK-0099 Verbinding binnendijks-buitendijks voor roofvogels		lijn 2	Exakte ingreep en ecologische meerwaarde niet geheel duidelijk.			DP 1,2,3	Natuur																Ingebracht door wadvogel werkgroep. Onderdeel van PAGW opgave maar niet opnemen als aparte maatregel		
121		549	KE-0053 Vergroot toegankelijkheid		lijn 2	Vergroot toegankelijkheid van de dijk, ook voor mensen met een lichamelijke handicap die zijn aangewezen op een scootmobiel of een rolstoel	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	8e gebiedsproces																Kan vervallen, zelfde als ID553	Zelfde als 553, kan vervallen	
122		553	MKK-0110 Vergroot toegankelijkheid	KE-0053	lijn 1	Vergroot toegankelijkheid van de dijk voor mensen met een lichamelijke beperking die zijn aangewezen op een scootmobiel of een rolstoel.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur																		
123		543	KE-0144 Verkeer Zwarte Haan		lijn 2	Verbeter de verkeerssituatie en het parkeren rond Zwarte Haan. Er ontstaan gevaarlijke situaties, er is weinig handhaving en de wegen in het gebied.		KN	DP 1	8e gebiedsproces																	Samenvoegen met id 563, verkeersmaatregelen Zwarte Haan	
124		563	Verkeersmaatregelen Zwarte Haan		lijn 3	Verkeersmaatregelen om inwoners tegemoet te komen in de ervaren overlast door bezoekersverkeer	bereikbaarheid, mobiliteit		DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Gemeente Waadhoeke															Zit nog in planfase, verwachte uitvoering in 2023 Combineren met vervallen id 531, KE 0144	
125		560	Vermakting [REDACTED] & [REDACTED]		lijn 3	Projectplan vermarkting [REDACTED] en [REDACTED] in StAnnaparochie. Nieuwe en actualiseren van oude wandel, fiets en vaarroutes onderdeel van projectplan + nieuw mogelijk.			DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Stichting [REDACTED] & [REDACTED]																
127		570	MKK-0076 Vispassages	KE-0194	lijn 2	Vispassages kunnen de visinfrastructuur te verbeteren. Een vispassage is een schuif, stuw, gemaal of vishevel waarbij zoet- en zoutwater kunnen vermengen en vissen vrij kunnen passeren.			DP 3	Natuur		PAGW															Niet bij Holwerd aan zee zie notitie PAGW maatregelen, wel bij Wierum, dp 3	
128		523	KE-0068 Vogeluitkijpunten	MKK-0093	lijn 1	Plaats beschutte vogeluitkijpunten (vogelhutten). Daardoor hoeven vogelspotters niet de kwelder in.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur																		
129		670	Wandelpad zomerkade Peazemerlannen	R	lijn 2	Benutten van aanwezige zomerkades voor begrazing en beleving in kwelders.		PM	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		IFG															Onderdeel van Wij en Wadvogels, is belegd, trekker is IFG Samenvoegen met andere initiatieven Peazemerlannen: 'Gebiedsproces Peazemerlannen' #667	
130		515	KE-0039 Wegen/fietspad verbreden		lijn 2	Maak de wegen op en rond de dijk breder en dus veiliger. Ze zijn nu te smal, zeker als toerisme voor meer drukte zorgt.	Mobiliteit, bereikbaarheid	alle	DP 1,2,3	8e gebiedsproces																		
131		600	Winning grondmateriaal, combineren met initiatief 5 "natuurlijke plas van Kleiputten".	R	lijn 3	Grondmateriaal winnen voor (toekomstige) dijkversterking uit laagte in het landschap (bij Wierum en Paesens Moddergat).		PM, SWWT	DP 3	8e gebiedsproces		P, PAGW															IFG denkt binnendijks mee over twp's en is beschikbaar voor gesprek over beheerrol.Terpen? of voor vogels? zie regel 23 Ook opgenomen als PAGW maatregelen, zie notitie zeef 1. Ook opgenomen als PAGW maatregelen, zie notitie zeef 1 -> als onderdeel van "natuurlijke plas van kleiputten maken"Zie voor de PAGW opgave het PAGW-proces/vka-pagw Gecombineerd met maatregel id 5	
132		547	Woonherstel leefomgeving Waadhoeke	Z	lijn 3	Plannen om oude huizen en gebouwen op te (laten) knappen		KN	DP 1	Overige		G																
134		304	Zoetwaterlens behouden	zelfstandig	lijn 3	Ten behoeve van verzilting de zoetwaterlens in de bodem behouden. Zie eerder opmerkingen bij verzilting, graag deze initiatieven combineren.		SWWT	DP 3	Waterbeheer en Landbouw		Boeren zelf															(01-06) Koppeling aan gebiedsproces Ternaard?	
135		45	Zoet-zout verbindingen met brakke overgangszones	R	lijn 2	Creëren van een overgangszone aan de binnenzijde van de dijk, waarin de overgang tussen Waddenzee en achterland geleidelijk wordt gemaakt (nat-droog en zoet-zout).		Bantpolder	DP 3	Natuur		PAGW															Opgenomen in notitie Maatregelen PAGW zeef1. (Zie voor de PAGW opgave het PAGW-proces/vka-pagw)	

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
1											
2											
3	lijn3 =										
	Dir	Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
4											
5		1	Dubbele dijk concepten	Dubbele dijk creëren (binnenwaarts, tweede dijklijn) als onderdeel van de primaire kering, waarbij het gebied tussen beide dijken meer invloed krijgt van de Waddenzee en dus een functieverandering naar meer natuur.	Richting 2050. Gebied tussen dubbele dijk is een brakke overgangszone met pioniervegetatie, paaiplaatsen voor vis, en rust-en natuurgebied voor vogels. Kan gecombineerd worden met kansen voor landbouw en recreatie (Zie PAGW notitie).	alle Holwerd aan Zee (Dp2), tussen Holwerd en	DP 2, 3	Draagt bij aan alle waarden, natuurlijke ophoging kan bijdragen tegen verzilting (tbv landbouw)		PAGW, HaZ	
6		2	Uitbreiden kwelder Westhoek	Het uitbreiden van de bestaande kwelder bij Westhoek draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden			DP 1	voegt niets toe, draagt niet bij aan HWBP, natuurwaarden zijn uniek, niets aan veranderen			
7		5	Natuurlijke plas van dijksputten maken, ook als hoogwatervluchtplaats binnendijks en als broedeiland	Ontwikkeling van binnendijkse poelen t.b.v ecologische waarde voges en vis + grondmateriaal op voor de dijkversterking. Tevens als hoogwatervluchtplaats en broedeiland binnendijks	Kleiputten met ecologische zone van ongeveer 10-15 ha, voor overtiende vogels en vissen. Klei kan gebruikt worden voor de dijkversterking (zie PAGW Notitie, Plan Swiet Wetter Wierum-Ternaard)	Alle	DP 1,2,3	Zit in de PAGW maatregel		PAGW en WSF	
8		7	Dichtslibben teensloot buitenzijde	Het op natuurlijke wijze laten dichtslibben van de teensloot buitendijks heeft mogelijk effect op de veiligheidsopgave.			DP 2	Is deze sloot noodzakelijk? Waarschijnlijk niet voor brede dijk variant.		*** weet wie dit ingebracht heeft	
9		15	Zoet-zout verbindingen met brakke overgangszones	Creëren van een overgangszone aan de binnenzijde van de dijk, waarin de overgang tussen Waddenzee en achterland geleidelijk wordt gemaakt (nat-droog en zoet-zout).		Bantpolder	DP 3	Zit in derde tranche PAGW, buiten de scope van dijkversterking			
10		17	Kwelders ontwikkelen	Het uitbreiden van de bestaande kwelder draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden			DP 3	Waar het logisch kan vanuit het natuurlijk systeem, is dit mogelijk, valt nu buiten de scope van KLM.		WSF wil in toekomst meer naar groene dijk variant. Waadhoek heeft dit vanuit een politieke motie ingebracht.	
11		26	Holwerd aan Zee	Holwerd aan Zee is een los staand project om water het binnenland in te laten ten behoeve van recreatie en ecologische kansen en als pilot voor verziltingsvraagstukken.	Drie opties: (1) dichte dijk, alleen dijkversterking, (2) integraal alles (HaZ) meenemen) (3) PAGW opgave meenemen.	HaZ	DP 2	x, zit in ecologische perspectief en PAGW	x	x	
12		27	Dijk om Holwerd aan Zee	Primaire waterkering om het meer van Holwerd aan Zee te leggen.		HaZ	DP 2	x	x	x	
13		28	Groene Dijk	Asfalt weghalen en dijk groen maken met name bij Holwerd (omdat hier voorland is)			DP 2	wordt meegenomen in het VKA			
14		31	Versterken dynamiek kwelders	Meer dynamiek toestaan in de kwelders door barrières weg te halen voor ecologische meerwaarde.	Harde structuren te vervangen voor zachte voor ecologische meerwaarde. Aanvullend hierop ook onderzoek naar creatie van luwe plekken.	FB	DP 2	Zit in de bouwsteen ecologisch perspectief			
15		33	Bufferzone verzilting	Zoet en zoutwater scheiden door middel van een bufferzone langs de dijk.		alle	DP 1,2,3	Onderdeel van zoetwaterstrategie en natuurkwaliteit		aanhaken bij SWT, provincie pakt regie	
16		42	Natuurvriendelijke oevers teensloot binnendijks	Het natuurvriendelijker inrichten van de diepe teensloot in dijksectie 2 en 3 heeft ecologische meerwaarde. Een brede binnendijkse teensloot met flauw talud in sectie 1 draagt bij aan een geleidelijke overgang tussen het Waddengebied en het land. Verbreding van de dijksloot (ongeveer 15 m meer in dwarsdoorsnede) levert meer ruimte op voor recreatievaart in het gebied.		KN, FB	DP 1,3	Onderdeel van zoetwaterstrategie en natuurkwaliteit en opvaartenplan			
17		43	Afgraven hoge kwelders	Afgraven hoge kwelders ter verbetering ecologische waarden op kwelders.	Materiaal kan gebruikt worden voor dijkversterking.	FB	DP 2	Onderdeel van PAGW, waar is het logisch? Biedt kansen voor klei voor de dijk	piek		
18		46	Verbinding binnendijks- buitendijks voor roofvogels	Exacte ingreep en ecologische meerwaarde niet geheel duidelijk.			DP 1,2,3	Onderdeel van ecologisch perspectief, wordt niet specifiek benoemd		wel communiceren naar Waadrane	
19		51	Getijdenpoelen in steenbestorting	Getijdenpoelen in de teenbestorting zijn waterdichte bakken (breuksteen ingegoten met gietasfalt) in de getijdenzone waarin tijdens laagwater zeewater blijft staan. Het doel van een getijdenpoel is vestigingsmogelijkheden voor diverse	PAGW maatregel harde dijk		DP 1, 3	Zit als inpassingsmaatregel in VKA			
20		52	Hard substraat	Het aanleggen van hard substraat op de dijk is een inpassingsmaatregel met als doel de biodiversiteit te vergroten door een gunstige leefomgeving te maken voor speciale inheemse soorten. Het gaat om de bekleding aan de buitendijkse zijde	PAGW maatregel harde dijk		DP 1, 3	Zit als inpassingsmaatregel in VKA			
21		58	Herstel opvaarten, doortrekken vismigratie binnendijks	Herstel opvaarten voor recreatievaart/ vismigratie als onderdeel van groen blauwe dooradering.	Ecologische inrichting van oevers, positief effect op vismigratie, grond en klei voor dijkversterking, versterking biodiversiteit.	alle	DP 1,2,3	Draagt bij aan alle waarden,	Brede welvaart, onder visie/nota R&T Waadhoeke en Sint-Annaperochie. Ook bij zoetwaterstrategie.	Komt uit Wierum maar ook graag spiegelen in Waadhoeke. FPW heeft toegezegd dit op te pakken, regie en coördinatie. Past ook want is integraal. Aandachtspunt: nog geen geld, maar dat is dan de opdracht. Juist door het gezamenlijk op te pakken kunnen we bestuursmatige dekking en capaciteit krijgen. Het gaat hier om een eigenaar nodig.	
22		65	Herstel Alddyk	Herstellen van de coupures in het oude dijktracé en koppelen dit aan een eenduidig beheer gericht op een bloemrijke dijk die naast de agrarische waarden daarmee ook bijdraagt aan biodiversiteit.		PM	DP 3	Ruimtelijke kwaliteit		Dorpsbelangen Anjum en landschapsbeheer terkken dit. Wordt al opgepakt. Geen relatie met de dijk nu.	
23		304	Zoetwaterlens behouden	Ten behoeve van verzilting de zoetwaterlens in de bodem behouden. Zie eerder opmerkingen bij verzilting, graag deze initiatieven combineren		SWWT	DP 3		Zoetwaterstrategie.	Voor het proces, niet meer van verzilting spreken maar zoetwaterstrategie!	
24		310	Zilte teelt op voorland	Zilte teelt op voorland geeft een agrarische functie aan delen van de kwelders.		FB	DP 2, 3			Vanuit KLM hoeven we er niks mee. Wel een element voor toekomst, gesprek, creëren van draagvlak.	
25		312	Ophogen zomerdijk	Ophogen van de zomerdijk inclusief de infrastructuur die nodig is om de gronden te bereiken. Tegengaan zoute kwel. Zomerpolder behouden als agrarisch, cultuurhistorisch en weidevogel gebied.		FB	DP 2	Ecologisch perspectief		Ingebracht door pachters. Gesprek wordt gevoerd. Staat los van KLM proces. Maar sluit aan bij ecologisch perspectief. Schuarpunt: ruimtelijke ordening en wet-en regelgeving grond.	

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
lbnr.		Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
4											
	316	Piekafvoer aansluiten op Holwerd aan Zee	De aanleg van Holwerd aan Zee vraagt om aanpassingen in het watersysteem. Zo kan bijvoorbeeld piekafvoer afgeleid worden naar Holwerd aan Zee.		HaZ	DP 2		Zoetwaterstrategie	Hoort bij Holwerd aan Zee	Provincie (opgave water, bovi en NPLG) en FPW	
26											
	320	Groen/blauwe dooradering (Smart? wat is initiatief)	De dijk als ruggengraat voor een groen/blauwe dooradering. Sluit aan op ecologische meerwaarde en het tegengaan van verzilting (watersysteem en doorspoelen van sloten). Is tevens een opgaa in de regiodeal natuurinclusieve landbouw.		alle	DP 1,2,3		Zoetwaterstrategie en ecologisch perspectief			
27											
	321	minder maaien op de dijk	Minder vaak maaien op de dijk beschermt de grond tegen zon/droogte en langer gras houdt dauw vast.			DP 1,2,3				Opmerking. Hoeft niet serieus mee te nemen.	
28											
	323	Ontwikkeling grondinstrumentarium	Ontwikkelen van een tool om interdisciplinaire relaties te monitoren (biodiversiteit, verzilting, economische gevolgen verzilting, zeespiegelstijging etc.)		alle	DP 1,2,3				Niet de kern van FPW. Wij kunnen hier niets mee.	
29											
	325	Groen/blauwe diensten	Uitwerken van verdienmodellen voor groen/blauwe diensten		alle	DP 1,2,3				Goed idee. Dit is een 'Hoe' vraag. Nemen we mee in de uitwerking.	
30											
	329	Kwelders gebruiken voor jongvee	Kwelders in agrarisch gebruik nemen.		FB, PM	DP 2, 3	X	X	X	X	
31											
	334	Ontwikkelen en (her)inrichten slim watersysteem	Om verzilting tegen te gaan dient een slim watersysteem uitgewerkt worden. Zie ook 315 en 363	Voorbeelden: 1. zoet water IJsselmeer is niet altijd geschikt/beschikbaar; 2. spaarwatertechnieken (zoetwaterlens behouden); 3. zoet water aanvoeren; 4.	alle	DP 1,2,3		Zoetwaterstrategie		Provincie (opgave water, bovi en NPLG) en FPW	
32											
	340	Verbetering afwatering zomerpolders	Waterafvoer is een probleem op deze monotone vlakte, dus mogelijk drainage maatregelen verkennen		FB	DP 2		Ecologisch perspectief		Niet apart op de lijst, wordt meegenomen in ecologisch perspectief.	
33											
	342	Ganzendruk binnendijks verminderen door aanleg natuur buitendijks	Zorg voor natuur buitendijks zodat ganzen daar meer eten vinden		FB	DP 2				Niet gekoppeld aan dit proces. Draagt wellicht wel bij voor draagvlak van landbouwers, maar maatregelen kloppen niet. Evt meenemen in gesprekken.	
34											
	501	Aanbod Wadloopcentrum gebruik terrein.	Voor biodivers inrichten of kleiwinning. Mogelijkheid voor nachttuin concept met EMF.	?????	FB, SWWT	DP 3	Verplaatsing is nodoge ikv dijkversterking, dijkspunt verdwijnt, brede welvaart			WSF	
35											
	503	Netwerk landbouwverkeer	Kwaliteitsnetwerk Landbouwverkeer uitvoeren		alle	DP 1,2,3	Mobiliteit, bereikbaarheid				
36											
	505	Aanleg golfbreker	Leg een lage dijk of golfbreker aan op enige afstand van de zeedijk. Dit verlaagt de golfoploop en biedt kansen voor de natuur en beleving daarvan.		KN,KLM	DP 1,2,3	x idee ingebracht, niet haalbaar en voegt niets toe	X	X	X	
37											
	506	Bereik zoetwater	Het versterken van gebieden voor WaDvogels en voor vismigratie dient gecombineerd te worden met een groot bereik van zoetwater diep in de boezem, tot aan de Grote Wielen en het Lauwersmeer.		alle	DP 1,2,3		Zoetwaterstrategie, natuur/ecologisch		Uitwerking van PAGW en ecologisch perspectief.	
38											
	507	Fietspad buitenzijde	Realiseer een fietspad aan de buitenzijde van de dijk vanwege het uitzicht op het wad. Op sommige delen kan de fietsverbinding op de buitenzijde liggen. Dit is echter geen uitgangspunt voor Op	op paad langs it wad	alle	DP 1,2,3	Hoort bij ambitie: beleven van de waddenkust,		Als onderdeel van Paad lans it Waad	Paad lans it Waad is niet alleen het fietspad! Gemeente koppelt terug naar initiatiefnemers. ████████ zoekt uit van wie dit initiatief komt.	
39											
	508	Haven nabij Holwerd	Realiseer een (jacht)haven voor recreatie bij Holwerd		HaZ	DP 2				HaZ, geen verantwoordelijke. Valt af.	
40											
	510	Kanaal Westhoek - Zwarte Haan	Herstel het kanaal tussen Westhoek en Zwarte Haan als zwemplek, voor sportvissen, zoetwaterbuffer voor landbouw en ecologische functie. Natuurvriendelijke inrichting oevers, onderwaterstructuren.		KN	DP 1		Zoetwaterstrategie		Zoetwater als drager, maar past ook bij andere opgaven. Co-creatie. Nog onduidelijk wie logische trekker is.	
41											
	511	Kleirijperij	Realiseer een kleirijperij. Slibwinning voor de dijk, door middel van kwelderwerken, heeft mogelijk invloed op het oplossen van de veiligheidsopgave.	vervallen als MKK KLM (overzicht mkk LRelatics 20220302)	alle	DP 1,2,3				Moet worden uitgezocht, vanuit bouwsteen Grond/Slip/Bodem onlogisch dat deze vervallen is. Vanuit markt/samenleving zijn er initiatieven die hierbij willen aansluiten, dus nodig dat het nu meegenomen.onderzocht wordt. Onderzoeksvraag voor Wetterskip.	
42											
	515	Wegen/fietspad verbreden	Maak de wegen op en rond de dijk breder en dus veiliger. Ze zijn nu te smal, zeker als toerisme voor meer drukte zorgt.		alle	DP 1,2,3	Bereikbaarheid, mobiliteit.	Brede welvaart. Ook belangrijk voor dijkversterking (vrachtwagens voor bouw etc)		Moet nog keuze over gemaakt worden: verbreden of verleiden om op actieve manier dijk te bereiken. Gemeenten verantwoordelijk.	
43											
	516	Toegankelijkheid 't Schoor	Maak 't Schoor beter toegankelijk door het 'bolstiendykje' begaanbaar te maken, een wandelpad langs de Eendenkooi richting Visbuurten te realiseren, en parkeerruimte te maken. Denk ook aan kleinschalige recreatie, zoals een strandje.	Op paad langs it Wad	SWWT	DP 3	Leefbaarheid	Brede welvaart.		Gemeenten. Meenemen in Swiet Wetter Wierum-Ternaard?	
44											
	517	Gebiedseigen beplanting herstellen	Herstel de gebiedseigen opgaande beplanting en struiken die zijn verdwenen door ruilverkaveling. Daarmee wordt het landschap aantrekkelijker, en vanuit ecologisch oogpunt is er een grote			DP 1,2,3	Ruimtelijke kwaliteit			Agrarische collectieven, landbouw zijn hier mee bezig. Geen project binnen KLM. Meenemen bij andere projecten.	
45											
	519	Schaduwplek & rastering schapen	Bescherm de schapen op de dijk beter tegen de hitte, door bomen of andere schaduwplekken te plaatsen.			DP 1,2,3				Bossenstrategie. Gesprek is geweest.	
46											
	520	Plaats bankjes	Voeg meer bankjes toe aan de dijk.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3		Brede welvaart		Wordt invulling aan gegeven. Bankjes, bordjes, hekjes, trapjes, beleefplekken. Koppelproject voor Paad lans it Waad. Moet ook doorgaan daar waar Paad lans it Waad niet langs gaat/door gaat. Gemeente vanuit Paad lans it Waad nu trekker. Moet niet onderschat worden bij dijkversterking.	
47											
	521	Vogeluitkijkpunten	Plaats beschutte vogeluitkijkpunten (vogelhutten). Daardoor hoeven vogelspotters niet de kwelder in.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3		Brede welvaart		Wordt invulling aan gegeven. Bankjes, bordjes, hekjes, trapjes, beleefplekken. Koppelproject voor Paad lans it Waad. Moet ook doorgaan daar waar Paad lans it	
48											
	522	Infoborden, verrekijker(s)	Plaats bij museum 't Fiskershúske infoborden en verrekijkers op en aan de dijk.	Op paad langs it Wad		DP 3		Brede welvaart		Wordt invulling aan gegeven. Bankjes, bordjes, hekjes, trapjes, beleefplekken. Koppelproject voor Paad lans it Waad. Moet ook doorgaan daar waar Paad lans it Waad niet langs gaat/door gaat. Gemeente vanuit Paad lans it Waad nu trekker. Moet niet onderschat worden bij dijkversterking.	
49											
	525	Paalscherm Wierum	Renoveer het karakteristieke paalscherm bij Wierum. Bewaar de oude aspecten van het gebied.			DP 3		Brede welvaart, ook natuur maar ecologische plus is minimaal	Hoort bij Kromme Horne	Provincie (██████)	
50											

	A	C	F	G	H	I	AP	AQ	AR	AS	AT
	Dnr	Ambitie/project	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Relatie waarden	Relatie dragende projecten	Relatie positie kaartbeeld	Verantwoordelijkheid/regie	
4		564 Starbarn Zwarte Haan	Ontwikkeling van een sterrenobservatorium, 5 trekkershutten en een nachttuin.			DP 1		Brede Welvaart		Ligt al bij gemeente	
80		570 Vispassages	Vispassages kunnen de visinfrastructuur te verbeteren. Een vispassage is een schuif, stuw, gemaal of vishevel waarbij zoet- en zoutwater kunnen vermengen en vissen vrij kunnen passeren			DP 3		Natuur/ecologisch perspectief	Swiet wetter Wierum		
81		571 Evenwicht afrastering op dijk	De hekken en paaltjes op de dijk geven een rommelige uitstraling. Creëer meer landschappelijk evenwicht in de afrastering.			DP 1,2,3	Ruimtelijke kwaliteit	Brede welvaart		Provincie vanuit ruimtelijke kwaliteit. Ook met Wetterskip. Aansluiting Paad lans it Waad?	
82		572 Kruidenrijke vegetatie op dijk	Een natuurlijke vegetatie op de dijk is een inpassingsmaatregel met als doel de biodiversiteit te vergroten. Dit kan door het beperken van de graasdruk, inzaaien kruidenmengsel of aangepast maaibeheer			DP 2, 3				PAGW	
83		609 Ruiterpad	Een onverhard pad langs de voet van de dijk bruikbaar voor ruiters		FB	DP 2	x draagt onvoldoende aan brede welvaart, werkt negatief voor natuur	X	X	X	pakt dit op met WSF, indien er informeren
84		610 Toevoegen parkeermogelijkheden (Ternaard)	In de buurt van de dijk, heeft mogelijk lokaal invloed op het ontwerp		PM, SWWT, KN	DP 3	Bereikbaarheid, mobiliteit	Brede Welvaart		Gemeenten in afstemming met Wetterskip (voorjaar 2023)	
85		611 Veilig zwemmen	Aanwijzen van veilige zwemlocaties langs de dijk	tussen Nieuwe Biltzyl en Blije	FB	DP 2		Brede Welvaart		Kan niet veilig langs de dijk. Als overheid geen zwemlocaties benoemen. Mensen moeten het zelf inschatten. Vanuit provincie wel behoefte om meer zwemlocaties toe te wijzen. Verder uitzoeken, combinatie met dijksputten? Binnendijks zijn wel mogelijkheden. Provincie & gemeenten trekkers.	
86		625 Materiaal Rondweg Wanswert	Grip op grond		FB	DP 2				Loopt al.	
87		628 Zomerkades benutten	Benutten van aanwezige zomerkades voor wandelen.		FB	DP 2				Loopt al.	
88		629 Mountainbikepad	Onverharde paden langs de dijk beschikbaar voor mountainbikes		FB	DP 2				Mountainbike is niet focus van dit gebied. Draagt te weinig bij aan R&T doelen/uitgangspunten.	
89		651 Terpen en Wierden project	gaat om verhalen, verbinden en routes		PM	DP 3	draagt niet bij, valt onder beleving				
90		653 Cultuurhistorische wandelroutes	Aanleg van wandelroutes in relatie tot lokale cultuurhistorie. Landschaps Trienale?	Verbeter de fiets- en wandelroutes op of langs de dijk om recreatie en toerisme te stimuleren.	alle	DP 1,2,3	draagt niet bij, valt onder beleving, meenemen in PIiW				
91		667 Gebiedsproces Peazemerlannen	Verzameling initiatieven: 1 broedeiland. 2 wandelpad zomerkade: begrazing & beleving. 3 herstel pier Peazemerlannen. 4 meer dynamiek kwelder 5 Vee-kerende sloot Peazemerlannen 6 Kwelder gebruiken voor jongvee	3 Herstel pier richting Bantshaven, zodat kwelder toeneemt en er meer ruimte is voor natuur en beleving. 4. Meer dynamiek toestaan in de kwelders door barrières weg te halen en harde structuren te vervangen voor zacht voor ecologische meerwaarde. Aanvullend ook luwe plekke creëren. 5. Hekwerk aan de buitenzijde van de dijk in sectie 7 bij Paesens te vervangen door een vee-kerende sloot. In het hekwerk blijft (na hoogwater) afval hangen en dit vergt onderhoud voor de landeigenaren	PM	DP 3	Is eigenlijke deelgebied 3				
92		670 Opwaarderen pier Holwerd			HaZ	DP 2	wordt meegenomen in bereikbaarheid Ameland				
93		676 Grip op grond	Binnendijkse kleiwinning in de bestaande dyksputten, of nieuwe dyksputten (meerwaarde landschap) aanleggen waar als nevenfunctie ecologie kan ontwikkelen. Voor de dijkversterking levert het grondmateriaal op.	Opslagplaatsen ontwikkelen voor grondmateriaal dat voortkomt uit baggeren van o.a. opvaarten kan gebruikt worden als materiaal voor de dijkversterking.	alle	DP 1,2,3	proces				
94		684 Verbinden (nieuwe) faciliteiten op de dijk en dijkopgangen	Verbinden met achterland en concentreren recreatieve infrastructuur. zie ook dijkopgangen en 63. Dorpsommetjes met op de kruin een beleving van binnen en buitendijks landschap.	Op paad langs it Wad	alle	DP 1,2,3	Meenemen in PIiW				
95		685 Slib uit vaargeul gebruiken	Slib uit vaargeulen gebruiken als grondmateriaal voor dijkversterking.		HaZ	DP 2	grip op grond				
96		- 7 Peasens-Moddergat	Verskillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	- Lightlines - Camera Batavia - Kromme Horne			brede welvaart			afhankelijk van ontwikkelingen	
97					?	DP 3					
98	500 (NEP)	Gebiedsontwikkeling Ferwert Hegebeintum?			FB	DP 2	Brede welvaart, FPW is trekker ism gemeente				
99	504 (NEP)	Ontwikkeling Hoek van de Bant & Lauwersmeergebied	kunnen initiatieven in ondergebracht?			DP 3	in later stadium verkennen				
100	580 (NEP)	Veeveiligheid NFB	Maatregelen voor veilige afvoer van vee bij hoog water buitendijks.		FB	DP 2	wordt meegenomen in reguliere overleggen tussen beheerder, eigenaars en pachters				
101	601	Op pad langs it Waad	De fietsroute langs de dijk is een initiatief om de dijk of de bijbehorende onderhoudswegen langs het gehele tracé fietsbaar te maken. Hiervoor is afstemming	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	clusteren				
102	608d	Dijk van een Wijf	Verskillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Sense of Place		DP 1	Brede welvaart			gemeente/provincie	
103	608d	Lightlines	Verskillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Sense of Place	?	DP 2	brede welvaart				

[illegible]

[illegible]

	A	B	C	D	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AL	AK	AL	
		ID KLM		Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Locatie	Categori ering	Dijkv ak	Programma lijijn	Bevoe ndigings niveau	Maatn g NE-F	Provincie NE-F	Regio NE-F	Kosten investering	Kosten BBO	Trekker	m2 (in ha's)	m3	Instrument	Planologisch	Adres		Kosten (orde grootte)*6	Dekking (o, nee, nog niet)*7	Medefinanciering (schotting percentage)*7	Risico's & kansen *8	Beoordeling	Combinering	Subsidie	Wat-om-Werk	Subsidie	Planologisch			format gebiedsproces		
3		52	MKK-0066	Hard substraat	Het aanleggen van hard substraat op de dijk is een inpassingsmaatregel met als doel de biodiversiteit te vergroten door een gunstige leefomgeving te maken voor speciale inheemse soorten. Het gaat om de bekleding aan de buitendijkse zijde. Herstel onderwaternatuur. 6.1.1. en 6.1.4 in notitie inhoudelijke analyse PAGW	Robuuster inrichten van het zoetwatersysteem. Zoetwaterbeschikbaarheid.		lijn 1	DG 1, 3	Ecologie		Positief	N	G				PAGW/WSF																			Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen, notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1 onder "dijk"	
14		58	MKK	Herstel opvaarten	Herstel opvaarten voor recreatievaart als onderdeel van groen blauwe doordering. Koppelen mogelijk vispassage PAGW, grondbehoefte KLM, opgenomen als PAGW maatregelen in notitie zeef1 voor alle gebieden. - Gebruik i.r.t. klimaatadaptatie. - Profileren, herstel watersysteem. Baggeren, verbreden, op diepte terugbrengen. KRW opgave. Te combineren met id 22, "natuurvriendelijke onderwaterbekleding Kouwe Faert".	Gaat bij DG 1 om vaarrondje Bild langs St. Anna. Vooral veel maaiwerk aan waterplanten. Denk aan relatie met vismigratie		alle	lijn 2	DG 1	Zoetwaterstrategie							PF + gem. Waadh.	scope voor Wadhoeke moet nog bepaald worden, m2 dus ook niet in schatten. Meenemen in de zoetwaterstrategie								WF Kans is het realiseren van groen blauwe diensten zoals verwoord in het amb (agrarisch natuurbeheer). Deze doordering kan wellicht gedeeltelijk gefinancierd worden door regionaal noordelijke kleischil									26-04) Koppelen mogelijk vispassage PAGW, grondbehoefte KLM, opgenomen als PAGW maatregelen in notitie zeef1 voor alle gebieden. Gecombineerd met id 22, "natuurvriendelijke onderwaterbekleding Kouwe Faert".		
15		58	MKK	Herstel opvaarten (SWWT)	Herstel opvaarten voor recreatievaart als onderdeel van groen blauwe doordering. Koppelen mogelijk vispassage PAGW, grondbehoefte KLM, opgenomen als PAGW maatregelen in notitie zeef1 voor alle gebieden. NE-F: Ophogen brug Hallum in Ljouwerterdyk, zodat de vaarweg Hallumerfoort doorgetrokken wordt naar gemaal De Heining.	Als basis van SWWT, te koppelen aan vishevel/vispassage (59, 570) is opgenomen als PAGW maatregelen in notitie zeef 1 voor alle gebieden. Biedt kansen voor grondbehoefte dijkersterking. Onderzoeken koppelmansen toegevoegde waarde zoetwaterplan. - Gebruik i.r.t. klimaatadaptatie. - Profileren, herstel watersysteem. Baggeren, verbreden, op diepte terugbrengen. KRW opgave. Te combineren met id 22, "natuurvriendelijke onderwaterbekleding Kouwe Faert".		alle	lijn 2	DG 3	Brede welvaart	Positief. Dit heeft voor gemeente top prioriteit. Combineren met natuurlijke oevers. Inclusief uitmalen brakwater bij vismigratie Wierum.	H	R (met provincie)	regiodeal-document	regiodeal-document	PF + gem. Waadh.	Hoeveel verbreding wordt gevraagd? Is er grond nodig voor de bruggen/sluisen?	Vooraf dieper maken						zie masterplan			WF Kans is het realiseren van groen blauwe diensten zoals verwoord in het amb (agrarisch natuurbeheer). Deze doordering kan wellicht gedeeltelijk gefinancierd worden door regionaal noordelijke kleischil									26-04) Koppelen mogelijk vispassage PAGW, grondbehoefte KLM, opgenomen als PAGW maatregelen in notitie zeef1 voor alle gebieden. Gecombineerd met id 22, "natuurvriendelijke onderwaterbekleding Kouwe Faert".	
16		59	MKK	doortrekken vismigratie binnendijks	Herstel opvaarten voor vismigratie als onderdeel van groen blauwe doordering. Ecologische inrichting van oevers, positief effect op vismigratie, grond en kiel voor dijkersterking, versterking biodiversiteit.	Koppelkansen met opvaartenplan in drager zoetwater. Kleinschalig initiatief in gebiedsproces. PAGW-notitie 6.1.5. Draagvlak breed ophalen bij dorpen en grondeigenaren. Aanpak zoals Swiet Wetter Wierum.		alle	lijn 2	DG 1	Ecologie							WF/PAGW							zie masterplan													
17		59	MKK	doortrekken vismigratie binnendijks	Herstel opvaarten voor vismigratie als onderdeel van groen blauwe doordering. Ecologische inrichting van oevers, positief effect op vismigratie, grond en kiel voor dijkersterking, versterking biodiversiteit.	Koppelkansen met opvaartenplan in drager zoetwater. Kleinschalig initiatief in gebiedsproces. PAGW-notitie 6.1.5. Draagvlak breed ophalen bij dorpen en grondeigenaren. SWWT		alle	lijn 2	DG 2	Ecologie	Positief	N	G				WF/PAGW																				
18		59	MKK	doortrekken vismigratie binnendijks	Herstel opvaarten voor vismigratie als onderdeel van groen blauwe doordering. Ecologische inrichting van oevers, positief effect op vismigratie, grond en kiel voor dijkersterking, versterking biodiversiteit.	Koppelkansen met opvaartenplan in drager zoetwater. Kleinschalig initiatief in gebiedsproces. PAGW-notitie 6.1.5. Draagvlak breed ophalen bij dorpen en grondeigenaren. Aanpak zoals Swiet Wetter Wierum.		alle	lijn 2	DG 3	Ecologie	Positief. Advies gemeente is om dit te combineren met de verbreding van de opvaarten en het uitmalen brakwater. Aandachtspunt is het belang voor de landbouw.	H	R (met provincie)				WF/PAGW	??																			
19		310		Zilte teelt op voorland	Zilte teelt op voorland geeft een agrarische functie aan delen van de kwelders.	Geen directe relatie met technisch ontwerp dijk, maar is belangrijk in gespreksvoering over koppelmansen met andere initiatieven op voorland. Kijken naar koppeling met pilots zilte teelt.	FB	lijn 3	DG 2, 3	Brede welvaart		Positief	N	G				FG																			Vanuit KLM hoeven we er niks mee. Wel een element voor toekomst, gesprek, creëren van draagvlak.	
20		312		Ophogen zomerdijk	Ophogen van de zomerdijk inclusief de infrastructuur die nodig is om de gronden te bereiken. Tegengaan zoute kwe. Zomerpolder behouden als agrarisch, cultuurhistorisch en weidevogel gebied.		FB	lijn 2	DG 2	Brede Welvaart		Negatief. Is gemeente geen voorstander van ophogen, wel voor het behoud van de zomerdijk.	N	U (raakt onze beheersverordening)				VvE																		Ingebracht door pachters. Gesprek wordt gevoerd. Staat los van KLM proces. Maar sluit aan bij ecologisch perspectief. Scherpzint: ruimtelijke ordening en wet-en regelgeving grond.		
21		334		Ontwikkelen en (her)inrichten slim watersysteem	Om verzilt tegen te gaan dient een slim watersysteem uitgewerkt worden. Spaarwatertechnieken (zoetwaters behouden, perceelsniveau, anti-verziltingsdrainage) Waterberging vergroten Boezemcapaciteit vergroten Klimaat adaptieve landbouw Waterlopen doorspoelen	Wenselijk voor toegang verzilt landbouwgronden. Draagvlak ophalen op grondeigenarenniveau + logische plek ontwaren. Zorgen voor goede borging in breder zoetwaterverhaal (BOW), Blauwe Drager, Deltaplan Zoet Water, NPLG – water & bodem sturend), kijken naar koppelmansen gebiedsproces Dongersdielen. Spaarwatertechnieken: om tot de logica van de plek te komen is kennis van individuele percelen nodig + inzetten Boeren Meten Water en Freshem. Waterberging vergroten op de lage plekken van percelen welke landbouw technisch ook niet de beste zijn. Kan nog steeds voor landbouw gebruikt worden, maar loopt eens in de zoveel tijd over. Gezamenlijk met LTO-Noord gesprek hierover voeren om juiste plekken te vinden. En koppeling ANLB en FPLG zoeken.		alle	lijn 3	DG 1, 3	Zoetwaterstrategie	Positief	H	R (met provincie + WF)				PF																				
22		501		Aanbod Wadloopcentrum gebruik terrein.	Voor biodivers inrichten of kleiwinning. Mogelijkheid voor nachttuin concept met FMF.	Belevingsplek langs de dijk, kijken naar koppeling Op paad lāns it Waad, passend bij ontwikkelingen R&T van het gebied	FB, SWWT	lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Positief	N	G				Wadloopcentrum																			NEF kan hier af. Is geen initiatief van gemeente NE-F. Is initiatief van Wadloopcentrum	
23		504		Ontwikkeling Hoek van de Bant & Lauwersmeergebied	kunnen initiatieven in ondergebracht?	In het KRW project van 2015 zijn de natuurvriendelijke oevers gerealiseerd. Wordt groot onderhoud hier bedoeld. Vervolg ontwikkeling zft in 3 ^e tranche PAGW, is nog niet definitief. De opmerking in kolom A) NE-F: Gemeente is voorstander om grote zoetout-vergang te creëren bij het Lauwersmeer.		lijn 3	DG 3	Brede welvaart								P																			In het krw project van 2015 (of zoiets) zijn de natuurvriendelijke oever gerealiseerd. Wordt groot onderhoud hier bedoeld. Volgens mij functioneren de nvo's naar behoren maar dat kan *** beter beoordelen. Maakt nu onderdeel uit van 3e tranche PAGW. Kan uit te lijst	
24																																						

	A	B	C	D	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AK	AL		
		ID KLM		Ambitie/project	Omschrijving	Opmerkingen/ Potentie	Locatie	Categori ering	Dijkoo r	Program mlij	Bron nities	Meeting NEF 7	Profiel NEF 7	Not NEF 7	Kosten investering	Kosten EBO	Trekker	m2 (in ha's)	m3	Instrument	Planing	Aandern		Kosten (orde grootte)*6	Dekking (o, nee, nog niet)*7	Medefinanciering (schatting percentage)*7	Risico's & kansen *8	Beoordelen	Conferentie	Wat met Wvot Schiedal	Subsidie	Subsidie	Planing			format gebiedsproces		
3		536	KE-0161	Aanleg R&T voorzieningen	Leg nieuwe voorzieningen aan in Moddergat, het gebied en bij museum t Fiskehuiskje, zoals een watertappunt, landpunt voor elektrische fietsen en auto's, fietsenstalling, duurzame Wadloop afspeelplaatsen bij Garnalenfabriek.	Op paad lams it Waad	PM	lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Positief. Dit wordt meegenomen in de integrale afweging voor Peazens-Moddergat	H	I			dbPM, MF, G																					
38		540	KE-0183	Oude trap Wierum	Herstel de oude dijktrap bij Wierum	Op dit moment geen duidelijke eigenaar, meenemen in gesprekken ontwerpfase dorpsbelang/dorp Wierum. Eventuele koppeling Paad lams it Waad.	SWWT	lijn 1	DG 3	Brede welvaart		Negatief. In het huidige ontwerp van de dijk veranderd er binnendijks niets. De trap en monument blijven op dezelfde plaats.	G	G			WSF																			(26-04) Verschillende belangen: eigenaar onbekend		
39		543	KE-0186	Markering Slachtedyk	Maak de aansluiting met de Slachtedyk herkenbaar vanaf de zeedijk. We vertellen het verhaal van de vijf delen van de Slachte als bijzonder startpunt of eindpunt van het 42 km lange tracé van deze dijk.	Op paad lams it Waad		lijn 1	DG 1	Brede welvaart																											Informatievoorziening, wegbewijzing	
40		544	KE-0187	Dijkplein Wierum	Bepalen wensen van beleving op de dijk, mogelijk in de vorm van dijkplein	Onderdeel van gesprekken met het dorp over dijk		lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Positief. Dit moet WF meenemen in het ontwerp van de dijk.	H	F + S			dbW																					
41		545		Benut bagger uit vaargeul	Benut bagger uit de vaargeul naar Ameland om de verkwelding tegen de voet van de dijk te versnellen.	Bouwsteen grond		lijn 2	DG 2	Brede welvaart		Neutraal. RWS moet hier een oordeel over vellen.	G	G																								
42		546		Bunker Koehool Gaat om onderhoudswerkzaamheden en informatievoorziening (bewustwording).	Sluit aan bij nota R&T gemeente Waadhoeke. I.o.m Stichting Bunker Koehool en WSF wordt gekeken of er mogelijkheden zijn om stuk onderhoud en elektrika te koppelen aan dijilversterking. Gemeente Waadhoeke + WSF stellen samen middelen beschikbaar. Wens in memo verwoord. Betonrot dak + aanleggen elektriciteit.		KN	lijn 2	DG 1	Brede welvaart							Gemeente Waadhoeke i.s.m. Stichting Bunker Koehool en WSF																			Sluit aan bij nota R&T gemeente Waadhoeke. Koppelen aan themaroute Gemalen verhalen van Sense of Place		
43		551	MMK-0103	Dijkovergang goed passeerbaar	Dijkovergang bij veerboot goed passeerbaar maken	mobiliteit, bereikbaarheid	HAZ	lijn 1	DG 2	Mobiliteit en bereikbaarheid		Positief. Er moet een veilige langzaamverkeerverbinding de Grandyk komen.	H	I (met RWS, PF, WF)			KLM																					
44		562		Vaarroute Oude Bildtzijl-St.-Annaparochie opwaarderen naar vaarklasse F. Rondje St.-Annaparochie.	Paad lams it Waad, wel afstemmen met opvaartenplan – koppelsamen met de drager Zoetwater. Gemeente Waadhoeke kijkt of een Swiet Wetter Wierum aanpak mogelijk is.			lijn 2	DG 1	Brede welvaart							Gemeente Waadhoeke	alleen maaien, geen m2 nodig.	la al op diepte																	Onduidelijk hoe deze vaart moet lopen => navragen bij wie?		
45		563		Verkeersmaatregelen Zwarte Haan	Verkeersmaatregelen om inwoners tegemoet te komen in de ervaren overlast door bezoekersverkeer	bereikbaarheid, mobiliteit		lijn 3	DG 1	Mobiliteit en bereikbaarheid							Gemeente Waadhoeke																			zit nog in planfase, verwachte uitvoering in 2023 Combineren met vervallen id 531, KE 0144 15-11-2022: gaat gemeente zelfstandig oppakken (JHA)		
46		570	MMK-0076	Vispassage (Wierum)	Vispassages kunnen de visinfrastructuur te verbeteren. Een vispassage is een schuif, stuw, gemaal of vishevel waarbij zoet- en zoutwater kunnen vermengen en vissen vrij kunnen passeren	Zie PAGW-notitie 6.3.5. Meekoppelkans in Swiet Wetter Wierum Ternaard.		lijn 2	DG 3	Ecologie		Positief. Dit heeft voor gemeente top prioriteit. Combineren met natuurlijke oevers. Inclusief uitsluiten brakwater.	H	G			PAGW	Mogelijk grondbehoefte in relatie tot aanpassing watersysteem																		Niet bij Holverd aan zee zie notitie PAGW maatregelen, wel bij Wierum, dp 3		
47		572	MMK-0084	Kruidentrijke vegetatie op dijk	Een natuurlijke vegetatie op de dijk is een aanpassingsmaatregel met als doel de biodiversiteit te vergroten. Dit kan door het beperken van de graasdruk, inzaaien kruidentmengsel of aangepast maai-beheer Draagvlak: vanuit Waadhoeke (biodiversiteit) Aandachtspunt landbouw WSF zoekt dit intern uit.	De inpassingsopgaven "Kruidentrijke vegetatie op de dijk" zou eventueel op dit traject toegepast kunnen op het deel waar nu gras aanwezig is, maar zijn voor de PAGW echter niet een hoofdmaatregel in de blauwe oplossing voor het oplossen van de genoemde Waddenzee knelpunten. Dat betekent echter niet dat PAGW onwettelijk staat tegenover deze initiatieven. Volgens de PAGW zou een kruidentrijke – biodiverse erosiebestendige vegetatie op de dijk de standaard moeten zijn op dijkdelen waar nu grasbedekking is (ter bevordering van de biodiversiteit), die samen met andere gebiedspartners opgepakt zou kunnen worden.		lijn 1	DG 1, 2, 3	Ecologie		Positief. Aandachtspunt is dat het geen negatief effect op de landbouw mag hebben. EBO hiervan moet bij WF komen te liggen.	H	G			WSF																			Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen, notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zelf 1, alleen voor blauwe dijkvariant (ook dus voor onderdelen dp2 en 4)		
48		605		Pad langs de eendenkool	Wandelpad rond Ternaard. Tevens wens (KE-0063) voor voorkomen verzilting van Eendekool.	Voorstel om te koppelen met 516. Wandelroutesnetwerk en Paad lams it Waad.		lijn 3	DG 3	Brede welvaart		Negatief. WF heeft in samenwerking met de gemeente hier een factsheet voor ontwikkeld. Conclusie: eigenaar en pachter van de eendenkool geven geen toestemming voor het gebruik van het pad. Factsheet opvragen bij [redacted]	G	G			SBP		1 meter breed, 400 meter lang																	Wandelroutesnetwerk		
49		610		Toevoegen parkeermogelijkheden (Ternaard)	In de buurt van de dijk, heeft mogelijk lokaal invloed op het ontwerp. Komt vanuit het dorpsbelang en gaat over t'skour (bij de dijkopgang van t'schoor is een gebrek aan parkeerruimte)	Gesprek is nodig met gemeenten, provincie en dorpsbelang Wierum om de opgave duidelijk te krijgen. Dan kijken naar mogelijkheden in ontwerppgave dijk.	PM, SWWT, KN	lijn 2	DG 3	Brede welvaart		Negatief. WF heeft in samenwerking met de gemeente hier een factsheet voor ontwikkeld. Conclusie: geen parkeeropgave. Factsheet opvragen [redacted]	G	G			gemeente NEF																			Van wie is dit initiatief? WF de gemeenteraad wil graag de alldyk en de weigaten behouden		
50		611		Veilig zwemmen	Aanwijzen van veilige zwemlocaties langs de dijk	tussen Nieuwe Bildtzi en Blije	FB	lijn 2	DG 2	Brede welvaart		[redacted] wat is jouw mening. Koppeling Waadhoeke?															Provincie is in zoek water de zwemwaterbeheerde r en moet geconsulteerd worden voor veiligheid en dergelijke. In zee is twé dat. Met name bij gemaal de Hening ligt een mooie kans.								IFG werkt mee in diverse werkgroepen op inhoud en als goede buurman van het projectgebied. Hetzelfde geldt voor de landbouw			
51		700		Vispassage optimalisatie (Miedema)	Gemaal Miedema mondt uit op de Kouwe Faert. In het kader van de Kaderrichtlijn Water zijn er al maatregelen in de Kouwe Faert genomen. In de gebiedsprocessen moet naar voren komen of hier nog verder aan kan worden bijdragen, bijvoorbeeld natuurvriendelijker inrichten van de oevers.	Meekoppelkans dijilversterking. PAGW-notitie 6.1.4. Kan een relatie hebben met groen-blauwe dooradering.			DG 1	ecologie							WF/PAGW																			Meekoppelkans dijilversterking. PAGW-notitie 6.1.4		
52																																						

In het voorjaar van 2020 is een inventarisatie uitgevoerd langs het traject van de dijkversterking Koehool – Lauwersmeer.
Medio 2021 zijn de initiatieven verdeeld (op basis van relatie met de dijkversterking, concreetheid van wens/ initiatief)

Er is één integrale werkwijze (zie Projectopdracht Gebiedsinitiatieven Friese Waddenzeekust gebied) die uiteenvalt in drie (strategie)lijnen- zie kolom E:

- Lijn 1: meekoppelkansen en koppelprojecten geïntegreerd in planproces deelprojecten KLM (trekker KLM)
Lijn 2: zelfstandige- en raakvlakprojecten als onderdeel van de gebiedprocessen met de mogelijkheid om deze nog te (integraal) verbinden als meekoppelka
Lijn 3: zelfstandige- en raakvlakprojecten die (integraal) verder worden gebracht zonder nog aan de dijk te worden verbonden als koppelproject. (trekker é

Kolom J: Eigenaar: dit is het gebiedsproces/ de overheidspartij die trekker is van het Initiatief
-> Eigenaar vult het Facsheet in en doorloopt het stappenplan
Kolom H: Locatie: gebied waar initiatief speelt
Kolom I: Bron/ Initiator: moment (bijvoorbeeld ss= schetssessie) of partij die initiatief heeft ingediend.

Backlog:		
Datum	Wie	Wat
14-02-2022	***	Kolommen toegevoegd (dijkproject DP 1 t/m 4 en Thema's: "Recreatie, toerisme en cultuur", "Natuur", "Waterbeheer en Landbouw", "Overige".
16-05	***	N.a.v. werksessie GP4. Eigenaar toegevoegd(65, 651, K-0129, KE-0155, KE-0160, KE-0161, KE-0183, MKK-0097, MKK-007). Legenda actoren uitgebreid. Naamswijziging: (61). Doorgehaald: (KE-0136).
24-05-2022	***	Opmerking op lijst vanuit PAGW verwerkt (op vismigratie na (extra initiatief, hoe hiermee om te gaan?)
01-06	***	ID-nr toegevoegd voor identificatie reeks nr (500-544) + updates initiatieven DP 3 & 4.
01-06	***	Opmerkingen *** PAGW maatregelen verwerkt, enkele initiatieven samngevogd, vervallen gemarkeerd met rood.
07-06	***	Opmerkingen *** verwerkt
30-06	***	Natuur items aangevuld n.a.v. dp1 overleg
	***	R,Ten C items DP1 aangepast i.o.m. [REDACTED]. Dijk van een Wijf valt buiten scope KLM (maar heeft wel relatie uiteraard, vandaar oranje).
11-07	***	Enkele initiatieven gekoppeld aan Paad lans in Waad (nog niet compleet en afgetikt)
12-07	***	Nummering kolom I aangepast dp 4 => dp 3 en HaZ valt onder dp 2. Conform gespreksdocument Noordtij
14-07	***	Lijst doorgenomen Paad lans it Waad met ***, sommige items aangepast
		item 609 ruiterspanden vervallen i.o.m. *** en ***.
20-07	***	Aantal id's aan elkaar gekoppeld zoals kleiwinputten-HW vogelrustplaats/broedeiland binnendijks en
	kleiwinning.	kanaal Westhoek, verbeteren onderwaterstructuren, KRW oevers, vismigratie
		PAGW maatregelen buitendijks harde dijkvariant, levelblocks, onderwaterstructuren, poelen
		vervallen en/of gecombineerde maatregelen rood gemaakt.

Er is een apart tabblad voor vervallen initiatieven na besluit SG 5 september zodat initiatieven traceerbaar blijven

21-07	***	Extra tabblad vervallen initiatieven toegevoegd, na besluitvorming SG vervallen initiatieven uit de lijst 2.0 halen
25-08	***	Dijk van een Wijf naar lijn 3 ipv lijn 2
30-08	***	Id 505 en 609 geel gemaakt, kunnen mogelijk van de lijst na afstemming met indieners
1-11	***	tabblad toegevoegd tbv filter waarden tbv sessie 2 november gebeidsdoc.
10-11	***	Dubbellingen uit de lijst gehaald
		Scope Paad lans it Waad gedefinieerd
		Programmaliijnen aan initiatieven gekoppeld (Brede Welvaart, Zoetwater, etc.)
		Vervallen initiatieven naar apart tabblad verplaatst
25-11	***	Naam doc. gewijzigd
		Initiatief 520 en 521 samengevoegd
		ontbrekende initiatieven welke in het gebeidsdoc. staan toegevoegd en een nummer gegeven
2-12	***	Lijst vervallen initiatieve doorgenomen en oranje gemarkeerd wat volgens mij wel mee moet in het gebiedsproces.
28-2	***	Initiatieven dp1 bijgewerkt volgens aanpassingen Waadhoeke
9-3	***	Teksten geredigeerd. Initiatieven waar nodig uitgesplitst per DP.
21-3	***	id 539 en id 43 samengevoegd met id 31
21-3	***	Excellijst gesynchroniseerd met word doc "geactualiseerde initiatievenlijst"
28-3	***	2 kolommen grond m2 en m3 toegevoegd en een hele rij niet gebruikte kolommen verwijderd
		groen = komt vrij
		geel = nodig
		In een later stadium de (geschatte) hoeveelheden invullen
28-3	***	DP => DG
30-3	***	Opmerking kanaal Zwarte Haan-Westhoek aangepast id 510 n.a.v. opm. [REDACTED]
17-4	***	i.o.m. [REDACTED] lijst nagelopen om m2 en m3 inzichteloijk te maken
9-6	***	Omschrijving id 5 en id 58 aangepast n.a.v. afstemmingsoverleg DG 1
1-11	***	id 33 opgesplitst en toegespitst naar de 3 aparte deelgebieden
	***	id 703 alleen van toepassing op DG1 en DG3, niet op DG2
	***	id 608d Lighlines vervallen, project is gestopt
	***	id 334 ook toegevoegd aan DG 3
	***	id 51 en id 52 ook gekoppeld aan DG 3

																Besluit SG			
Dnr	(KLM)	Ambitie/project	Typering	Strategielijn	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Draager	Bron/initiator	Eigenaar	Gebruiker	Opmerking bij kolom eigenaar	Planin	Actoren		Motivatatie tbv afvallen		
1		Dubbele dijk concepten	R	Lijn 1	IFG: Evt. een rol als beheerder maar geen projecttrekker	Richting 2050. Gebied tussen dubbele dijk is een brakke overgangszon e met pioniervegetatie, paaiplaatsen voor vis, en rust-en natuurgebied voor vogels. Kan gecombineerd worden met kansen voor landbouw en recreatie (Zie PAGW notitie).	alle Holwerd aan Zee (Dp2), tussen Holwerd en Ternaard (DP 2), en Alddyk (DP 4)	DP 2, 3	Ecologie		PAGW						30-3-2023	Vanuit het HWBP KLM is er geen ruimte om dit initiatief vorm te geven. Dubbel dijk betekent extra ruimtebeslag binnendijsk waarvoor geen draagvlak bij landeigenaren zal zijn.	
2	MKK-0061	Uitbreiden kwelder Westhoek		lijn 1	Het uitbreiden van de bestaande kwelder bij Westhoek draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden			DP 1	Natuur								5-12-2022		Het uitbreiden van de kwelder zal niet leiden tot een aangepast ontwerp voor de dijkversterking. Daarnaast heeft de huidige kwelder al unieke eigenschappen waarbij de vraag is of uitbreiding deze waarden negatief beïnvloeden. Dit initiatief wordt zodoende niet verder uitgewerkt.
7	MKK-0063	Dichtslibben teensloot buitenzijde		lijn 1	Het op natuurlijke wijze laten dichtslibben van de teensloot buitendijsk heeft mogelijk effect op de veiligheidsopgave.			DP 1,3	Overige								5-12-2022		
8	KE-0047	Zomerdijken verwijderen		lijn 2	Verwijder zomerdijken om natuurlijke verkweldering te stimuleren in de zomerpolders. Klei voor de dijk?	kans op het leveren van ecologische meerwaarde en een kans op een positief effect op het oplossen van de veiligheidsopgave.		DP 2, 3	Natuur		PAGW, WF						5-12-2022	Het verwijderen van zomerdijken is niet in het belang van de weidevogels. Hoe met de zomerdijken omgegaan kan worden is onderdeel van het ecologische perspectief en wordt besproken met de diverse eigenaars en beheerder in het gebied.	
10	MKK-0065	Levvel Blocks		lijn 1	Levvelblocks kunnen overal op harde bekleding aangebracht worden om golfklappen op te vangen. Of het relif dat deze levvelblocks bieden ook ecologische meerwaarde biedt vergt nader onderzoek	PAGW maatregel harde dijk		DP 1, 3	Natuur								5-12-2022		Dit is reeds onderzocht vanuit PAGW en beidt geen meerwaarde. Vandaar dat dit initiatief afgefallen is.
15		Zoet-zout verbindingen met brakke overgangszones	R	lijn 2	Creëren van een overgangszon e aan de binnenzijde van de dijk, waarin de overgang tussen Waddenzee en achterland geleidelijk wordt gemaakt (nat-droog en zoet-zout).		Bantpolder	DP 3	Natuur		PAGW	IFG: hecht aan verdienmodellen enadering voor landbouw en natuur op de korte en lange termijn					5-12-2022		
27		Dijk om Holwerd aan Zee	R	lijn 2	Primaire waterkering om het meer van Holwerd aan Zee te leggen.		HaZ	DP 2	Overige		HaZ						5-12-2022	Dit initiatief draagt niet bij aan de ecologische waarde, de zoetwater opgave en de brede welvaart en wordt zodoende niet verder meegenomen i het gebiedsproces 1Dyk.	
51	MKK-0075	Getijdenpoelen in steenbestorting		Lijn 1	Kijken naar Swiet Wetter Wierum Ternaard			DP 1	Ecologie	Ecologie	PAGW /WSF						30-3-2023		Getijdenpoelen slibben dicht in dit gebied, heeft dus geen zin om ze hier uit te voeren
323		Ontwikkeling grondinstrumentarium	Z	lijn 3	Ontwikkelen van een tool om interdisciplinaire relaties te monitoren (biodiversiteit, verzilting, economische gevolgen verzilting, zeespiegelstijging etc.)		alle	DP 1,2,3	8e gebiedsproces		P	WF: Deze begrijp ik niet. Ik denk dat met dit initiatief wordt bedoeld het asp en gsp (de grondstrategie plannen). Fries programma waddenkust pakt dit op.					5-12-2022		
65	KE-0184	Herstel Alddyk	MKK-0104	lijn 1	Herstellen van de coupures in het oude dijktracé en koppelen dit aan een eenduidig beheer gericht op een bloemrijke dijk die naast de agrarische waarden daarmee ook bijdraagt aan biodiversiteit.		PM	DP 3			(?)	IFG:Waardestelling voor Alddyk vanuit landschapswaarden is nodig. Wetterskip is nog gedeeltelijk eigenaar van de Alddyk. De gemeente heeft in het bestemmingsplan een zachte claim qua cultuurhistorie vastgelegd					5-12-2022	Dit project wordt al opgepakt buiten het gebiedsproces 1Dyk om door dorpsbelangen Anjum en landschapsbeheer en heeft verdere relatie meer in dit gebiedsproces.	
71		meer dynamiek kwelder Paëzemerlannen						DP 3									5-12-2022		Dit initiatief draagt niet bij aan de ecologische waarde, de zoetwater opgave en weinig aan de brede welvaart en wordt zodoende niet verder meegenomen in het gebiedsproces 1Dyk. Wellicht dat wegen aangepast worden ten behoeve materiaal aanvoer voor de dijkversterking en dan kan ook gekeken worden of in dat tracé knelpunten zijn voor landbouwverkeer die opgelost moeten worden.
503	MKK	Netwerk landbouwverkeer	R	lijn 2	Kwaliteitsnetwerk Landbouwverkeer uitvoeren	Bereikbaarheid, mobiliteit	alle	DP 1,2,3	8e gebiedsproces		P, G						5-12-2022		
505	KE-0103	Aanleg golfbreker	Z	lijn 2	Leg een lage dijk of golfbreker aan op enige afstand van de zeedijk. Dit verlaagt de golfoploop en biedt kansen voor de natuur en beleving daarvan.		KN,KLM	DP 1,2,3	Natuur								5-12-2022	Zo'n golfbreker zou in het N2000 gebied moeten liggen waarbij grote vragen zijn over de vergunningstechnische haalbaarheid. Gezien deze vragen wordt dit initiatief niet verder onderzocht.	
329		Kwelders gebruiken voor jongvee	Z	lijn 3	Kwelders in agrarisch gebruik nemen.		FB, PM	DP 2, 3	Waterbeheer en Landbouw		FG	tevreden hoe het gaat in de samenwerking met de pachters					5-12-2022		Dit initiatief draagt niet bij aan de ecologische waarde, de zoetwater opgave en de brede welvaart en wordt zodoende niet verder meegenomen i het gebiedsproces 1Dyk.

	340	Verbetering afwatering zomerpolders	Z	lijn 2	Waterafvoer is een probleem op deze monotone vlakte, dus mogelijk drainage maatregelen verkennen		FB	DP 2	Waterbeheer en Landbouw		FG	Aandachtspunt is de afstemming in het gebruik van pachters - belangen en inzichten verschillen nu en dan			5-12-2022	Dit wordt opgepakt in de overleggen met de diverse eignaren en beheerders in het gebied maar staat los van het gebiedsproces 1Dyk.	
	342	Ganzendruk binnendijks verminderen door aanleg natuur buitendijks	Z	lijn 3	Zorg voor natuur buitendijks zodat ganzen daar meer eten vinden		FB	DP 2	Waterbeheer en Landbouw		FG	Rust buitendijks nodig als ganzenopvanggebied			5-12-2022		
512	KE-0029	Recreatiemeer	Raakvlak	lijn 2	Realiseer een meer in noordwest-Friesland ten behoeve van recreatie. Andere voordelen zijn klei voor dijkophoging, zand voor handel, waterbergingsoppervlak		KN	DP 1							5-12-2022	In de natuurlijke variant voor Holwerd aan Zee is een jachthaven afgevalen..	
513	KE-0026	Terpeilanden met kwelderontwikkeling		lijn 2	Realiseer een bufferzone van terpeilanden in het Waddengebied, zo'n 5 km uit de kust. De tussenliggende lagune staat onder invloed van getijden waar afzetting van sediment plaatsvindt. Het gebied leidt tot een impuls voor natuur, ecologie en toerisme.			DP 1,2,3	8e gebiedsprocess						5-12-2022		
	508 KE-0032	Haven nabij Holwerd	Raakvlak	lijn 2	Realiseer een (jacht)haven voor recreatie bij Holwerd		HaZ	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur						5-12-2022		
	509 KE-0032	Herstel pier Peazemerlannen						DP 3							5-12-2022		
514	KE-0033	Meer recreatie		lijn 3	Stimuleer recreatie en toerisme door de natuur toegankelijk te maken. Bijvoorbeeld door het aanleggen van kwelderpad.		alle	DP 1,2,3	8e gebiedsprocess						5-12-2022		
515	KE-0039	Wegen/fietspad verbreden		lijn 2	Maak de wegen op en rond de dijk breder en dus veiliger. Ze zijn nu te smal, zeker als toerisme voor meer drukte zorgt.	Mobiliteit, bereikbaarheid	alle	DP 1,2,3	Mobiliteit en bereikbaarheid						10-2-2023		
519	KE-0061	Schaduwplek & rastering schapen	MKK-0091	lijn 1	Bescherm de schapen op de dijk beter tegen de hitte, door bomen of andere schaduwplekken te plaatsen.			DP 1,2,3	8e gebiedsprocess						5-12-2022		Omdat nu niet duidelijk is of in het toekomstig beheer van de dijk schapen een rol krijgen wordtdit initiatief niet verder onderzocht. Mochten er wel schapen nodig zijn voor het beheer van de dijk wordt alsnog bekeken op welke wijze schaduwplekken te realiseren zijn.
531	KE-0144	Verkeer Zwarte Haan		lijn 2	Verbeter de verkeerssituatie en het parkeerbeleid rond Zwarte Haan. Er ontstaan gevaarlijke situaties, er is weinig handhaving en de wegen in het gebied raken verstopt.		KN	DP 1	8e gebiedsprocess						5-12-2022		
532	KE-0152	Openluchttheater		lijn 3	Onderzoek met Stichting Grut Hermana de mogelijkheden voor een permanent openluchttheater nabij de dijk, ter hoogte van		alle	DP 1	8e gebiedsprocess						5-12-2022		
	523 KE-0117, MKK-	Stormsein opnieuw toevoegen op dijk	MKK-0095					DP 3							5-12-2022		
	527 KE-0138	Geen pier bij Wierum						DP 3							5-12-2022	Dit zit niet in het huidige ontwerp van Holwerd aan zee en wordt derhalve niet verder onderzocht.	
	529 KE-0142	Strand nabij Holwerd		lijn 2	Realiseer een strand voor recreatie bij Holwerd.		HaZ	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur						5-12-2022		
542	KE-0185	Dijkenlandschap van de Bildt	MKK-0105	lijn 2	De reeks van bedijkingen van de Middellzee, de geschiedenis van de Oude en Nieuwe bildtdijken. We vertellen aan de hand van oude kaarten en foto's de rijke historie van het landschap. De beelden wisselen af met luisterfragmenten.	Paad langs it Waad		DP 1	Brede welvaart						10-2-2023		
547		Woonherstel leefomgeving Waadhoeke	Z	lijn 3	Plannen om oude huizen en gebouwen op te (laten) knappen		KN	DP 1	Overige		Waadhoeke				5-12-2022		Dit initiatief staat geheel los van de dijksversterking en draagt niet bij aan ecologische waarde en de zoetwaterproblematiek. Deze wordt daarom vanuit het gebiedsproces niet verder uitgewerkt maar over gelaten aan de gemeente de Waadhoeke.
	541 KE-0184	Bloemrijk herstel Alddyk van Peasens tot Oostmahorn						DP 3							5-12-2022		
548		Grut Hermana	Z	lijn 3	Het vinden van een locatie voor een theater langs de Waddenkust		KN	DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Stichting Grut Hermana	IFG Meedenken als gastheer als het op ons gebied is of aan ons gebied grenst			5-12-2022	Een theater langs de kust staat op gespannen voet met de ecologische waarde op een zodanige wijze dat dit initiatief niet haalbaar lijkt en daarom niet verder onderzocht wordt. Vanuit het Paad langs it Waad wordt bekeken welke elementen meegenomen kunnen worden waaronder ook de vermarkting van [REDACTED] en [REDACTED]. Omdat dit los staat van de dijkversterking zal dit later bekeken worden.	
560		Vermarkting [REDACTED] & [REDACTED]		lijn 3	Projectplan vermarkting [REDACTED] en [REDACTED] in St.Annaparochie. Nieuwe en actualiseren van oude wandel, fiets en vaarroutes onderdeel van projectplan + nieuw museum.	Brede welvaart		DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Stichting [REDACTED] & [REDACTED]				5-12-2022		
561		Realisatie TOP		lijn 3	Toeristisch Overstappunt: zoekgebied St.Annaparochie-Oude Bildtzijl	Op paad langs it Waad		DP 1	Brede welvaart		Gemeente Waadhoeke				10-2-2023		
701		Parkeren Westhoek		lijn 3				DP 1	Brede welvaart						10-2-2023		
702		Camperrecreatie		lijn 3				DP 1	Brede welvaart						10-2-2023		
572	MKK-0085	Verbeteren onderwaterstructuur	KE-0174	lijn 1	Het verbeteren van de onderwaterstructuur is een inpassingsmaatregel met als doel een gunstige leefomgeving te maken voor speciale inheemse soorten en het versterken van de biodiversiteit.			DP 1,3	Natuur						5-12-2022		
603		Ontwikkeling Bolstienidykje	R	lijn 2	Toegankelijk maken en onderzoek mogelijkheden zwemgelegenhed.		SWWT	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		dbT	FPW en projectgroep			5-12-2022		
609		Ruiterpad	Z	lijn 2	Een onverhard pad langs de voet van de dijk bruikbaar voor ruiters		FB	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur			NEF: kan weg			5-12-2022		Een ruiterpad draagt negatief bij aan de ecologische waarde en de toegevoegde waarde voor de brede welvaart is onvoldoende om dat te compenseren. Dit initiatief valt daarom af en wordt niet verder onderzocht
628		Zomerkades benutten	R	lijn 2	Benutten van aanwezige zomerkades voor wandelen.	Brede welvaart	FB	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur		FG	incl 63			5-12-2022		
629		Mountainbikepad	Z	lijn 2	Onverharde paden langs de dijk beschikbaar voor mountainbikes		FB	DP 2	Recreatie, toerisme en cultuur			IFG: Niet op de kwelder in verband met natuurwaarden en benodigde rust			5-12-2022		
651		Terpen en Wierden project	Z	lijn 3	Aankopen van terpen en wierden bij Peasens		PM	DP 3	Overige		?	NEF: klopt dit wel?			5-12-2022		
670		Opwaarderen pier Holwerd	R	lijn 2			HaZ	DP 2	Overige		R	Met andere grondeigenaren beeld en analyse over beleid beleving			5-12-2022	Er is geen financiële ruimte om terpen en wierden aan te kopen, wel kunnen de verhalen over deze verteld worden vanuit het Paad langs it Waad. Dit wordt verder onderzocht in de uitwerking van dat project	
673		Wandelpad zomerkade Paesemmerloannen						DP 3							5-12-2022		
46	MKK-0099	Verbinding binnendijks-buitendijks voor roofvogels		lijn 2	Exacte ingreep en ecologische meerwaarde niet geheel duidelijk.			DP 1,2,3	Natuur		Waadranee				5-12-2022	Onduidelijk is wat het beoogd resultaat bij dit initiatief is. Bij de uitwerking van de ecologische draager wordt bekeken.	

321	MKK-0086	minder maaien op de dijk	KE-0177	lijn 1	Minder vaak maaien op de dijk beschermt de grond tegen zon/droogte en langer gras houdt dauw vast.			DP 1,2,3	Natuur							5-12-2022	WSF onderzoekt of er een kruidenrijk mengsel op de dijk toegepast kan worden ten behoeve verbeteren biodiversiteit. Aangezien dit onderzoek loop wordt dit initiatief verdre niet uitgewerkt.
800	KE-0136	Mobiele wc Wierum	belang	lijn 3	Verwijder de mobiele wc die nabij de dijk bij Wierum is geplaatst. Dit geeft overlast voor de bewoners.			DP 3	Overige							5-12-2022	
500 (NEF)		Gebiedsontwikkeling Ferwert Hegebeintum?				Brede welvaart	FB	DP 2			FPW					5-12-2022	
11	MKK-0082	Rastering voor schapen		lijn 2	Rastering voor schapen op de dijk			DP 1,2,3	8e gebiedsproces							5-12-2022	Rastering en hekwerken worden meegenomen vanuit het project Paad lâns it Waad.
22		Natuurvriendelijke onderwaterbekleding in binnendijkse vaarten (Combineren met initiatief 58: Herstel opvaarten, doortrekken vismigratie binnendijks)	Z	lijn 2			KN	DP 1, 3	Natuur		PAGW					5-12-2022	Deze wordt gecombineerd met initiatief met initiatief 58
23		Broedvogeleilanden binnendijks	R	lijn 2	In natuurlijke plas van kleiputten (DP 1 en 3), Holwerd aan Zee (DP 2)	bij gemaal De Heining (FB), gemaal Miedema (zwarte Haan)	FB	DP 1,2,3	Natuur		PAGW					5-12-2022	
41		Peilbeheer i.r.t. verzilting Kan vervallen, combineren met bufferzone verzilting id 33	Z	lijn 3			alle	DP 1,2,3	Waterbeheer en Landbouw		W					5-12-2022	
43		Kwelderkwaliteit verbeteren Afgraven hoge kwelders			Afgraven hoge kwelders ter verbetering ecologische waarden op kwelders.	FB	lijn 2	DP 2	Ecologie							30-3-2023	
539	KE-0180	Kwelderkwaliteit verbeteren: Geulen in de kwelder	MKK-0098		Samen nemen met ID 31, 43. Feitelijk zijn 539, 31 en 43 1 maatregel dus gevoeg		lijn 2	DP 2, 3	Ecologie							30-3-2023	Samengevoegd met id 31, en daardoor vervallen

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	N	O	P	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AX	AY			
1																														
2			MKK = Meekoppelkansen		Lijn 1= MKK of koppelpoort, mee in KLM											Pr provincie, W = Waadhoeke H&Z = Holwerd aan Zee, NE = Noord-East Engelse W = West-Est, B = Bantshaven														Format Factsheet DIJK
3	Lijn3 =															KOSTEN EN DEKKING										REALISATIE	FINANCIERING	TOELICHTING	Link naar projectsheets	
	Br	B (KLM)	Ambitie/project	Typering	Strategielijn	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dijkvak	Thema	Bouw/Initiator	Eigenaar	Planning	Actoren		Bouwplan	Beleidsplan	Subsidie	Werk met natuur	Subsidie	Dekking		Realisatie	Financiering			format gebiedsproces			
4						Verschillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Camera Batavia					P, SoP																		
5			7 Peasens-Moddergat	Peazemerlannen	#509, KE-0037					Recreatie, toerisme en cultuur																	IFG: Graag informatie over de mate waarin blauwe dooradering effecten gaat hebben in NP Alde Feanen en andere beheergebieden van IFG. NEF-Uitwerken routes waar koppelmansen zijn--			
6	501		Aanbod Wadlooppcentrum gebruik terrein.		lijn 2	Voor biodiversiteit inrichting van kleiwinning. Mogelijkheid voor nachttuin concept met FMF.	?????	?, FB, SWWT	DP 3	Natuur		Wadlooppcentrum															NEF kan hier af. Is geen initiatief van gemeente NE-F. Is initiatief van Wadlooppcentrum			
7	505	KE-0103	Aanleg golfbreker	Z	lijn 2	Leg een lage dijk of golfbreker aan op enige afstand van de zeedijk. Dit verlaagt de golfloop en biedt kansen voor de natuur en beleving daarvan.		KN,KLM	DP 1,2,3	Natuur																	Kan van de lijst, past niet in de PAGW en HWBP opgave. Nog ter besluitvorming voorleggen			
9	536	KE-0161	Aanleg voorzieningen		lijn 2	Leg nieuwe voorzieningen aan in Moddergat, het gebied en bij museum 't Fiskershuske, zoals een watertappunt, laadpunt voor elektrische fietsen en auto's, fietsenstalling, duurzame Wadlooppaaspoelplaatsen bij Garnaalafabriek.		PM	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		dbPM, MF, G																		
13	615	MKK-0087	Beleefbaarheid van de dijk		lijn 2	Verschillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.			DP 1,2,3	Overige																	Laten vervallen, opgenomen in maatregelen (bv Paad langs it Waad			
15	529	KE-0126	Beperk recreatie en toerisme	belang	lijn 3	Voorkom dat de drukte in het gebied toeneemt door recreatie en toerisme. Houd hier rekening mee, bijvoorbeeld bij het realiseren van een nieuwe fiets- of wandelpad. Dit heeft impact op de natuur en leefbaarheid in het gebied.			DP 1,2,3	Begebiedsproces																				
16	506	KE-0168	Bereik zoetwater	Zelfstandig	lijn 3	Het versterken van gebieden voor WaDvogels en voor vismigratie dient gecombineerd te worden met een groot bereik van zoetwater diep in de boezem, tot aan de Grote Wielen en het Lauwersmeer.		alle	DP 1,2,3	Begebiedsproces																				
17	541	KE-0164	Bloemrijk herstel Alddyk van Peasens tot Oostmahorn.		lijn 2	Herstel de coupures in het oude dijktraac en koppel dit aan een eenduidig beheer gericht op een bloemrijke dijk die naast de agrarische waarden ook bijdraagt aan biodiversiteit.		PM	DP 3	Natuur																	Samenvoegen met initiatief 'Herstel Alddyk' #65, KE-0184, MK-0104. Stond dubbel in de lijst, relaties KLM hetzelfde.			
18	23		Broedvogeleilanden binnendijks	R	lijn 2	In natuurlijke plas van kleiputten (DP 1 en 3), Holwerd aan Zee (DP 2)	bij gemaal De Heining (FB), gemaal Medema (zwarte Haan).	FB	DP 1,2,3	Natuur		PAGW															Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen, notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1. Opgenomen in ecologische perspectief voor de dijkverbetering (DP 1 en DP 3). Onderdeel van plan Holwerd aan Zee (DP 2) is dit dezelfde als initiatief id 6272e voor de PAGW opgave het PAGW-proces/via-pagw.			
19	53	MKK	Bufferzone verzilting	Z	lijn 3	Zoet en zoutwater scheiden door middel van een bufferzone langs de dijk.		alle	DP 1,2,3	Waterbeheer en Landbouw		FG, W, G																		
20	546		Bunker Koehool	Z	lijn 2			KN	DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Stichting Bunker Koehool															Sluit aan bij nota R&T gemeente Waadhoeke. Koppelen aan themaroute Gemalen verhalen van Sense of Place			
21	663		Cultuurhistorische wandelroutes	Z	lijn 3	Aanleg van wandelroutes in relatie tot lokale cultuurhistorie. Landschaps Trienale?	Verbeter de fiets- en wandelroutes op of langs de dijk om recreatie en toerisme te stimuleren.	alle	DP 1,2,3	Begebiedsproces		P, G																		
22	7	MKK-0063	Dichtsliden teemst buitenzijde		lijn 1	Het op natuurlijke wijze laten dichtsliden van de teemst buitenzijde heeft mogelijk effect op de veiligheidsopgave.			DP 1,3	Overige																	Wat wordt hier bedoeld? Wel/niet dichtsliden en met doel? Negatief of positief op watervoorziening? Staat niet op de kaart, eerst helderheid krijgen.			
24	608		Dijk van een Wif	R	lijn 3	Verschillende kleine ingrepen om de beleefbaarheid rondom de dijk te verbeteren.	Sense of Place		DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		P, SoP																		
25	542	KE-0185	Dijkenlandschap van de Bildt	MKK-0105	lijn 2	De reeks van bedijkingen van de Middeleeuwen, de geschiedenis van de Oude en Nieuwe bildtdijken. We vertellen aan de hand van oude kaarten en foto's de rijke historie van het landschap. De beeldhouwwerken als meer.			DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur																	Sluit aan bij nota R&T gemeente Waadhoeke. Koppelen aan themaroute Gemalen verhalen van Sense of Place *** neemt contact op dorpsbelangen			
27	544	KE-0187	Dijksplein Wierum	MKK-0107	lijn 2	Onderzoek de mogelijkheid voor een dorpsplein op en rond de dijk.			DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		dbW																		
29	571	MKK-0096	Evenwicht afstering op dijk	KE-0120	lijn 1	De hekken en paaltjes op de dijk geven een rommelige uitstraling. Creer meer landschappelijk evenwicht in de afstering.			DP 1,2,3	Begebiedsproces																				
30	533	KE-0155	Extra parkeergelegenheid		lijn 2	Realiseer extra parkeergelegenheid bij Garnaalafabriek in Moddergat, bij Achterweij bij Peasens en bij het Skoar.	Mobiliteit, bereikbaarheid	PM	DP 3	Begebiedsproces		dbPM, G																		
31	507	KE-0131	Fietpad buitenzijde	belang	lijn 1	Realiseer een fietpad aan de buitenzijde van de dijk vanwege het uitzicht op het wad. Op sommige delen kan de fietsverbinding op de buitenzijde liggen. Dit is echter geen uitgangspunt voor Op Paad langs it Waad.	op paad langs it wad	alle	DP 1,2,3	Begebiedsproces																				
33	517	KE-0050	Gebiedsrijtgen beplanting herstellen	MKK-0070	lijn 1	Herstel de gebiedsrijtgen ogaande beplanting en struiken die zijn verdwenen door ruilverkaveling. Daarmee wordt het landschap aantrekkelijker, en vanuit ecologisch oogpunt is er een grote behoefte aan meer ogaande.			DP 1,2,3	Natuur		WSF															Ingebracht door faunawerkgroep.			
35	667		Gebiedsproces Peazemerlannen	R	lijn 2	Verzameling initiatieven: 1 broedeland, 2 wandelpad zomerkade: begrazing & beleving, 3 herstel pier Peazemerlannen, 4 meer dynamiek kwelder	3 Herstel pier richting Bantshaven, zodat kwelder toeneemt en er meer ruimte is voor natuur en beleving. 4. Meer dynamiek toestaan in de kwelders door barrières weg te halen en harde structuren te vervangen voor	PM	DP 3	Natuur		FG 2021 en 2022															Geen onderdeel PAGW, zie notitie maatregelen PAGW zeef 1 01-06 - Mogelijke plannen verbinding dorp en museum.? Gecombineerd met: - Wandelpad zomerkade #673 - Herstel Pier Peazemerlannen #509, KE-0037 - Meer dynamiek kwelder Peazemerlannen #71			
36	527	KE-0138	Zeem pier bij Wierum	belang	lijn 3	Realiseer het project Kromme Horne met veel mensen zijn tegen de komst van een pier en zwembad (zie enquête uit 2018).			DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur																	Dit is een belang en tegengehouden in b.t. Kromme Horne. Deze informatie wordt toegevoegd aan initiatief #608E Kromme Horne en vervalt als initiatief van de lijst.			
37	51	MKK-0075	Getijdenpoelen in steenbestorting	KE-0195	lijn 1	Getijdenpoelen in de teenbestorting zijn waterdichte bakken (breuksteden) ingepoten met getielaat) in de getijdenzone waarin tijdens laagwater zeewater blijft staan. Het doel van een getijdenpoel is vestigingsmogelijkheden voor diverse organismen creëren. Dit kan toegepast in deelgebieden 5, 6, en 7 in alle varianten behalve variant 3.	PAGW maatregel harde dijk		DP 1,3	Natuur		PAGW															Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen, notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1 onder "dijk", alleen voor D 1 en 3 Mogelijk combinatie met toepassing levelblocks (vervallen id 10)			
39	676		Grip op grond	R	lijn 2	Binnendijkse kleiwinning in de bestaande dyksputten, of nieuwe dyksputten (meerwaarde landschap) aanleggen waar als nevenfunctie ecologie kan ontwikkelen. Meerwaarde.	Opslagplaatsen ontwikkelen voor grondmateriaal dat voortkomt uit baggeren van o.a. opvaarten kan gebruikt worden als materiaal voor de dijkversterking.	alle	DP 1,2,3	Begebiedsproces		Grip op grond															zie ook maatregelen id5			
40	325		Groen/blauwe diensten	Z	lijn 3	Uitwerken van verdienmodellen voor groen/blauwe diensten		alle	DP 1,2,3	Begebiedsproces		P																		
41	320		Groen/blauwe dooradering (Smart? wat is initiatief)	R	lijn 2	De dijk als ruggengraat voor een groen/blauwe dooradering. Sluit aan op ecologische meerwaarde en het toestaan van verzilting.		alle	DP 1,2,3	Waterbeheer en Landbouw		P, G															Nog geen concrete plannen, mogelijk handig te koppelen in planuitwerkingsfase voor realisatiefase (vergunningen en werk met werk maken)			
43	548		Gruut Hermans	Z	lijn 3	Het vinden van een locatie voor een theater langs de Waddenkust		KN	DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Stichting Gruut Hermans															Geen sense of place Opgenomen in de lijst van PAGW maatregelen, notitie inhoudelijke analyse PAGW maatregelen zeef 1 onder "dijk"			
44	52	MKK-0066	Hard substraat	KE-0198	lijn 1	Het aanleggen van hard substraat op de dijk is een inpassingsmaatregel met als doel de biodiversiteit te vergroten door een gunstige leefomgeving te maken voor speciale inheemse soorten. Het gaat om de bekleding aan de buitendijkse zijde	PAGW maatregel harde dijk		DP 1,3	Natuur		PAGW															Samenvoegen met id 51 "PAGW maatregelen harde dijk variant buitendijks"			
46	550	MKK-0100	Hekwerk vervangen door veerovers	KE-0182	lijn 1	Invloed op ontwerp in planuitwerking, mogelijk raakvlak met Op Paad langs it Waad	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur																				
47	65	KE-0184	Herstel Alddyk	MKK-0104	lijn 1	Herstellen van de coupures in het oude dijktraac en koppelen dit aan een eenduidig beheer gericht op een bloemrijke dijk die naast de agrarische waarden daarmee ook bijdraagt aan biodiversiteit.		PM	DP 3			(?)															Geen PAGW, zie notitie PAGW maatregelen zeef1. Provinciale connectie wordt onderzocht, WS&GNEF geen eigenaar van initiatief. Gecombineerd met id 541(KE-0184, MK-0104): Bloemrijk herstel Alddyk van Peasens tot Oostmahorn.			
48	58	MKK	Herstel opvaarten, doortrekken vismigratie binnendijks	R	lijn 2	Herstel opvaarten voor recreatievaart/ vismigratie als onderdeel van groen blauwe dooradering.	Ecologische inrichting van oevers, positief effect op vismigratie, grond en klei voor dijkversterking, versterking biodiversiteit.	alle	DP 1,2,3	Natuur		P, WF, G, PAGW															(26-04) Koppelen mogelijk vispassage PAGW, grondbehoefte KLM, opgenomen als PAGW maatregelen in notitie zeef1 voor alle gebieden. Gecombineerd met id 22, "natuurvriendelijke onderwaterbekleding Kouwe Faert".			
49	509	KE-0017	Herstel pier Peazemerlannen	raakvlak	lijn 2	Herstel de pier bij Peazemerlannen richting Bantshaven zodat het gebied weer afgesloten is van de zee. Dit biedt ruimte voor natuur en vogels, en om te fietsen en wandelen.	Herstellen van de pier heeft toename van verkaveling bij kwelder Peazemerlannen tot gevolg	PM	DP 3	Natuur																	Samenvoegen met andere initiatieven Peazemerlannen: Gebiedsproces Peazemerlannen #667.			
50	535	KE-0160	Historische opgang reddingsboot		lijn 2	Behoud de historische opgang reddingsboot en maak deze zichtbaar en kijk hoe de historie van het ter water laten vormgegeven kan worden.	Sloep overgang behouden ter hoogte van Museum 't Fiskershuske + stormseinen toevoegen.	PM	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		dbPM															Gecombineerd met: Sloep overgang behouden #649 (MKK-079) Stormseinen opnieuw toevoegen op dijk #523 (KE-0117, MKK-0095))			

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AJ	AK	AL	AM	AN	AO	AP	AQ	AR	AS	AT	AU	AV	AW	AX	AY																																																						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28																																																																														

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	N	O	P	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AX	AY
	IDR	ID (KLM)	Ambitie/project	Typering	Strategielijn	Omschrijving	Resultaat	Locatie	Dinamiek	Thema	Bron/Initiator	Eigenaar	Planning	Actoren													
4	651		Terpen en Wierden project	Z	lijn 3	Aankopen van terpen en wierden bij Paessens		PM	DP 3	Overige		?														(26-04) - Eigenaarschap onbekend en wordt uitgezocht (01-06) - Op dit moment nog geen vervolgproject Terpen & Wierderland P	format gebiedsproces
107	516	KE-0046	Toegankelijkheid 't Schoor	zelfstandig	lijn 3	Maaik 't Schoor beter toegankelijk door het 'booiendijkje' begaanbaar te maken, een wandelpad langs de Eenderkooi richting Vissourten te realiseren, en parkruimte te maken. Denk ook aan recreatieve activiteiten zoals een strandje in de buurt van de dijk, heeft mogelijk lokaal invloed op het ontwerp.			DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur	dorpsbelangen vanuit sessie SWT		gemeente														
108	610		Toevoegen parkeermogelijkheden (Ternaard)	R	lijn 2	Het uitbreiden van de bestaande kwelder bij Westhoek draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden			DP 1	Natuur																	
109	2	MIK-0061	Uitbreiden kwelder Westhoek		lijn 1	Het uitbreiden van de bestaande kwelder bij Westhoek draagt (mogelijk) bij aan het oplossen van de veiligheidsopgave. Daarnaast kan dit ook ecologisch meerwaarde bieden			DP 1	Natuur																	
111	562		Vaarroute Oude Biltzyl-St.Annaparochie		lijn 2	Vaarroute Oude Biltzyl-St.Annaparochie opwaarderen naar vaarklasse F			DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Gemeente Waadhoeke															
112	656	MIK-0097	Vee-kerende shoot Paesmerlanen	KE-0161	lijn 1	In Fryslân Ges heeft de meesterspanners opgesteld een hekwerk aan de buitenside van de dijk in sectie 7 bij Paessens te vervangen door een vee-kerende shoot. In het haterkw blijft ina		PM	DP 3	Overige	IFG	IFG															
113	572	MIK-0085	Verbeteren onderwaterstructuur	KE-0174	lijn 1	Het verbeteren van de onderwaterstructuur is een inpassingsmaatregel met als doel een gunstige verloopomgeving te maken voor speciale inheemse soorten en het versterken van de biodiversiteit.			DP 1,3	Natuur																	
116	537	KE-0164	Verbind wandel- en fietsroutes		lijn 3	Verbind wandel- en fietsroutes met elkaar	Op paad langs it wad	alle	DP 1,2,3	Be gebiedsproc																	
118	684	MIK	Verbinden (nieuwe) faciliteiten op de dijk en dijkgangen	R	lijn 1	Verbinden met achterland en concentreren recreatieve infrastructuur. zie ook dijkgangen en 63. Dorpsommetjes met op de kruin een beleving van binnen en buitendijks landschap.	Op paad langs it Wad	alle	DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur		P, WF, G															
119	46	MIK-0099	Verbinding binnendijkse buitendijks voor roofvogels		lijn 2	Eerste ingreep en ecologische meerwaarde niet geheel duidelijk.			DP 1,2,3	Natuur																	
120	519	KE-0053	Vergrroot toegankelijkheid		lijn 2	Vergrroot toegankelijkheid van de dijk, ook voor mensen met een lichamelijke handicap die zijn aangewezen op een scootmobiel of een rolstoel.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	Be gebiedsproces																	
121	553	MIK-0110	Vergrroot toegankelijkheid	KE-0053	lijn 1	Vergrroot toegankelijkheid van de dijk voor mensen met een lichamelijke beperking die zijn aangewezen op een scootmobiel of een rolstoel.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur																	
122	531	KE-0144	Verkeer Zwarte Haan		lijn 2	Verkeer de verkeerssituatie en het parkerbeleid rond Zwarte Haan. Er ontstaan gevaarlijke situaties, er is weinig overzicht op de situatie bij de dijk.		KN	OP 1	Be gebiedspro																	
123	563		Verkeersmaatregelen Zwarte Haan		lijn 3	Verkeersmaatregelen om woners tegenover te komen in de ervaren overlast door bezoekersverkeer	bereikbaarheid, mobiliteit		DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Gemeente Waadhoeke Stichting g. &															
124	569		Vernieuwing van de dijk en actualiseren van oude wandel, fiets en vaarroutes onderdeel van projectplan + natuur museum		lijn 3	Projectplan vernieuwing van de dijk en actualiseren van oude wandel, fiets en vaarroutes onderdeel van projectplan + natuur museum			DP 1	Recreatie, toerisme en cultuur		Stichting g. &															
125	570	MIK-0076	Vispassages	KE-0194	lijn 2	Vispassages kunnen de visinfrastructuur te verbeteren. Een vispassage is een schuil, stuw, gemaal of vishevel waarbij zoet- en zoutwater kunnen vermengen en vissen vrij kunnen passeren.			DP 3	Natuur		PAGW															
127	523	KE-0068	Vogelvluchtpunten	MIK-0093	lijn 1	Plaats beschutte vogelvluchtpunten (vogelhutten). Daardoor hoeven vogelspotters niet de kwelder in.	Op paad langs it Wad		DP 1,2,3	Recreatie, toerisme en cultuur																	
128	673		Wandelpad zomerkade Paesmerlanen	R	lijn 2	Benutten van aanwezige zomerkades voor begrazing en recreatie in kwelders		PM	DP 3	Recreatie, toerisme en cultuur		FG															
129	515	KE-0039	Wegen/fietspad verbreden		lijn 2	Maaik de wegen op en rond de dijk breder en dus veiliger. Ze zijn nu te smal, zeker als toerisme voor meer drukte zorgt	Mobiliteit, bereikbaarheid	alle	DP 1,2,3	Be gebiedsproc																	
130	61		Winning grondstoffen combineren met initiatief 5 "natuurlijke plas van kleiputten"	R	lijn 3	Grondstoffen winnen voor toekomstige dijkversterking uit laagte in het landschap (bij Wierum en Paessens Moddergat).		PM, SWWT	DP 3	Be gebiedsproces		P, PAGW															
131	547		Woonherstel leefomgeving Waadhoeke	Z	lijn 3	Plannen om oude huizen en gebouwen op te (laten) knappen		KN	DP 1	Overige		G															
132	304		Zoetwaterliens behouden	zelfstandig	lijn 3	Ten behoeve van verzilting de zoetwaterliens in de bodem behouden. Zie eerder opmerkingen bij verzilting, graag deze initiatieven combineren.		SWWT	DP 3	Waterbeheer en Landbouw		Boeren zelf															
134	15		Zoet-zout verbindingen	R	lijn 2	Creëren van een overgangzone aan de binnenside van de dijk, waarin de overgang tussen Waddenzee en achterland geleidelijk wordt gemaakt (nat-droog en zoet-zout).		Bartpolder	DP 3	Natuur		PAGW															
135																											